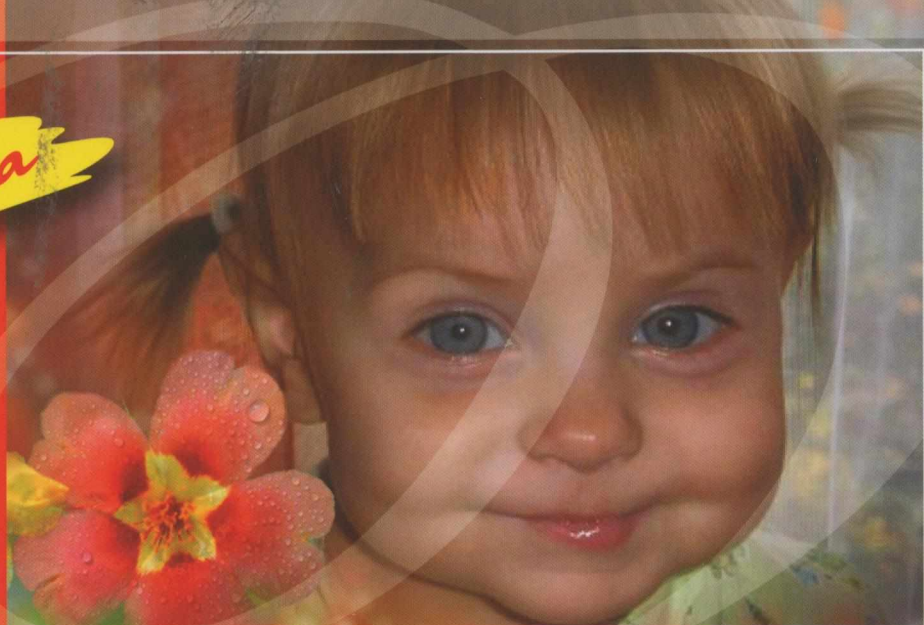

Поради
логопеда

А. Я. Малярчук

ВИПРАВЛЕННЯ ВАД МОВЛЕННЯ

Звук **Л, Л'**

Літера
Видавництво

А. Я. Малярчук

**ВИПРАВЛЕННЯ
ВАД МОВЛЕННЯ**

Звук **л, л'**

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Дайте дитині в руки малюнок,
і вона заговорить.

К. Д. Ушинський

Більшість дітей дошкільного і молодшого шкільного віку мають правильне мовлення. Однак серед дітей, які вступають до школи, а також серед учнів початкових класів трапляються такі, які мають різні мовленнєві вади. Деякі з цих вад можуть впливати на навчання дітей в школі.

Якщо у дитини порушено, наприклад, тільки вимовляння звуків (фонетичне порушення мовлення), це не заважає їй навчанню. Але у разі порушення звуковимови і неправильного розрізнення звуків та їх сполучень на слух (порушення фонематичного слуху, тобто фонетико-фонематичне порушення мовлення), у дитини виникають труднощі в оволодінні читанням та письмом. Крім недостатньо розвиненого фонетико-фонематичного мовлення, у дитини може ще спостерігатися недостатньо розвинена лексико-граматична будова мовлення (загальне недорозвинення мовлення), що так само впливає на її навчання. Такі діти насамперед потребують логопедичної допомоги і надавати її бажано у спеціальних логопедичних закладах або логопедичному пункті з 4—5 років (а дітям з порушенням звуковимови — з 5 років).

Правильна та вчасна організація логопедичної роботи є запорукою усунення мовленнєвих недоліків, що, в свою чергу, впливає на підвищення успішності учнів. Цей посібник може бути використаний як логопедами, так і вихователями, педагогами та батьками. Проте перш ніж батькам починати виправлення порушень мовлення, слід звернутися до логопеда.

У посібнику наведено велику кількість малюнків, добраних у певній послідовності (звук, що вивчається, перебуває в різних сполученнях: у відкритому складі, на початку слова, в середині слова, у закритому складі, у сполученні з приголосними тощо).

Матеріал розташовано таким чином: праворуч розміщено малюнки, ліворуч — завдання до цих малюнків.

Головною метою завдань є закріплення вимовляння окремих звуків, розвиток фонематичного сприймання, аналізу та уявлення, збагачення словникового запасу через уточнення значення слів, тлумачення мовних зворотів (у загадках, віршах, скоромовках, приказках і т. ін.). Опрацьовуючи одні й ті самі слова в різних завданнях, діти запам'ятовують їх, збагачують свої знання про них. Розвиток граматичної структури мови забезпечується шляхом зміни речень та словосполучень за зразком, відповідей на запитання, переказів, складання оповідань, підбору слів-прикметників з узгодженням їх у роді та числі.

Ці завдання одночасно розвивають у дітей увагу, пам'ять, самоконтроль, логічне мислення, любов до рідної мови. Крім того, фіксуючи увагу на окремому звукові (букві), дорослий спонукає дитину до розвитку фонематичної системи, кінестетичних відчуттів.

Малярчук А. Я.

М21 Виправлення вад мовлення : звуки Л, Л' : навч. посіб. /
А. Я. Малярчук. — Київ : Літера ЛТД, 2016. — 88 с. : іл.
ISBN 978-966-2032-52-9

Пропонований дидактичний матеріал — це посібник для виправлення вад мовлення. Він може бути використаний у роботі з дітьми, мовленнєві недоліки котрих виявляються як у порушенні вимовляння окремих звуків, так і в порушенні фонематичної системи та лексико-граматичної будови мовлення.

Рекомендовано вчителям-логопедам, вчителям і вихователям шкіл та дитячих садків. Стане у пригоді батькам для самостійної роботи над розвитком мовлення у дітей.

ББК 74.3

Діти дошкільного віку всі завдання виконують усно, і тому письмові завдання для них не передбачено. Але для дітей шкільного віку їх слід використовувати.

Приклади письмових завдань до малюнків

1. Прочитайте підпис під малюнком, запам'ятайте його написання та запишіть по пам'яті. Перевірте написання. Підкресліть літеру, що вивчається (наприклад, л). Потім складіть речення за малюнками, кращі речення запишіть, підкреслюючи слово із заданим звуком. (Слова зі звуком [р] не включати в речення.)

2. Випишіть у два стовпчики слова з парними звуками [л, л'] або з опозиційними ([р-л] та ін.). Підкресліть л однією рисочкою, л' — двома. Придумайте речення з цими словами та запишіть їх. Слова із л підкресліть однією рисочкою, а з л' — двома.

3. Підберіть слова-означення з потрібним звуком до малюнків, запишіть їх парами, підкреслюючи задану букву. Наприклад, до слова «лебідь» — «білий лебідь», до слова «лев» — «великий лев» тощо.

4. Розглядаючи сюжетні малюнки, знайдіть слова із заданим звуком, потім з парними звуками. Запишіть їх у стовпчик під відповідною літерою, підкресліть у них букви, що вивчаються. Складіть з цими словами речення, логічно пов'яжіть їх одне з одним, щоб вийшло оповідання (усно чи письмово).

5. Виберіть із скоромовок, віршів та оповідань слова із заданим звуком та запишіть їх у стовпчик під відповідною буквою.

6. Придумайте та запишіть слова із заданим звуком або звуками, щоб ці слова склалися з 3, 4, 5, 6, 7 букв або з 2, 3, 4 складів, підкреслюючи потрібні букви.

7. На сторінках посібника (попередньо опрацьованих) знайдіть та назвіть слова чоловічого (потім жіночого та середнього) роду. Використайте ці слова в грі «Жартівливі відповіді», звертаючи увагу на закінчення слів — назв малюнків. Запишіть відповідь, підкреслюючи закінчення слів — назв малюнків.

Бажано виконувати й інші види вправ.

Опис ігор і різних завдань

1. «Відгадайте, який малюнок я загадала».

Мета: закріплення вимовляння окремого звука та збагачення словникового запасу.

Дорослий загадує один із малюнків, розміщених на сторінці посібника, а діти по черзі називають малюнки. Хто відгадав, одержує фішку. Потім дорослий загадує назву іншого малюнка. Виграє той, хто збере найбільше фішок.

2. «Відгадайте, який малюнок я заховала».

Мета: закріплення вимовляння окремого звука, збагачення словникового запасу, розвиток пам'яті, уваги, самоконтролю.

Дорослий пропонує дітям запам'ятати назви малюнків, розміщених на одній сторінці посібника, і просить їх заплющити очі. Накриває аркушем 1—3 малюнки. Діти розплющують очі й по черзі називають малюнок або малюнки, які сховали, та місце, в якому кожний з них розташований. Дитина, яка правильно відповіла, одержує фішку. Виграє той, хто збере найбільше фішок.

3. «Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

Мета: закріплення вимовляння окремого звука, збагачення словникового запасу, розвиток уваги, пам'яті, самоконтролю.

Дорослий пропонує дітям подивитися на малюнки, що розміщені на одній сторінці посібника, і запам'ятати їх. Закриває сторінку. Діти по пам'яті називають малюнки.

Виграє той, хто більше правильно назве малюнків.

4. «Додати до слова назву малюнка».

Мета: закріплення вимовляння окремого звука, збагачення словникового запасу, розвиток уміння узгоджувати слова в роді, числі.

Дорослий пропонує дітям послухати слово-означення й назвати відповідний малюнок.

Виграє той, хто зробить менше помилок.

5. «Доповнити речення назвою малюнка».

Мета: закріплення вимови окремого звука, збагачення словникового запасу, розвиток уміння узгоджувати слова в роді, числі.

Дорослий читає речення, а діти доповнюють його назвою малюнка.

Виграє той, хто зробить менше помилок.

6. «Жартівливі відповіді».

Мета: закріплення вимовляння окремих звуків, вироблення практичних навичок відмінювання слів, побудови речень, розвиток логічного мислення.

Відповіді на поставлені запитання не завжди збігаються з життєвою ситуацією. Дорослий звертає на це увагу дітей, спонукаючи їх активно думати: «Чи буває таке?» Наприклад, на запитання «На чому ви хотіли б мандрувати?» дитина відповідає: «Я хотів би мандрувати на голубі». Дорослий: «Чи буває таке?» Дитина: «Ні, такого не буває або буває тільки в казках».

Виграє той, хто зробить найменше помилок у відповідях на запитання.

У посібнику наведено завдання на зміну речення з особовими займенниками. Зразок виконання таких завдань подається на початку кожного розділу.

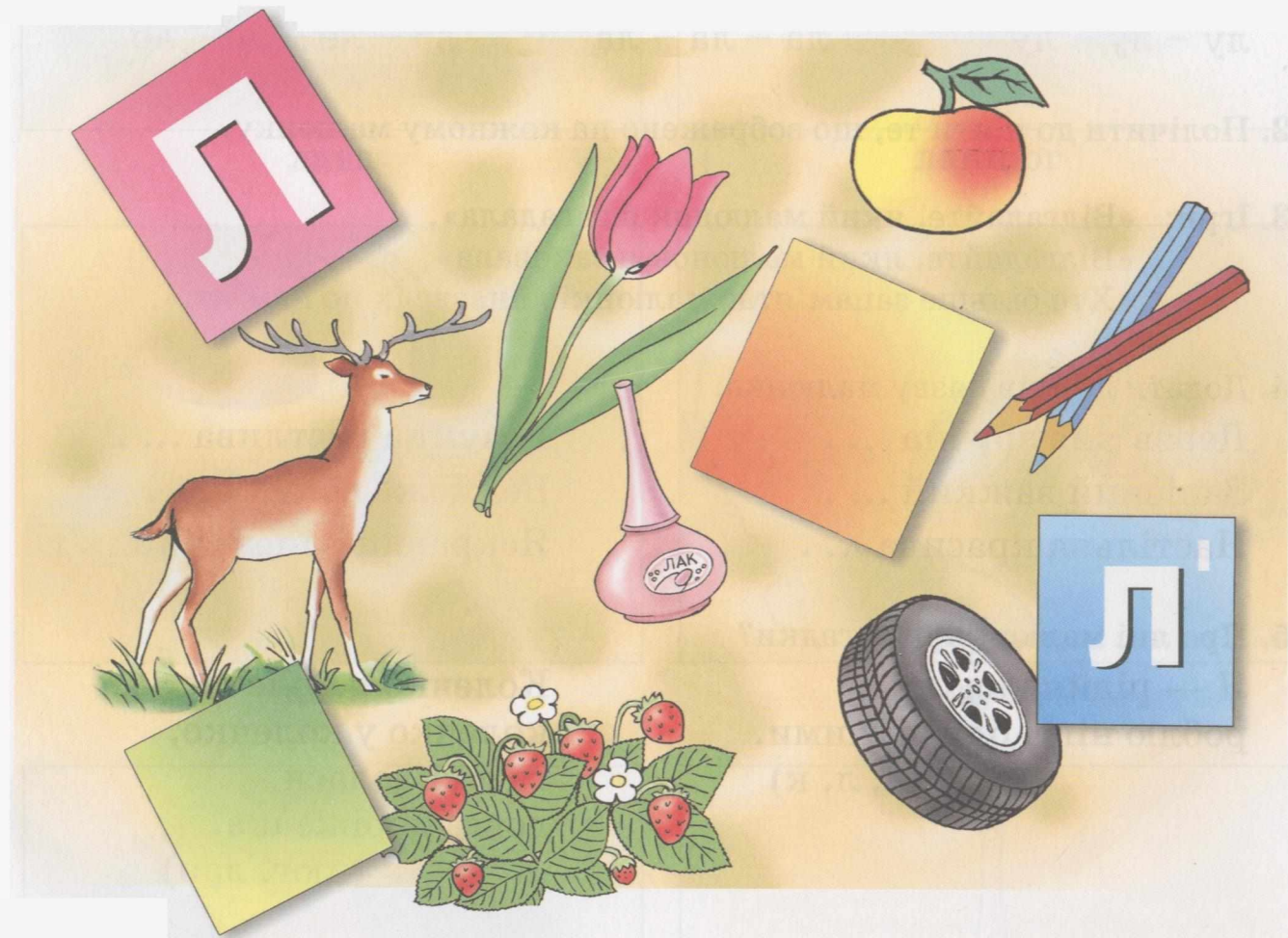
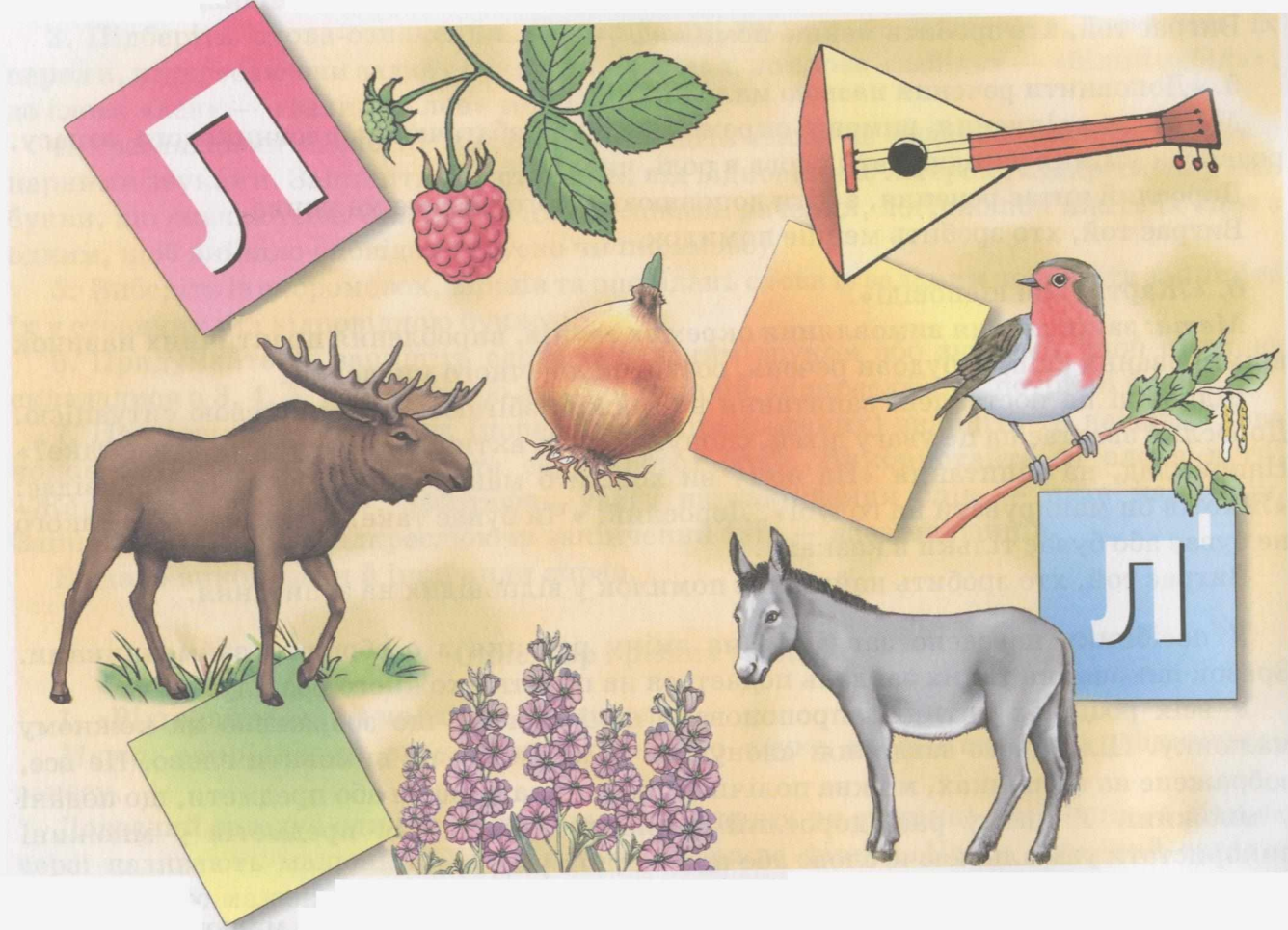
У всіх розділах дитині запропоновано полічити те, що зображено на кожному малюнку. Ціль цього завдання: спонукати її кілька разів вимовити слово. Не все, зображене на малюнках, можна полічити, наприклад цифри або предмети, що подані у множині. У цьому разі дорослий пропонує дитині для предметів у множині використати узагальнююче слово або полічити їх у однині.

Наведені завдання не охоплюють усіх можливих видів роботи з малюнками, але і не обмежують творчого підходу логопеда, вихователя та вчителя, батьків.

Зрозуміло, що не кожній дитині можна і потрібно пропонувати всі завдання. Залежно від віку, розвитку мовлення та особливостей дитини дорослий на свій розсуд використовує запропоновані в посібнику завдання.

Бажаю шановним логопедам, вчителям, вихователям і батькам творчого натхнення та успіхів у корекції мовленнєвих недоліків дітей.

Автор

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів.
Визначити перший звук у назвах малюнків.
Показати велику та малу букву **Л л** (писану й друковану).
Скласти з розрізної азбуки та прочитати склади **ла, ло, лу, ли**.
Послухати та повторити склади:
ла – ла – ла	ле – ле – ле	ла – ло – ло – ла
ло – ло – ло	ли – ли – ли	лу – ли – ли – лу
лу – лу – лу	ла – ла – ла	ло – ле – ле – ло

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків і назве їх по пам'яті».

4. Додати до слів назву малюнка.

Дерев'яна зручна ...
Залізний важкий ...
Настільна красива ...

Розумна пестлива ...
Ведмежа велика ...
Яскравий блискучий ...

5. Про які малюнки ці загадки?

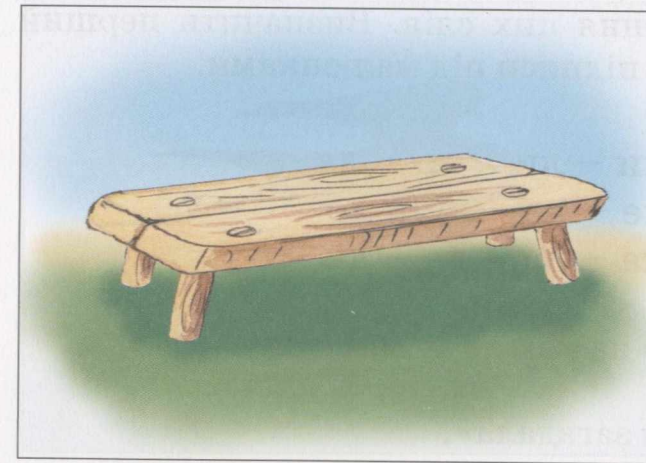
Я — рідина пахуча,
роблю нігті блискучими.
(а, л, к)

Колечко у колечко,
колечко у колечко,
та й сплелася
довга доріжечка.
(цюг, лан)

6. Прочитати (або повторити) речення.

Коло лави липа. Лампа стояла на столі. Лайка літала у космос. У ларьку є лак. Ланцюг лежить на лаві. У лева великі лапи. Лак блищить на нігтях.

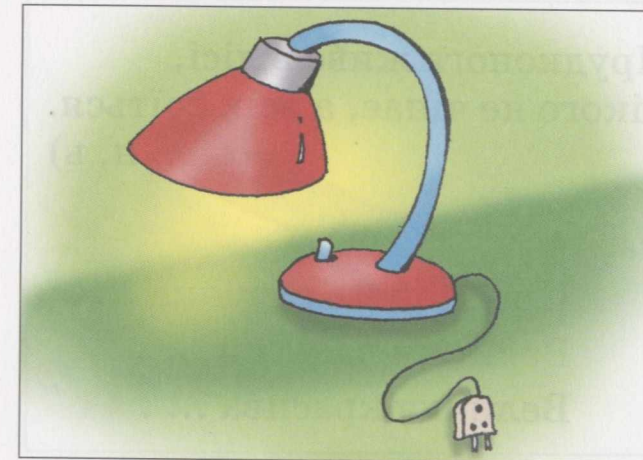
7. Гра «Хто правильно відповість». Що або кого ви бачите на малюнку?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

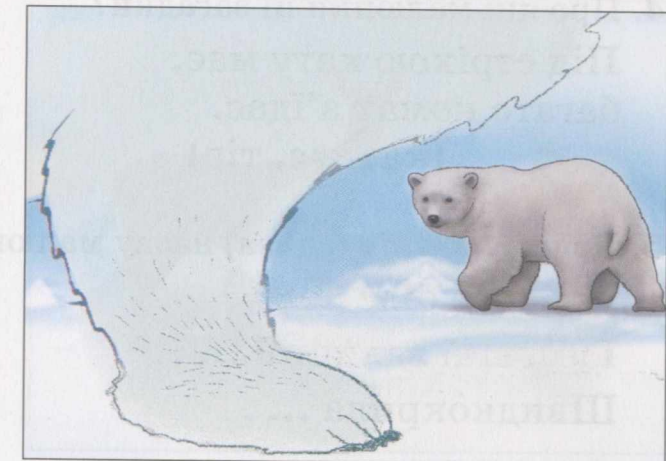
лава

ланцюг

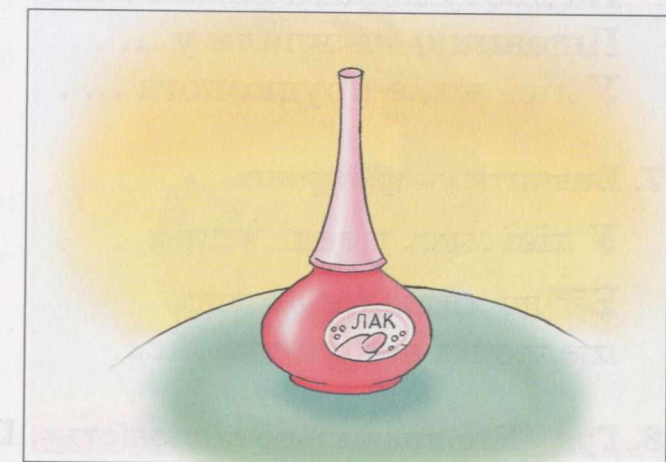
лампа

лапа

лайка

лак

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити перший звук у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками. Послухати та повторити склади:

ла – ла – лу – ли

ли – ли – ло – ла

ло – ло – ли – ле

ле – ле – лу – ло

лу – лу – ле – ла

ла – ла – ле – ли

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала».

4. Про які малюнки ці загадки?

Під стріхою хату має,
багато комах з'їдає.

(ка, лас, тів)

Прудконога живе в лісі,
нікого не чіпає, а всіх боїться.

(а, л, н, ь)

5. Додати до слів (слова) назву малюнка.

Красиве біле ...

Прудконога струнка ...

Гумовий великий ...

Великий важкий ...

Швидкокрила ...

Велична красива ...

6. Доповнити речення назвою малюнка.

На льоту ловить комах ...

Довга м'яка вовна у ...

Пшеницю насипали у ...

На воді плаває ...

У лісі живе прудконога ...

Легше плавати, одягнувши ...

7. Вивчити скоромовки.

У лісі лис, у селі млин.

Біг до хати лісом лис,
шелестів над лісом лис.

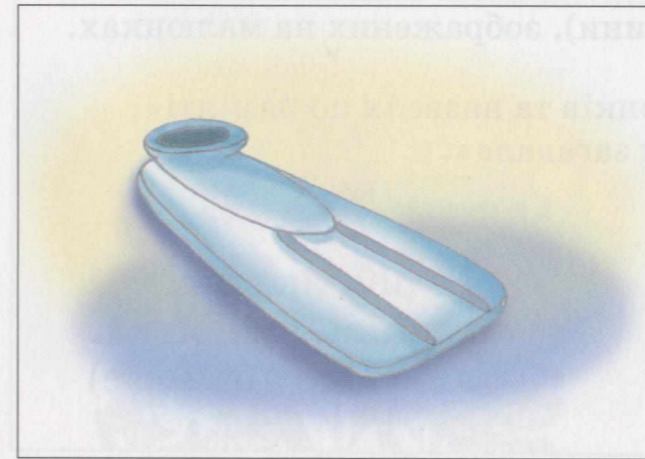
8. Гра «Хто правильно відповість». Що або кого ви бачите на малюнку?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

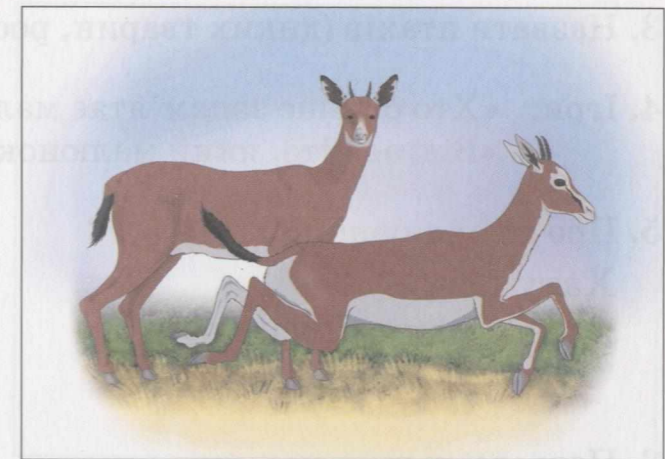
ластівка

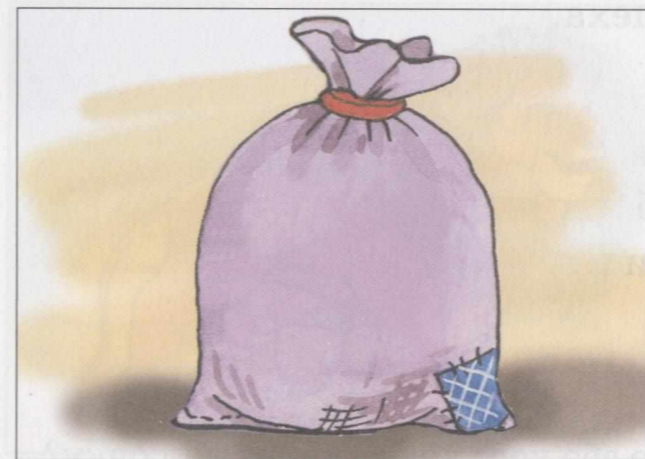
латаття

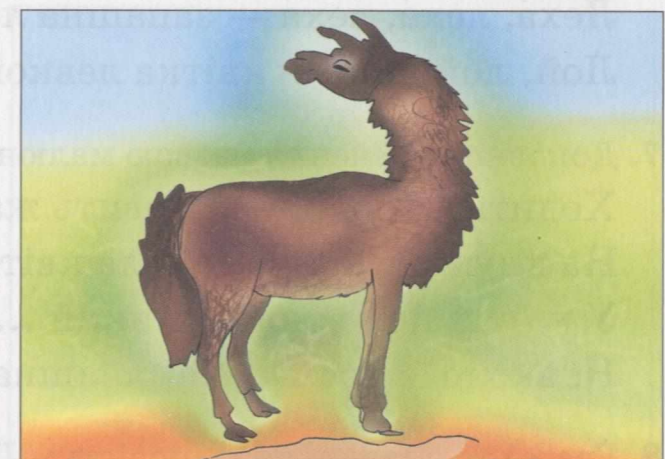
ласт

лань

лантух

лама

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів.
Визначити перший звук у назвах малюнків.
Скласти з розрізної азбуки та прочитати склад **ле** і слова з цим складом.

Послухати та повторити склади:

ле – ола – ола	ле – ала – ала	ли – оло – оло
ла – ала – ала	лу – улу – улу	ле – еле – еле
ло – оло – оло	ли – или – или	ла – ало – ало
лу – улу – улу	ло – оло – оло	ли – ули – ули

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.
3. Назвати птахів (диких тварин, рослини), зображених на малюнках.
4. Ігри: «Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті»,
«Відгадайте, який малюнок я загадала».

5. Про які малюнки ці загадки?

Хату на хаті має,
жабам рахунок знає.
(ка, ле, ле)

Білий, як сніг,
гарний, як квітка.
(бідь, ле)

6. Повторити чистомовки.

Ле́ка, ле́ка, ле́ка — походжа лелека.

Леха́, леха́, леха́ — запашна лепеха.

Лой, лой, лой — квітка левкой.

7. Доповнити речення назвою малюнка.

Ходить по болоту та ловить жаб ... .

На клумбі Оленка сапала квітки ... .

У клітці походжає великий ... .

Навколо болота дуже запашна ... .

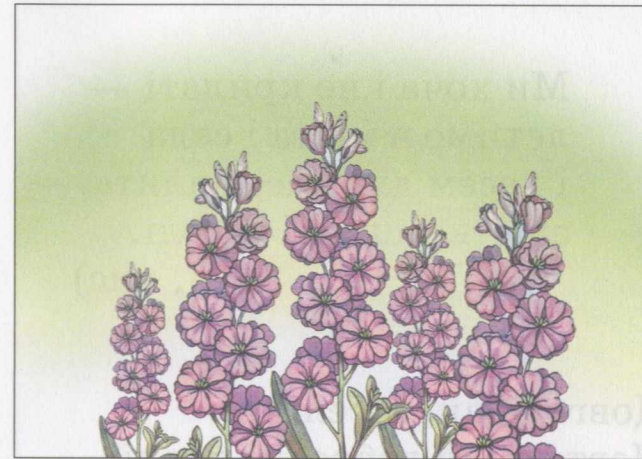
8. Гра «Хто правильно відповість». Що або кого ви бачите на малюнку?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

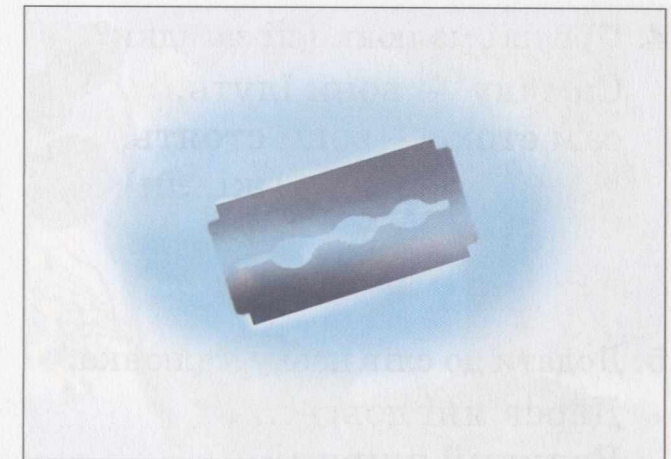
лелека

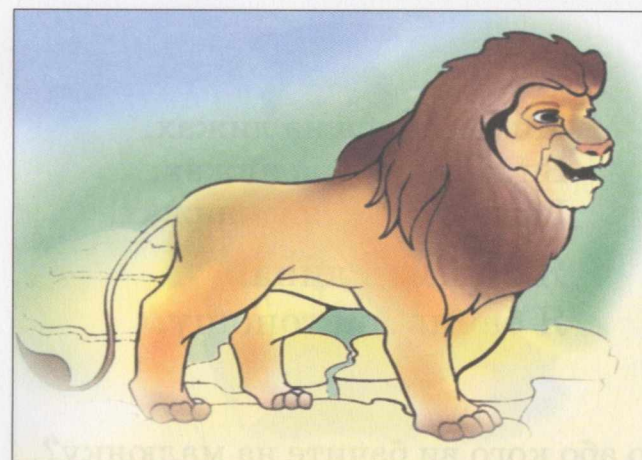
лебідь

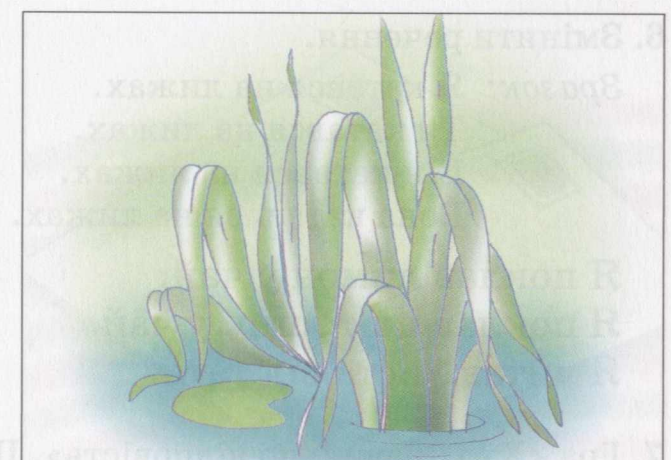
левкой

лезо

лев

лепеха

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити перший звук у назвах малюнків. Скласти з розрізної азбуки та прочитати склад **ли** і слова з цим складом. Прочитати підписи під малюнками.

Послухати та повторити склади:

ла – ола – ола – ла   лу – алу – алу – лу
ло – ало – ало – ло   ле – але – але – ле
ли – али – али – ли   ла – ула – ула – ла

2. Полічити до п'яти те, що зображено на малюнках.

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала».

4. Про які малюнки ці загадки?

Сам їду — вони їдуть,
сам стою — вони стоять.
(жі, ли)

Ми хоча і не крилаті —
летимо в міста і села
і несем для вас, малята,
звістки щирі і веселі.
(ти, лис)

5. Додати до слів назву малюнка.

Дерев'яні довгі ...
Великий жирний ...
Жовтий кислий ...

Довгождані веселі ...
Невтомний доброзичливий ...
Запашний чай з квітами ...

6. Змінити речення.

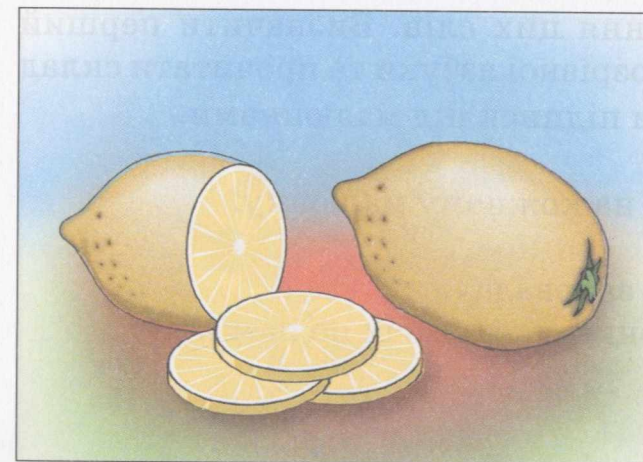
Зразок: Я катався на лижах.
Ти катався на лижах.
Він катався на лижах.
Вона каталася на лижах.

Ми каталися на лижах.
Ви каталися на лижах.
Вони каталися на лижах.

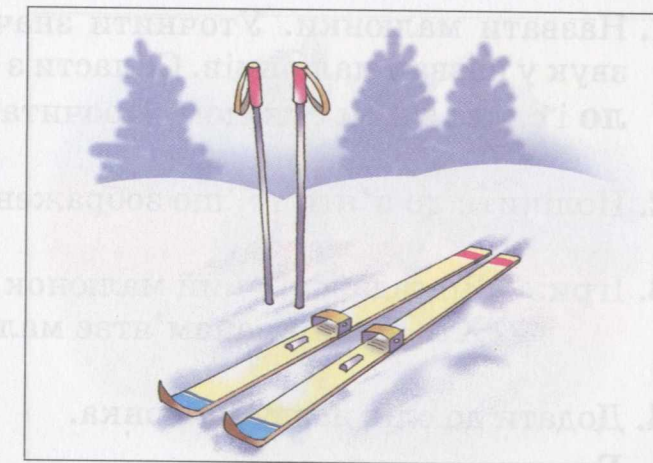
Я поклав лимон у чай.
Я поклав цвіт липи у чай.
Я читав листа від тата.

Я спіймав лина.
Я бачив листоношу.

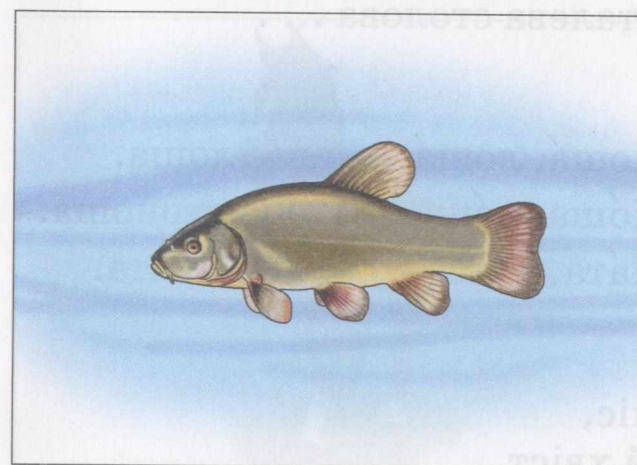
7. Гра «Хто правильно відповість». Що або кого ви бачите на малюнку?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

ЛИМОН

лижі

ЛИН

липа

ЛИСТОНОША

ЛИСТИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити перший звук у назвах малюнків. Скласти з розрізної азбуки та прочитати склад **ЛО** і слова з цим складом. Прочитати підписи під малюнками.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

4. Додати до слів назву малюнка.

Гнучка тоненька ...

Зелена їстівна ...

Жваве гніде ...

Залізний товстий ...

Залізна гостра ...

Сталева столова ...

5. Повторити чистомовки.

Лин, лин — плаває лин.

Лом, лом — лежить лом.

Лон, лон — жовтий лимон.

Лоша́, лоша́ — бігає лоша.

Ло́ша, ло́ша — їде листоноша.

Ла́та, ла́та — стоїть лопата.

6. Про який малюнок ця загадка?

Залізний ніс,
дерев'яний хвіст.

(па, ло, та)

7. Доповнити речення назвою малюнка.

У городі росте зелена ...

Тато копав город гострою ...

Біля річки росте гнучка ...

Лариса їла локшину ...

Двірник розбивав лід ...

За кобилою бігає ...

8. Прочитати (або повторити) речення.

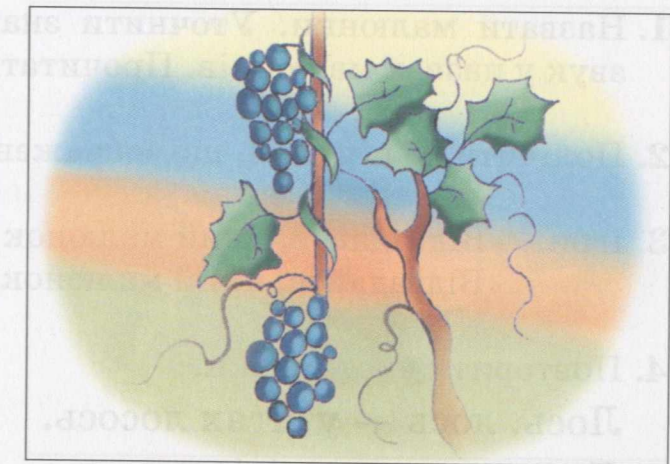
В овочевий суп поклали зелену лободу. Лоша бігає по полю.
Олена плете кошик з лози. Ложку поклали на стіл.

9. Гра «Жартівливі відповіді». Кого або чого немає у вас?

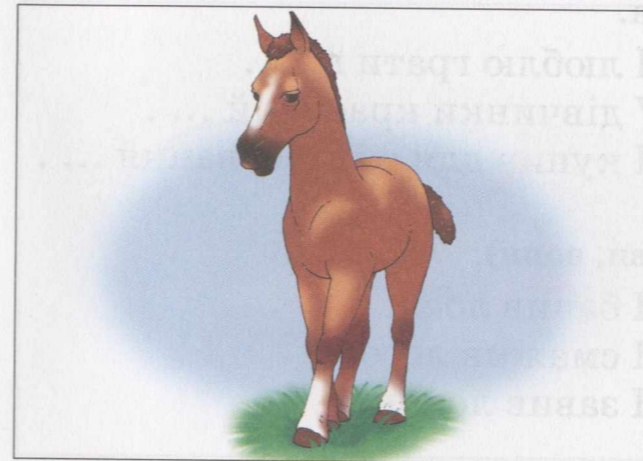
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

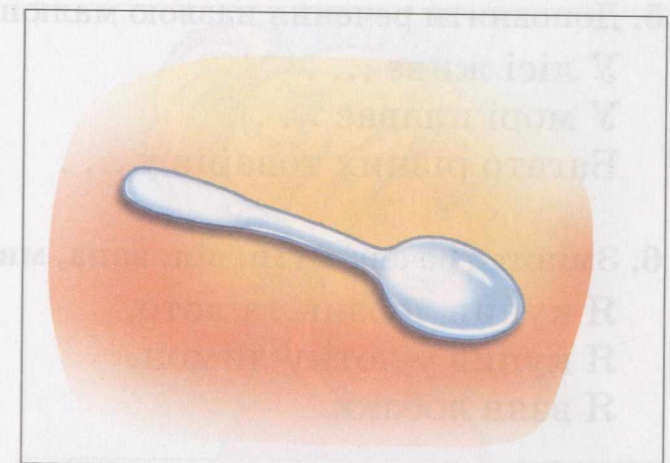
лобода

лоза

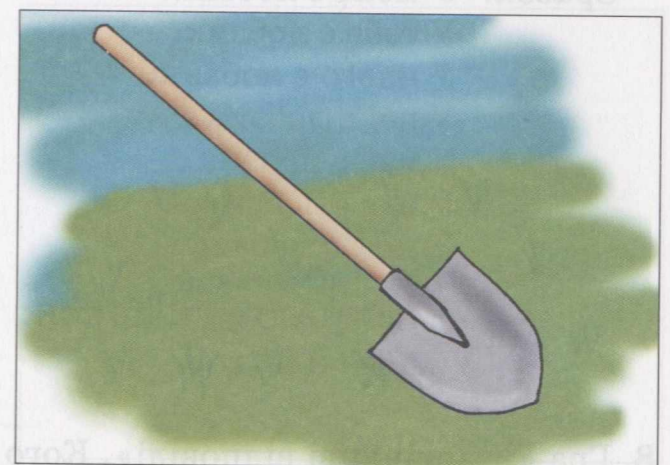
лоша

ложка

лом

лопата

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Виділити перший звук у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала».

4. Повторити чистомовки.

Лось, лось — у сітях лосось. Лок, лок — овочевий лоток.

Лось, лось — у лісі лось. Ло, ло, ло — у мене є лото.

5. Доповнити речення назвою малюнка.

У лісі живе ... .

Я люблю грати в ... .

У морі плаває ... .

У дівчинки красивий ... .

Багато різних товарів у ... .

Я купив для випилювання ... .

6. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я купив лобзик та лото.

Я бачив лося.

Я купив у лотку лимон.

Я смажив лосося.

Я взяв лобзик.

Я завив локон.

7. Змінити речення.

Зразок: У мене є лобзик.

Мені подобається лось.

У тебе є лобзик.

Тобі подобається лось.

У нього є лобзик.

Йому подобається лось.

У неї є лобзик.

Їй подобається лось.

У нас є лобзик.

Нам подобається лось.

У вас є лобзик.

Вам подобається лось.

У них є лобзик.

Їм подобається лось.

У мене білявий локон.

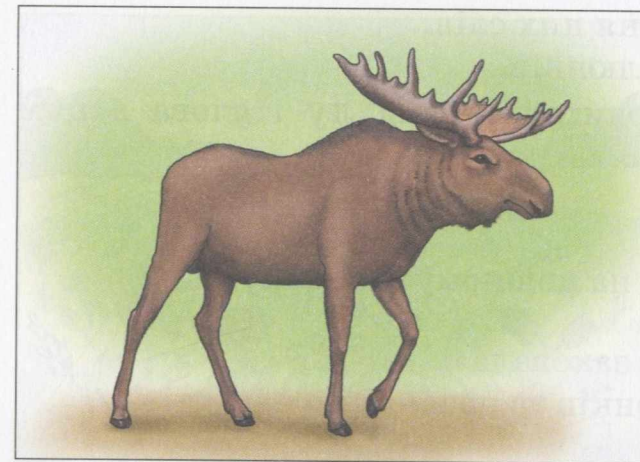
Мені вичавили лимон у ложку.

У мене є лото.

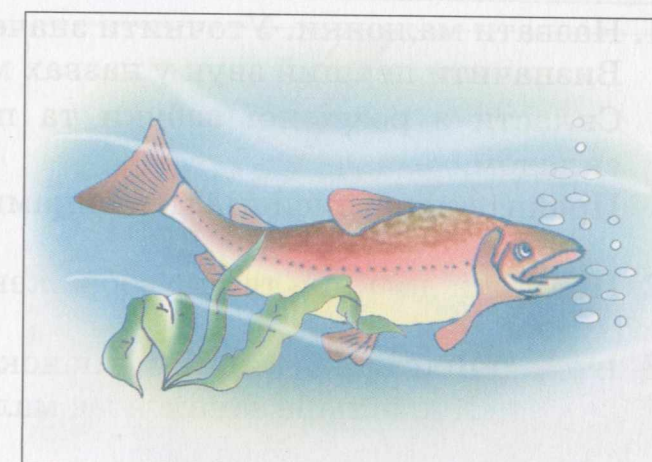
Мені дали великого лосося.

8. Гра «Жартівливі відповіді». Кого або чого немає у вас?

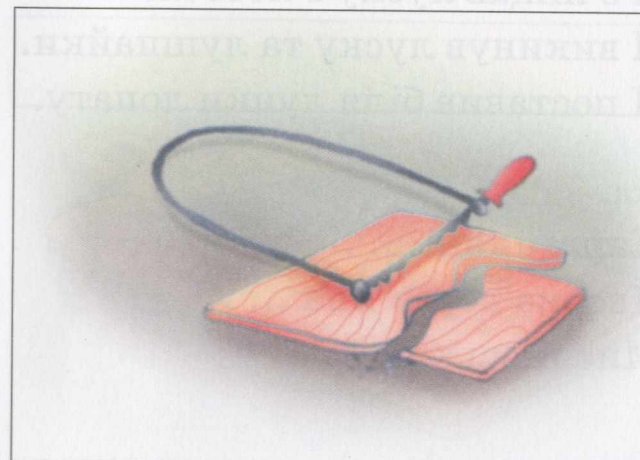
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

ЛОСЬ

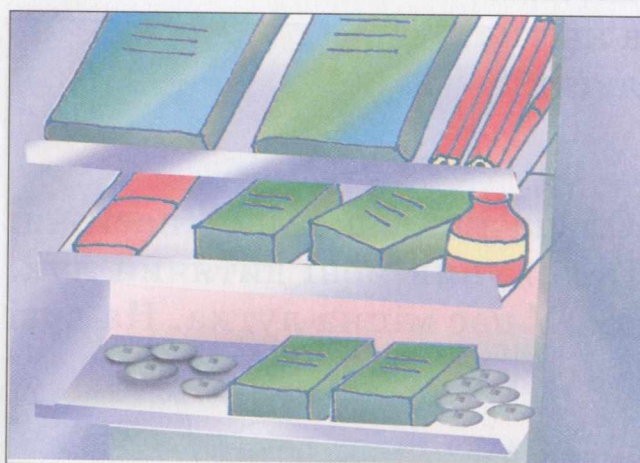
ЛОСОСЬ

ЛОБЗИК

ЛОКОН

ЛОТОК

ЛОТО

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів.
Визначити перший звук у назвах малюнків.
Скласти з розрізної азбуки та прочитати склад **ЛУ** і слова з цим складом.
Прочитати підписи під малюнками.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

4. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я купив лук.

Я зчищав луску з лосося.

Я замовив лутку.

Я викинув луску та лушпайки.

Я лежав на лузі.

Я поставив біля лунки лопату.

5. Додати до слів (слова) назву малюнка.

Зелений великий ...

Картопляні ...

Риб'яча блискуча ...

Дверна дерев'яна ...

Невеличка ...

Мисливський ...

6. Повторити скоромовку.

У липи липова квітка,

у липи липові листки.

Цілюща липова квітка,

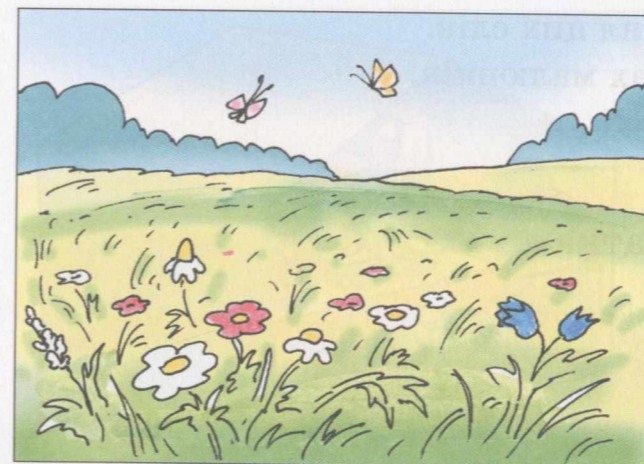
і липкі липові листки.

7. Прочитати (або повторити) речення.

Олекса викопував лунки, а Олена кидала в них насіння.
Луска лосося дуже маленька. Тато купив мені дитячий лук.
Лушпайки викидають на смітник. У нас міцна лутка. На лузі багато квітів і метеликів.

8. Гра «Жартівливі відповіді». Чого немає у вас?

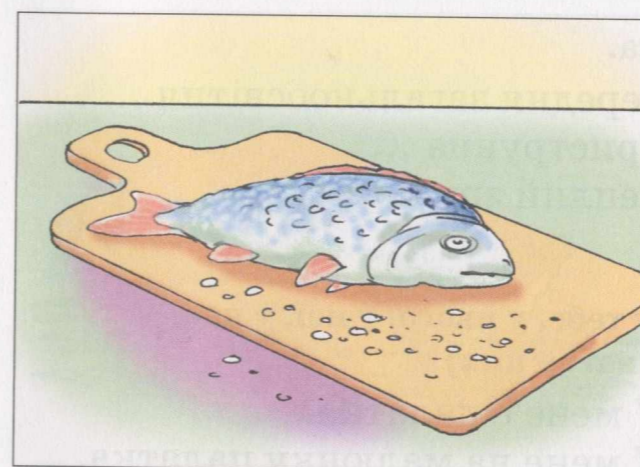
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

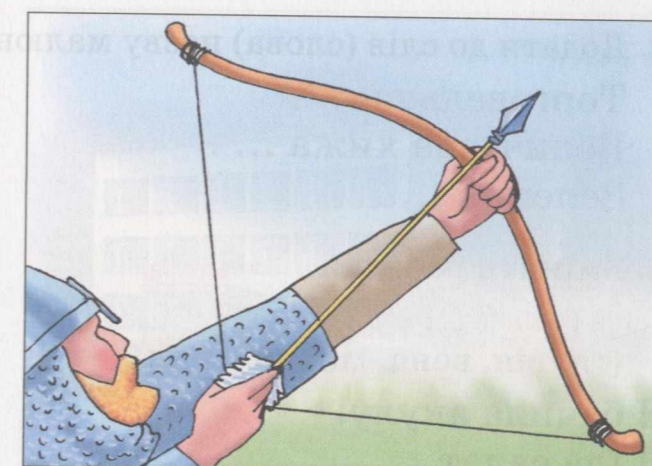
луг

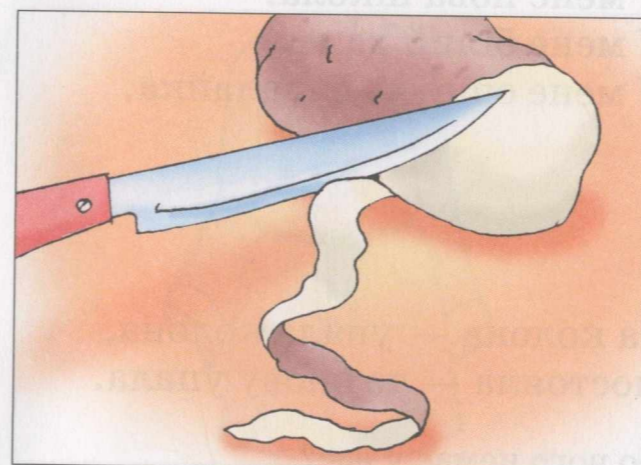
лунка

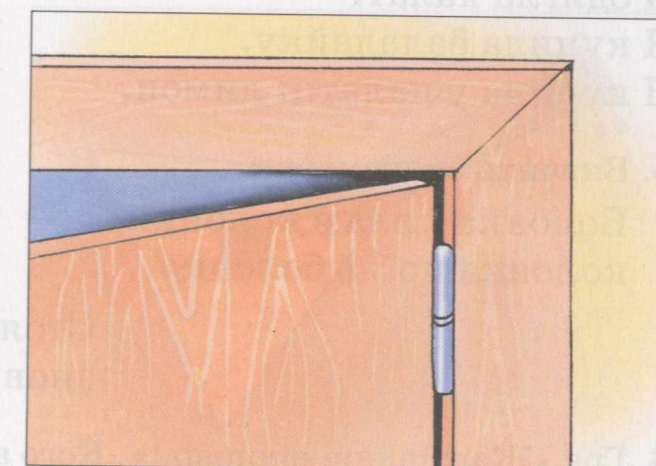
луска

лук

лушпайка

лутка

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів.
Визначити, де стоїть звук [Л] у назвах малюнків.
Прочитати підписи під малюнками.

2. Повторити чистомовки.

Лáтка, лáтка, лáтка — біла палатка.

Лат, лат, лат — смачний салат.

О́ла, о́ла, о́ла — нова школа.

Лат, лат, лат — чистий халат.

У́ла, у́ла, у́ла — хижа акула.

А́йка, а́йка, а́йка — співуча балалайка.

3. Додати до слів (слова) назву малюнка.

Торговельна ...

Величезна хижа ...

Зелений ...

Середня загальноосвітня ...

Триструнна ...

Теплий зручний ...

4. Змінити речення.

(ти, він, вона, ми, ви, вони)

Я бачила акулу.

Я їла салат.

Я ходила до школи.

Я одягла халат.

Я купила балалайку.

Я купила у палатці лимон.

(у тебе, у нього, у неї, у нас,
у вас, у них)

У мене є палатка.

У мене на малюнку палатка.

У мене смачний салат.

У мене нова школа.

У мене білий халат.

У мене співуча балалайка.

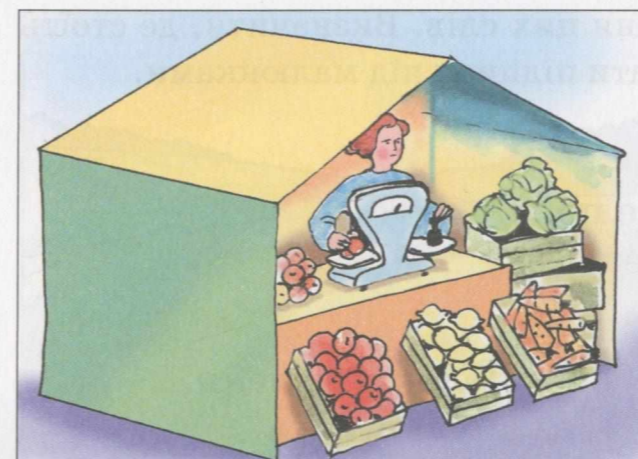
5. Вивчити скоромовки.

Болонка пила з колонки,
колонка поїла болонку.

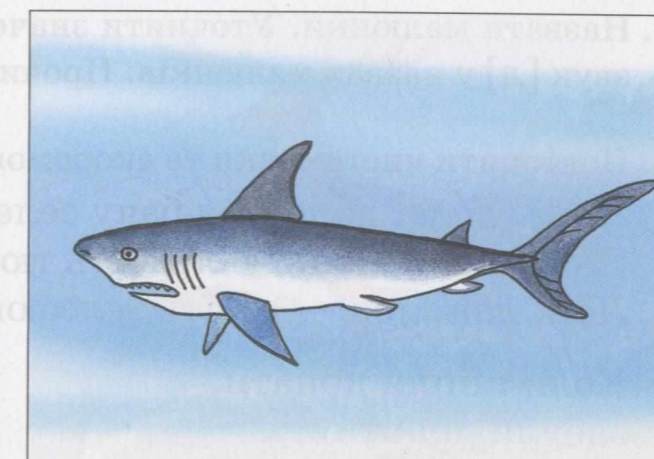
Стояла колона — упала колона,
знов постояла — та знову упала.

6. Гра «Жартівливі відповіді». Кого або чого немає у вас?

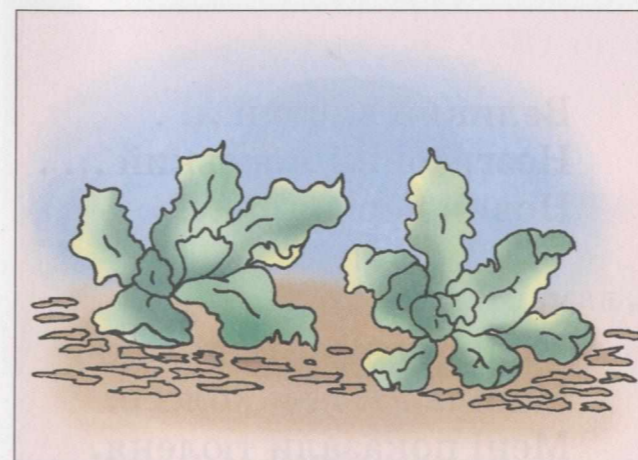
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

палатка

акула

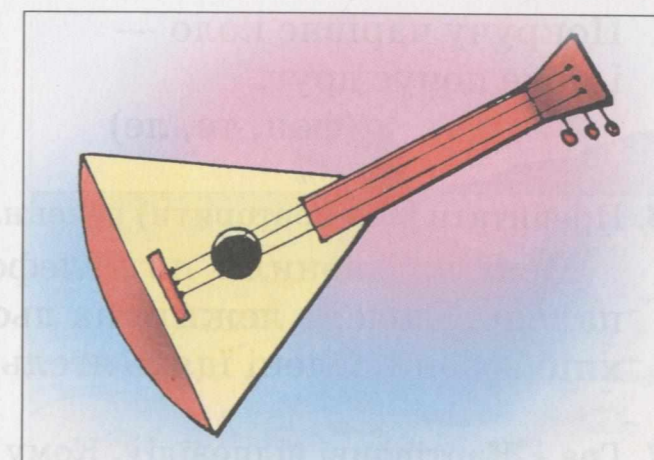
салат

школа

халат

балалайка

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [л] у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками.

2. Повторити чистомовки та скоромовки.

Лóле, лóле, лóле — я бачу зелене поле.

Лень, лень, лень — лежить тюлень.

Лон, лон, лон — стоїть телефон.

Коли пішли копати,
забули лопати.

Узяли лопати —
почали копати.

— Лелеки, лелеки,
куди ви літали?

— Туди, де тепло, —
лелеки сказали.

3. Додати до слів назву малюнка.

Зелене велике ...

Красивий рогатий ...

Кругле нове ...

Великий чистий ...

Незграбний морський ...

Новий червоний ...

4. Змінити речення (тобі, йому, їй, нам, вам, їм).

Мені подобається олень.

Мені подобається зелене поле.

Мені купили телефон.

Мені показують палець.

Мені показали колесо.

Мені показали тюленя.

5. Про які малюнки ці загадки?

Покручу чарівне коло —
і мене почує друг.

(фон, те, ле)

Тварина рогата —
і рогів багато.

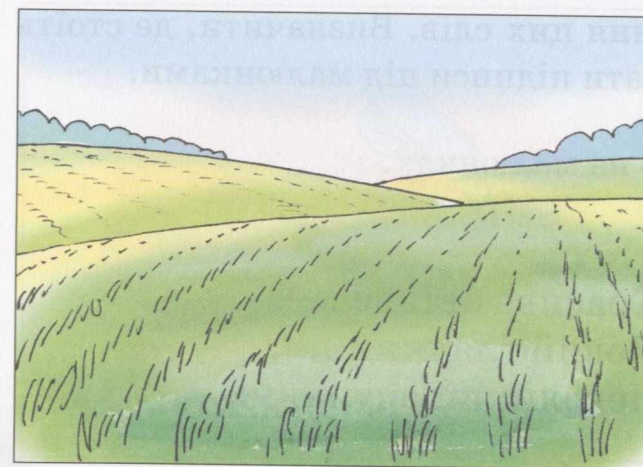
(ле, нь, о)

6. Прочитати (або повторити) речення.

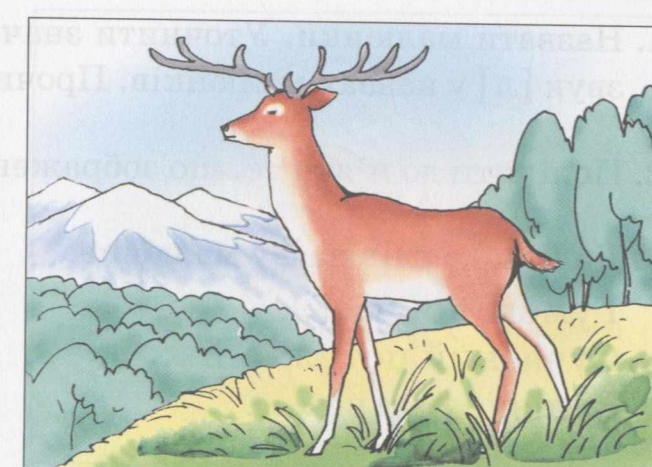
Мені подзвонили по телефону. Оленка показала великий палець. Тюлень лежить на льоду. Зелене поле навесні — буде хліб восени. Олені їдять ягель.

7. Гра «Жартівливі відповіді». Кому або чому ви віддаєте перевагу?

Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

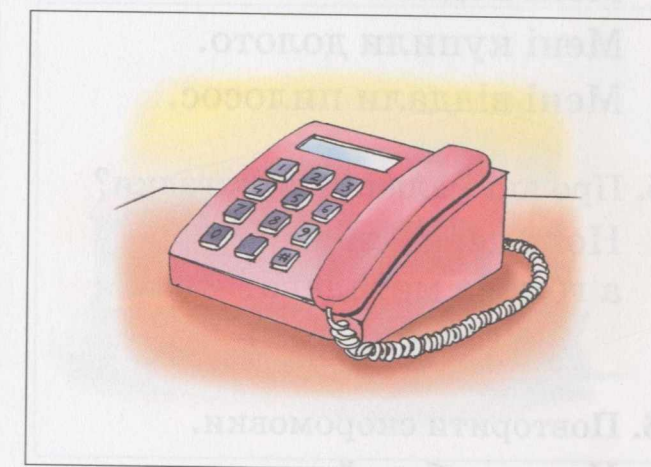
поле

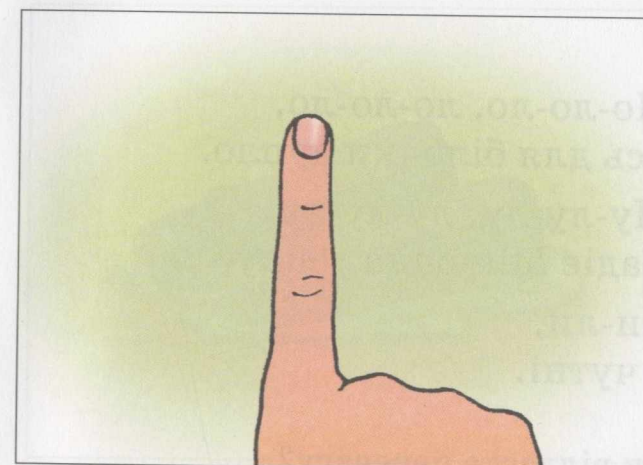
олень

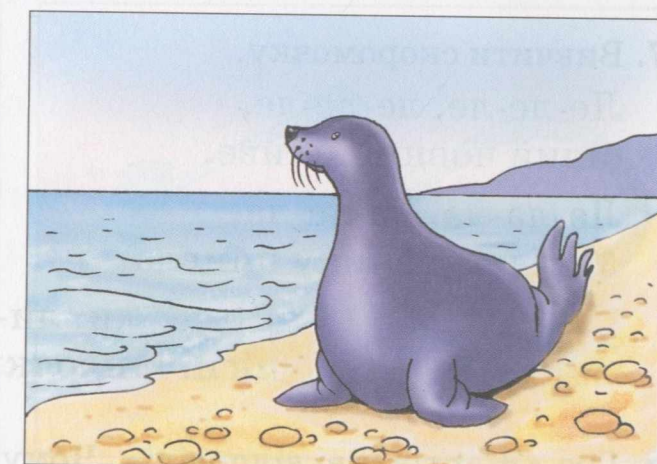
колесо

телефон

палець

тюлень

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [л] у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на малюнках.

3. Додати до слів назву малюнка.

Гумові чорні ...

Сучасний потужний ...

Залізне гостре ...

Красиве біляве ...

Новий гладкий ...

Невеликий зручний ...

4. Змінити речення (тобі, йому, їй, нам, вам, їм).

Мені подали молоток.

Мені купили долото.

Мені віддали пилосос.

Мені помили волосся.

Мені дали нові калоші.

Мені подобається тепловоз.

5. Про які малюнки ці загадки?

Нога дерев'яна,
а голова металева.

(ло, мо, ток)

Гуркоче, виє,
носом пилюку їсть.

(ло, пи, сос)

6. Повторити скоромовки.

Чим глибший колодязь,
тим холодніша вода.

Ломом ламають,
а лопатою копають.

7. Вивчити скоромовку.

Ле-ле-ле, ле-ле-ле,
білий човник пливе.

Ла-ла-ла, ла-ла-ла,

Мила в човнику пливла.

Ло-ло-ло, ло-ло-ло,
ось для білочки дупло.

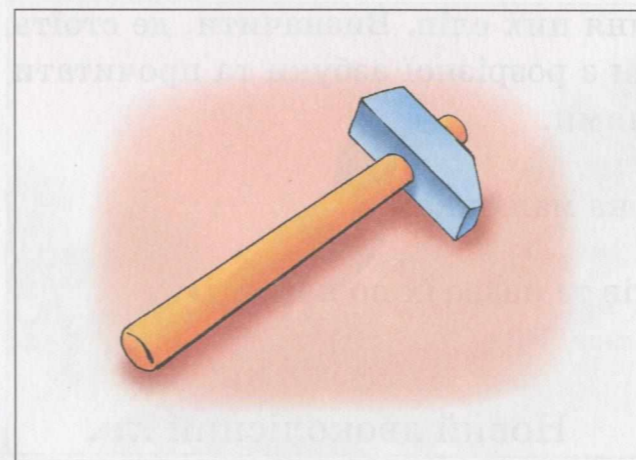
Лу-лу-лу, лу-лу-лу,

радіє Милочка теплу.

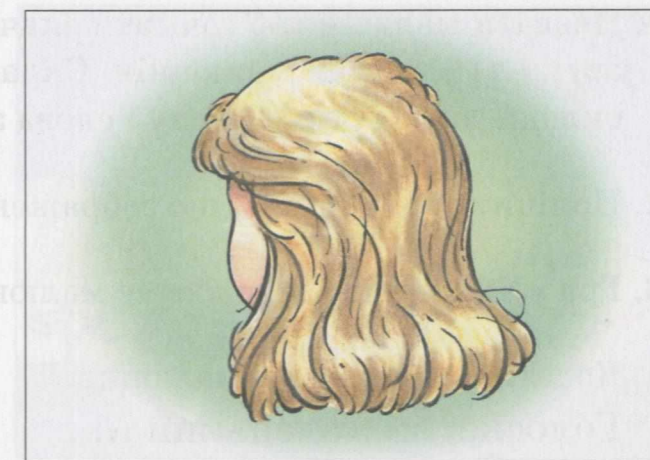
Ли-ли-ли, ли-ли-ли,
пісні Милочки чутні.

8. Гра «Жартівливі відповіді». Чому ви віддаєте перевагу?

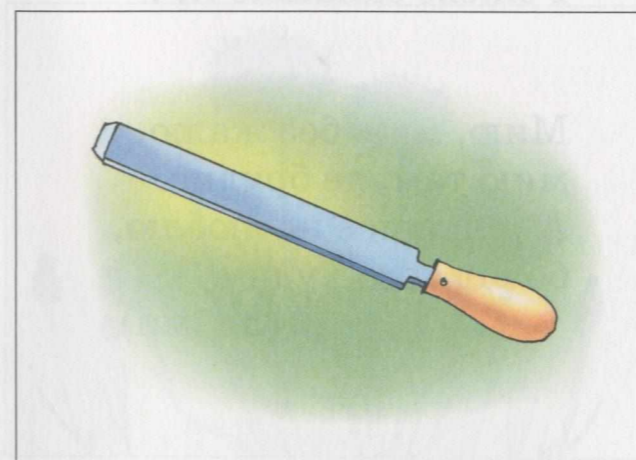
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

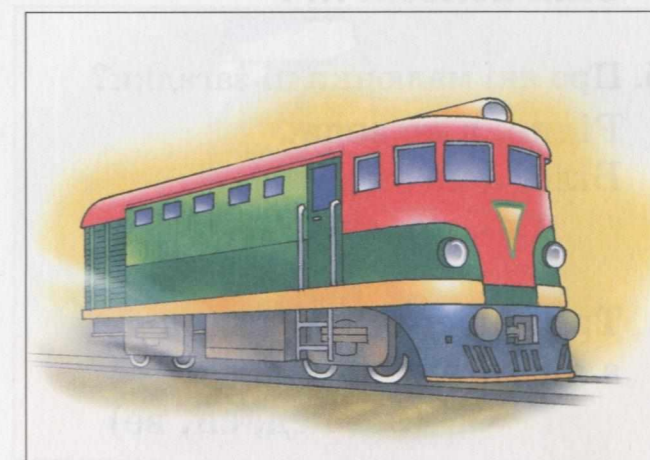
МОЛОТОК

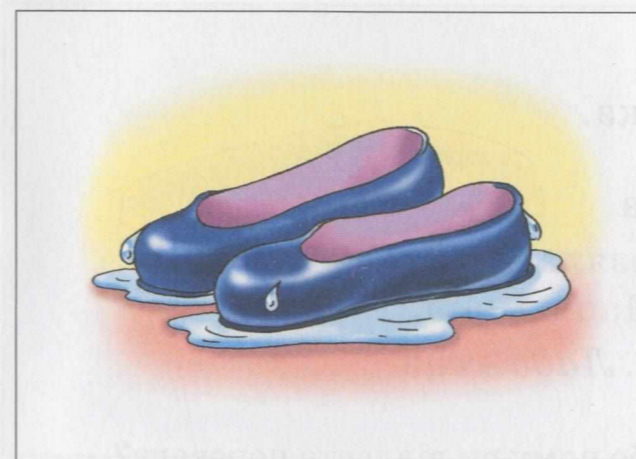
ВОЛОССЯ

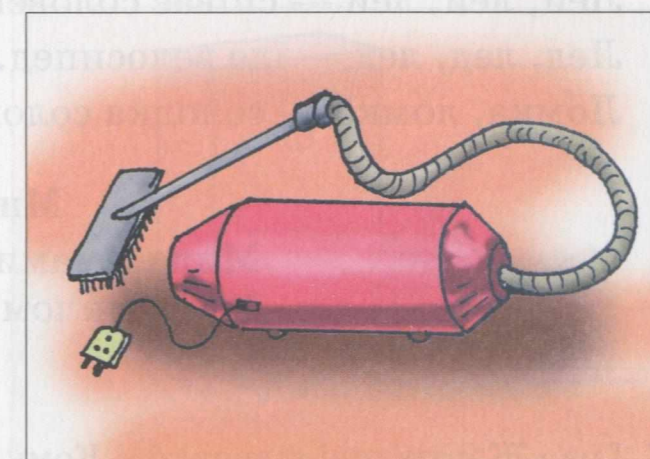
ДОЛОТО

ТЕПЛОВОЗ

КАЛОШІ

ПИЛОСОС

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [л] у назвах малюнків. Скласти з розрізної азбуки та прочитати склади **ла, ло, ле, ли, лу** і слова з ними.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на малюнках.

3. Гра «Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

4. Додати до слів назву малюнка.

Голосистий маленький ... .

Новий двоколісний ... .

Смачна солодка ... .

Поживне тепле ... .

Сині польові ... .

Рожеве запашне ... .

5. Про які малюнки ці загадки?

Рідке, а не вода.

Біле, а не сніг.

(ло, ко, мо)

Мию, мию без жалю,

мию там, де брудно.

А купатись не люблю,
бо від того худну.

(ло, ми)

Тримаюсь тільки на ходу,
а як встану — упаду.

(ло, пед, си, ве)

6. Повторити чистомовки та скоромовку.

Лей, лей, лей — співає соловей.

Лед, лед, лед — їде велосипед.

Ломка, ломка — солодка соломка.

Мила

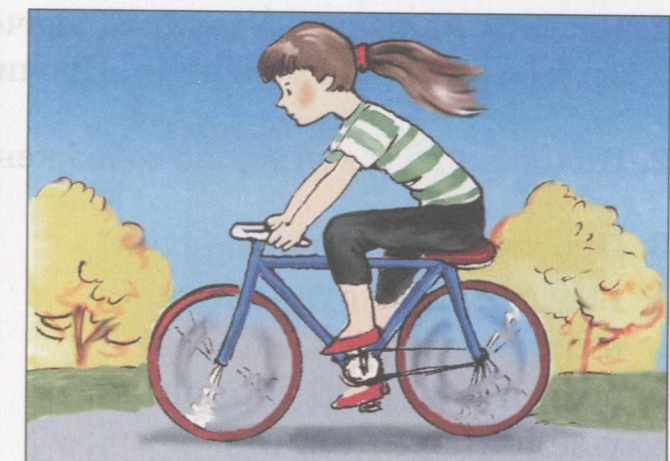
Мила в мамі взяла мило,
Мила милом Маню мила.

В. Ладигець

7. Гра «Жартівливі відповіді». Кому або чому ви віддаєте перевагу?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

соловей

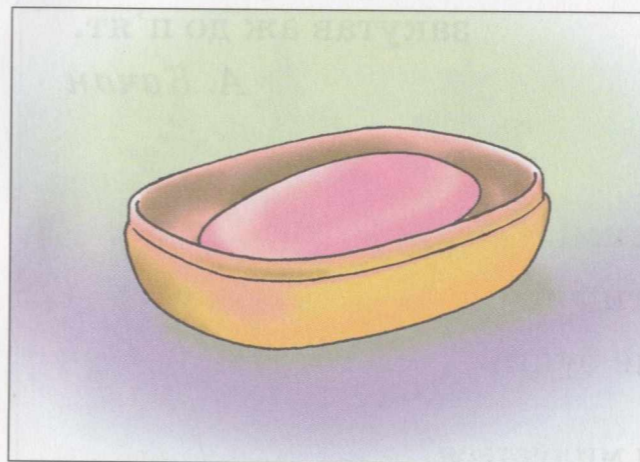
велосипед

волошки

молоко

мило

соломка

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [Л] у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на малюнках.

3. Про які малюнки ці загадки?

І маленькі, і старенькі
влітку, взимку, навесні
всюди вдягнені гарненько
у зелені сукні всі.

(лин, я, ки)

У вінку зеленолистім,
у червоному намисті
видивляється у воду
на свою хорошу вроду.

(ли, на, ка)

4. Повторити чистомовки.

Ліна, ліна, ліна — поспіла калина.

Ліна, ліна, ліна — солодка малина.

Лінки, лінки, лінки — зелені ялинки.

Ліска, ліска, ліска — стоїть колиска.

5. Вивчити вірші.

Вишеньки

Вийшли ми з лопатами,
почали копати ми,
в ямки воду лили,
вишеньки садили.

І. Кульська

Із в'язкою соломи
подався я у сад
і яблуньку знайому
закутав аж до п'ят.

А. Качан

6. Повторити скоромовки.

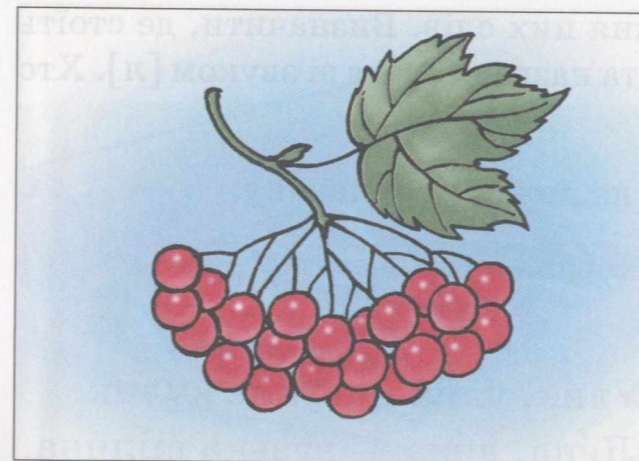
Килимом зеленим зазеленіли озимі.

Жолуді пожовтіли і стали золотими.

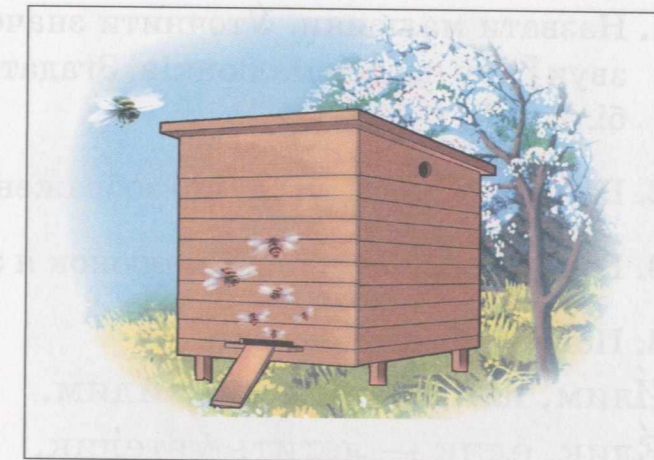
Мінняй бики на воли, аби дома не були.

7. Гра «Жартівливі відповіді». Чим ви милуєтеся?

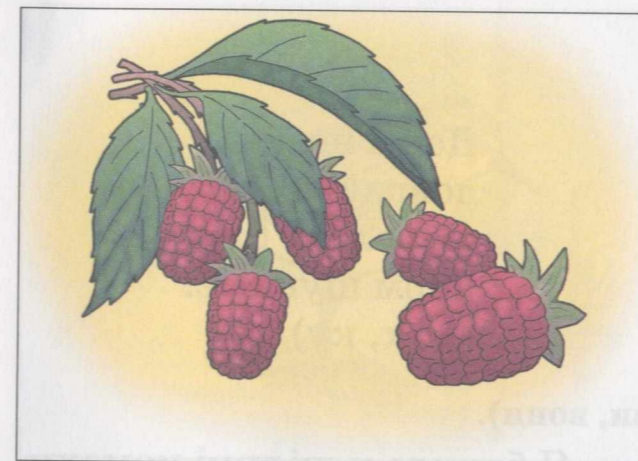
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

калина

вулик

малина

колиска

ялинки

столик

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [л] у назвах малюнків. Згадати та назвати слова зі звуком [л]. Хто більше?

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Гра «Відгадайте, який малюнок я заховала».

4. Повторити чистомовки.

Їлим, їлим — лежить килим.

Улік, улік — гуляє кулик.

Їлик, їлик — летить метелик.

Ліна, ліна — вузька щілина.

Ліця, ліця — книжкова полиця.

Ўлиця, ўлиця — велика вулиця.

5. Про які малюнки ці загадки?

Живу лише улітку,
шовкові крильця маю,
із квіточки на квітку
в садочку я літаю.

(те, ме, лик)

Довгі ноги,
довгий ніс
по болоту блукає,
корм шукає.

(лик, ку)

6. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я спіймав метелика сачком.

Я бачила у щілині комаху.

Я почистив килим пилососом.

Я ходила по вулиці.

Я поклала книжки на полицю.

Я бачила кулика на болоті.

7. Вивчити вірш.

Метелик

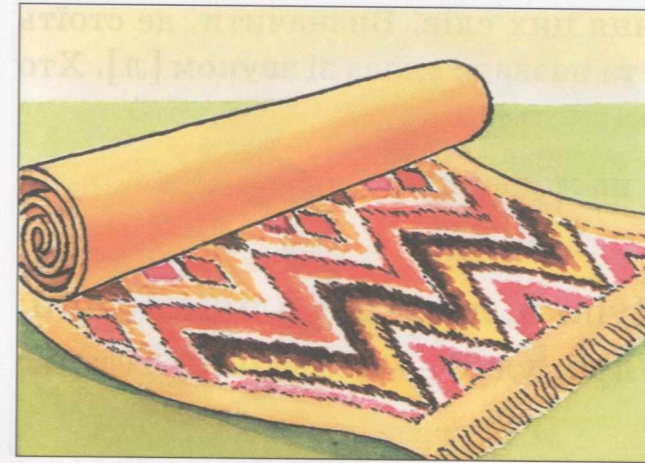
Я біжу, біжу по гаю,
я метелика впіймаю.
А метелик не схотів —
геть від мене полетів.

Полетів він на лужок,
заховався між квіток.
Я іду, іду, іду
і метелика знайду!

Н. Забіла

8. Гра «Жартівливі відповіді». Чим або ким ви милуєтеся?

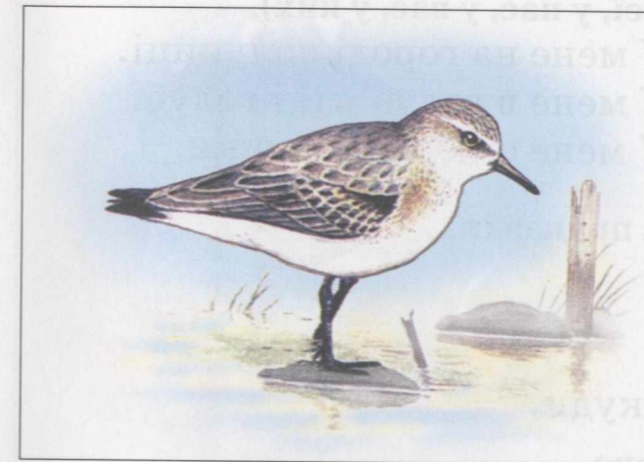
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

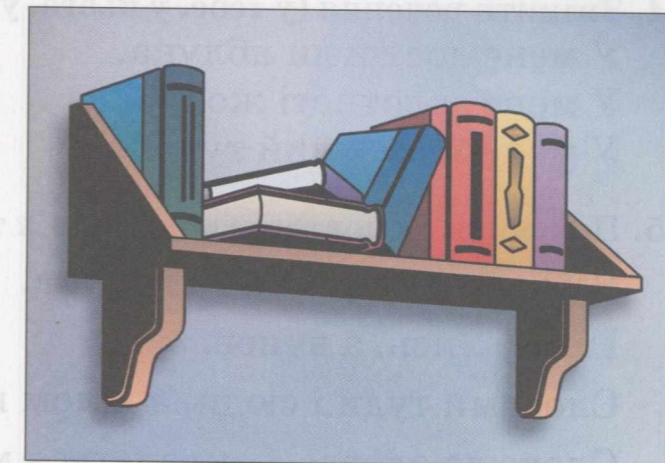
КИЛИМ

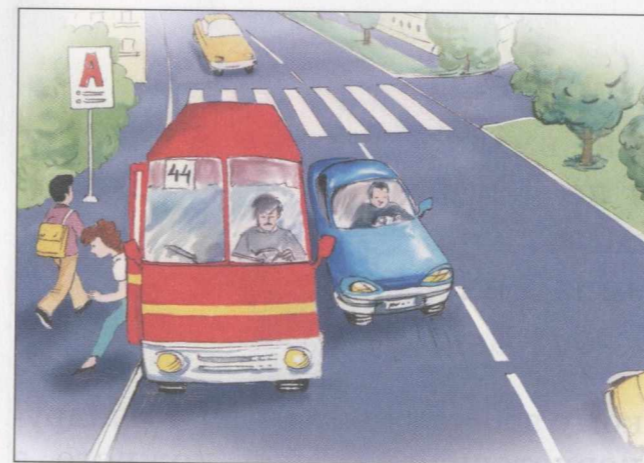
метелик

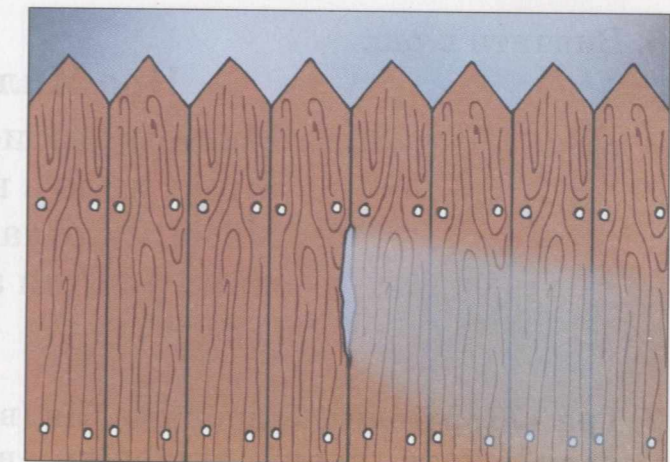
кулик

ПОЛИЦЯ

ВУЛИЦЯ

щілина

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [л] у назвах малюнків. Згадати та назвати слова зі звуком [л]. Хто більше?

2. Полічити до п'яти те, що зображено на малюнках.

3. Повторити чистомовки.

Ніці, ніці — я їла полуниці.

Лушкі́, лушкі́ — їли галушки.

О́луді, о́луді — ось жолуді.

У́луб, у́луб — чоловічий тулуб.

Ло́луб, ло́луб — летить голуб.

Я́блуко, я́блуко — спіле яблуко.

4. Змінити речення (у тебе, у нього, у неї, у нас, у вас, у них).

У мене достигли яблука.

У мене на городі полуниці.

У мене золотисті жолуді.

У мене в голуб'ятні голуб.

У мене засмаглий тулуб.

У мене смачні галушки.

5. Пояснити та повторити прислів'я та приказки.

Яка яблунька, такі й яблука.

Не хвались, а вчись.

Словами туди і сюди, а ділом нікуди.

Слово до слова — складеться мова.

Золото і крізь пилюку блищить.

6. Вивчити вірш.

Про Милу і мило

Мила милитись не вміла.

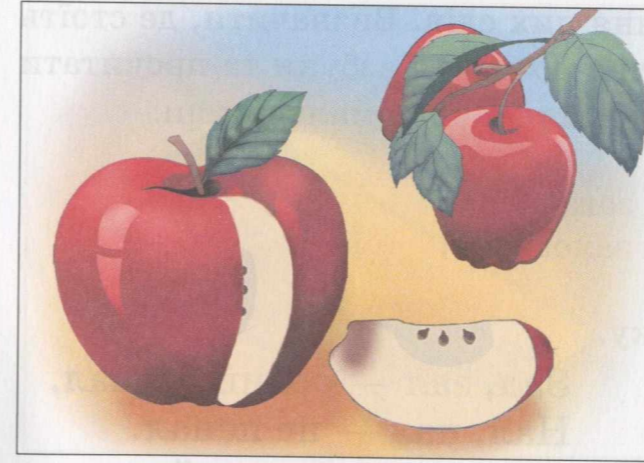
Мила мило з ніг не змила.

Мама мирила уміло,

мама з Мили змила мило.

Г. Бойко

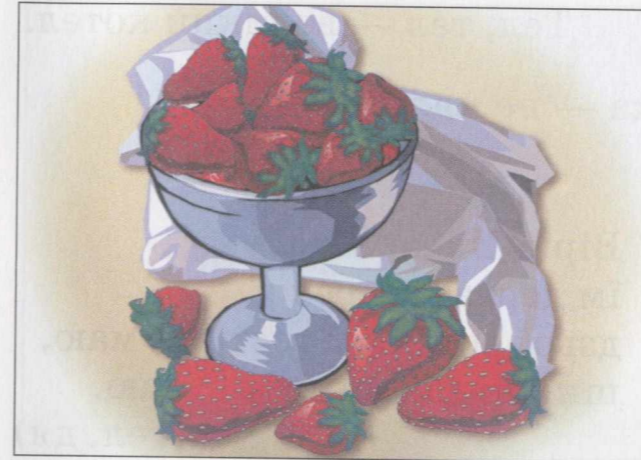
7. Гра «Жартівливі відповіді». На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

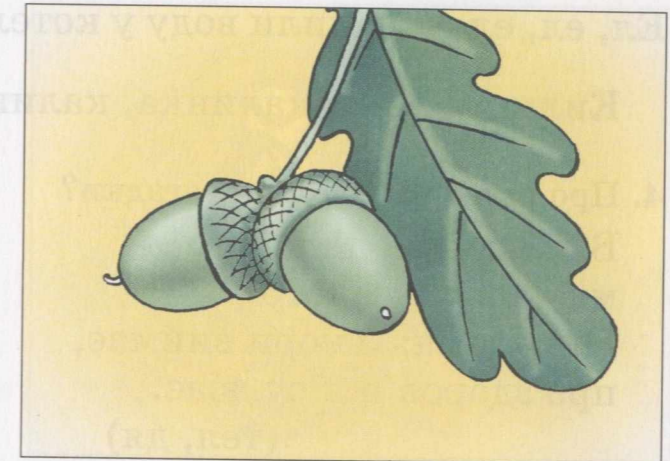
яблуко

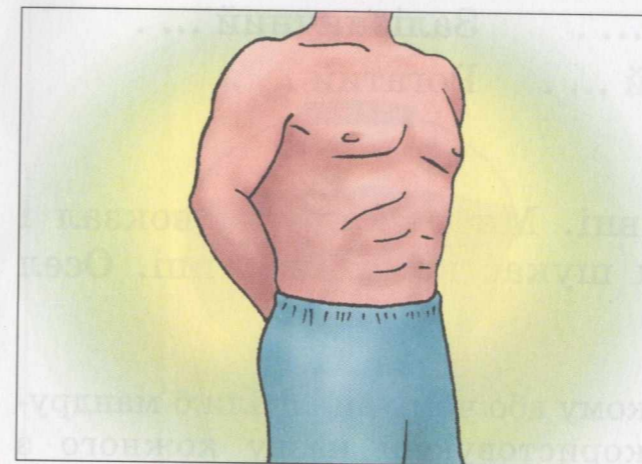
голуб

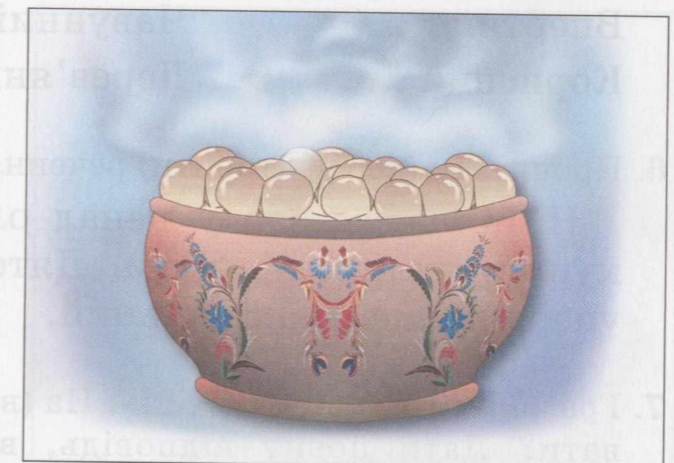
полуниці

жолуді

тулуб

галушки

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [л] у назвах малюнків. Скласти з розрізної азбуки та прочитати склади **ал, ел, ул, ил, ол**. Прочитати підписи під малюнками.

2. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала».

3. Повторити чистомовки та скоромовку.

Ал, ал, ал — їдемо на вокзал.

Ал, ал, ал — на столі пенал.

Ел, ел, ел — пасеться осел.

Ел, ел, ел — їсть сіно козел.

Ел, ел, ел — налили воду у котел.

Зал, зал — новий вокзал.

Нал, нал — це пенал.

Сел, сел — впертий осел.

Зел, зел — прудкий козел.

Тел, тел — великий котел.

Килинка — не калинка, калинка — не малинка.

4. Про який малюнок ці загадки?

Відгадайте, діти, хто
має носик-долото?

Ним комах з кори виймає,
про здоров'я лісу дбає.

(тел, дя)

Вірно людям я служу,
їм дерева стережу,
дзьоб міцний і гострий маю,
шкідників ним здобуваю.

(тел, дя)

5. Додайте до слова назву малюнка.

Впертий ...

Чавунний ...

Залізничний ...

Корисний ...

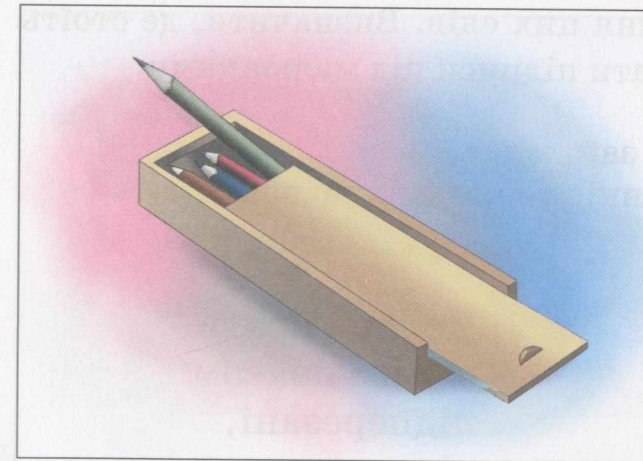
Дерев'яний ...

Рогатий ...

6. Прочитати (або повторити) речення.

Наталка склала у пенал олівці. Ми поїхали на вокзал і купили білети до Ялти. Дятел шукає комах на липі. Осел упертий, але дуже сильний.

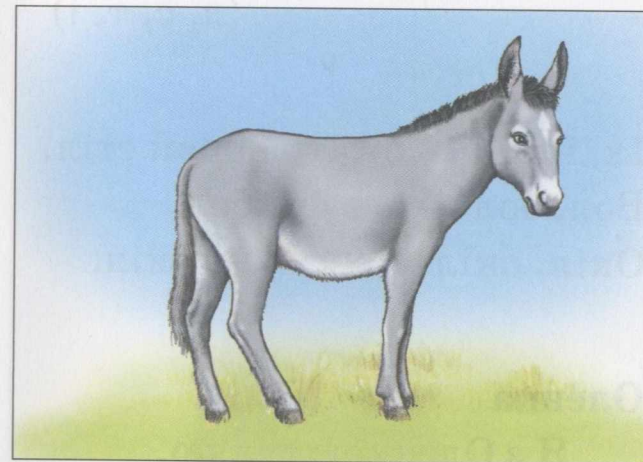
7. Гра «Жартівливі відповіді». На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

пенал

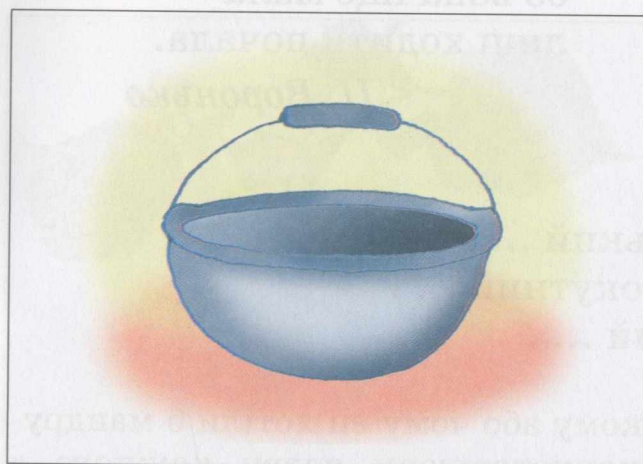
вокзал

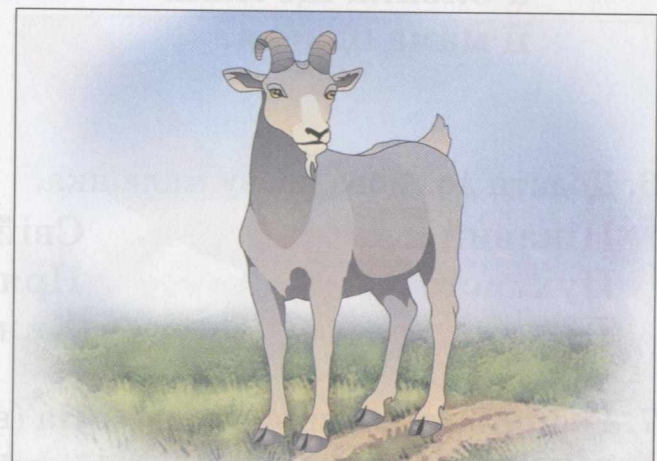
осел

дятел

котел

козел

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [л] у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками.

2. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

3. Про які малюнки ці загадки?

Хоч мала сама на зріст,
та великий має хвіст.

Як намисто, оченята...

Хто це?

Спробуй відгадати.

(ка, біл)

Чотири брати
одним поясом
підперезані,
під одним капелюхом
стоять.

(л, с, т, і)

4. Повторити чистомовки.

Іл, іл, іл — тягне воза віл.

Їлка, їлка — липова гілка.

Їлка, їлка — плигає білка.

Іл, іл, іл — стоїть новий стіл.

Бол, бол — ось футбол.

Окіл, окіл — хижий сокіл.

5. Вивчити вірш.

Маленька Оленка

Я навчився умиватись,
одягатись, узуватись,
а Оленка ще мала —
її мама одягла.

Я з Оленкою гуляю,
ні за що її не лаю,
бо вона іще мала —
лиш ходити почала.

П. Воронько

6. Додати до слова назву малюнка.

Цікавий ...

Пухнаста ...

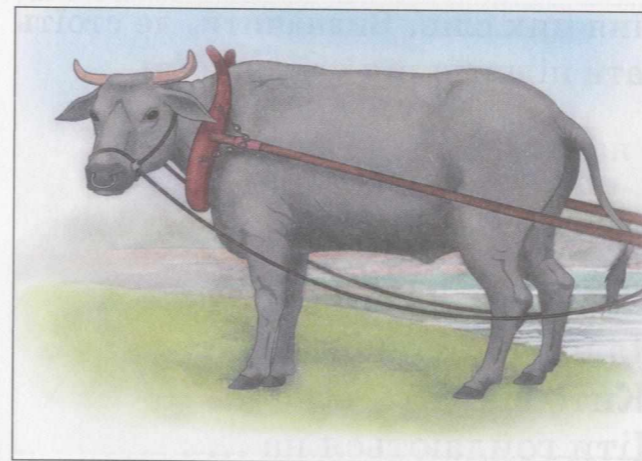
Липова ...

Свійський ...

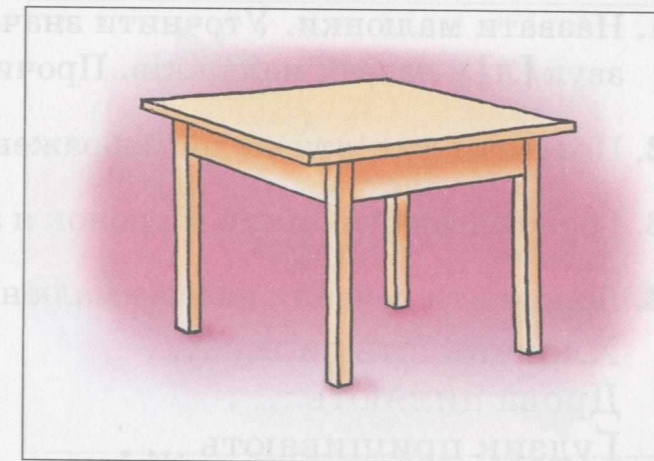
Прямокутний ...

Хижий ...

7. Гра «Жартівливі відповіді». На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

віл

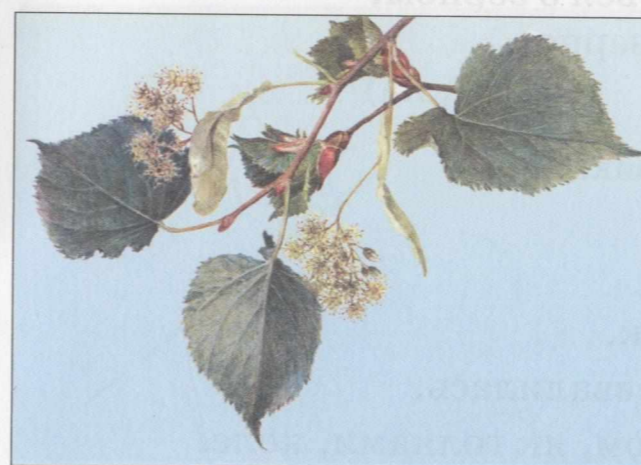
стіл

сокіл

футбол

гілка

білка

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [Л] у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Гра «Відгадайте, який малюнок я заховала».

4. Доповнити речення назвою малюнка.

Хлопець їсть свіжу ... .

На паркані сидить ... .

Дрова пиляють ... .

Жито сіють ... .

Гудзик пришивають ... .

Діти гойдаються на ... .

5. Повторити скоромовки.

Стоїть палка, на палці галка.

Від тупоту копит пил полем летить.

6. Про які малюнки ці загадки?

Маю вухо, гострий ніс,
із бавовни в мене хвіст.

(ка, гол)

Усіх я обшиваю,
сама одягу не маю.

(ка, гол)

Ось вона в нас застогнала, завищала, заспівала:
«Їла, їла дуб, дуб, поламала зуб, зуб».

(ка, пил)

За залізним конем ящик тягнеться з зерном,
крізь діряве дно в землю падає зерно.

(вал, сі, ка)

7. Пояснити й вивчити прислів'я та приказки.

Без діла слабше сила.

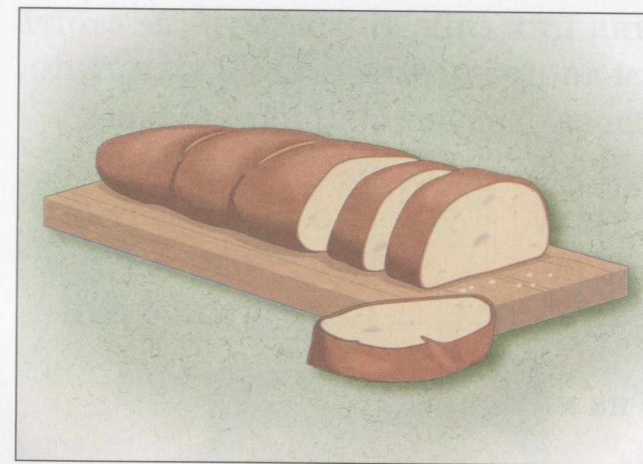
Як словом, так і ділом.

Усяк кулик до свого болота звик.

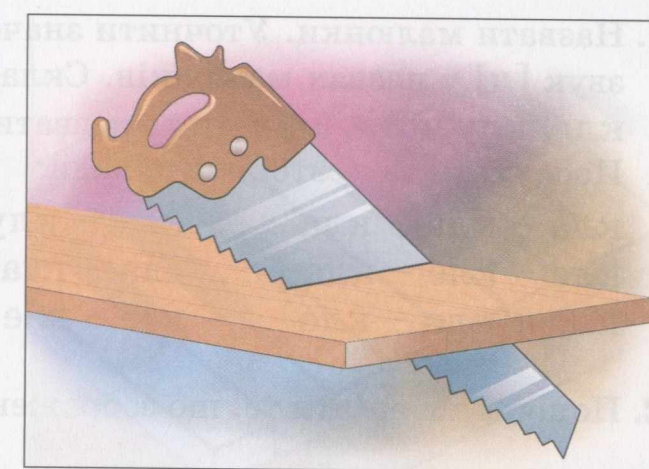
Хвалилась, хвалилась, поки не звалилась.

Словом, як листом, стеле, а ділом, як голками, коле.

Є в глеку молоко, та голова не влізить.

булка

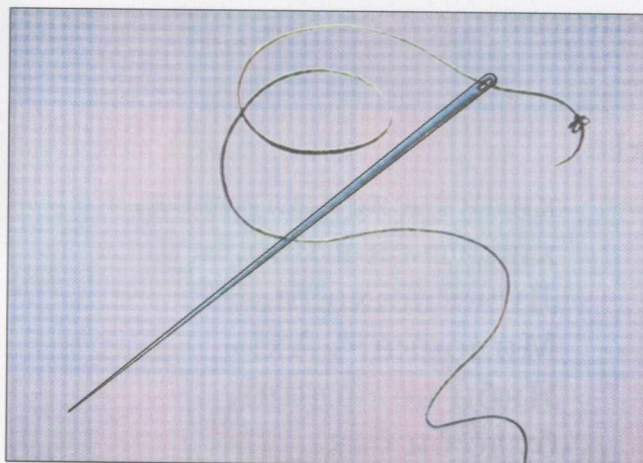
пилка

галка

сівалка

голка

гойдалка

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [Л] у назвах малюнків. Скласти та прочитати склади **кла, кло, кле, клу, кли**. Згадати та назвати слова зі звуком [Л]. Хто більше? Послухати та повторити склади:

кла – кла – кла	клу – клу – клу	гло – гло – гло
кле – кле – кле	гла – гла – гла	глу – глу – глу
кло – кло – кло	гле – гле – гле	гли – гли – гли

2. Полічити до п'яти те, що зображено на малюнках.

3. Гра «Відгадайте, який малюнок я заховала».

4. Доповнити речення назвою малюнка.

Після дзвоника учні поспішають до свого ... .
Красиві квіти ростуть у нашому дворі на ... .
У піаніно, що мені подарували, є білі та чорні ... .
На уроці праці ми вчимося користуватися ... .
У цирку виступає веселий ... .

5. Повторити скоромовки.

Схопив Клим клин, почав Клим клином клин вибивати.
Летіла лелека, заклекотіла до лелеченят.
Стоїть Олена біля клена.
Навколо клена бігає Олена.

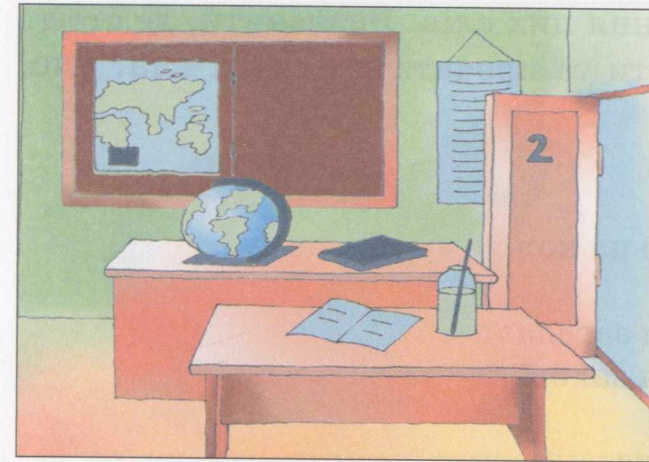
6. Вивчити вірш.

Лижі

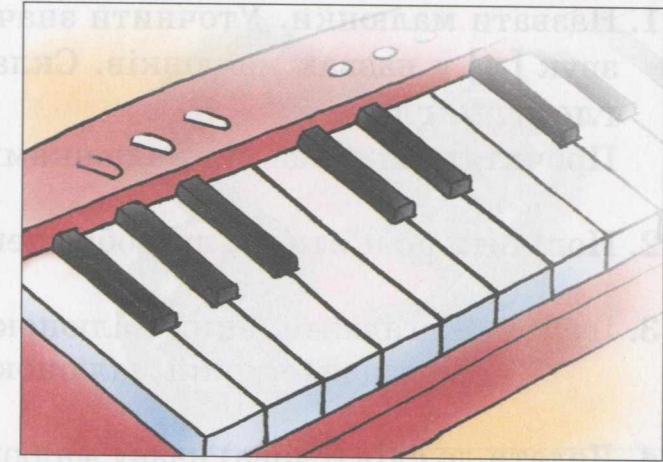
Дівчинка Мила
лижі вдягла,
лижі великі,
а Мила мала.
Мила на лижах
стоїть несміливо:

хилиться, хилиться,
хилиться вліво.
Лижі поїхали,
Милочка: «Ах!»
Якби не палиці,
було би бах!

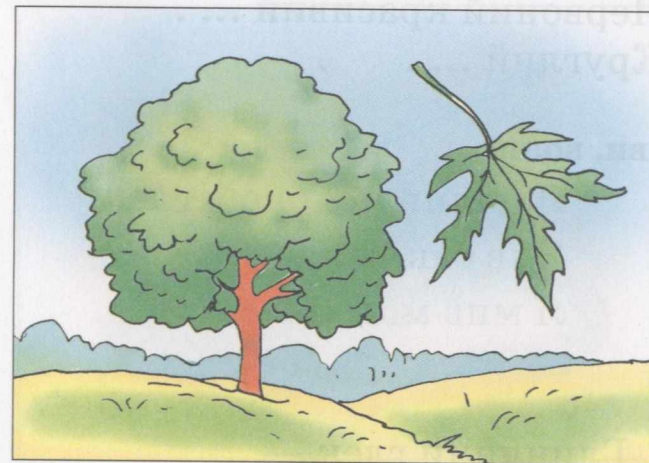
Г. Бойко

клас

клавіші

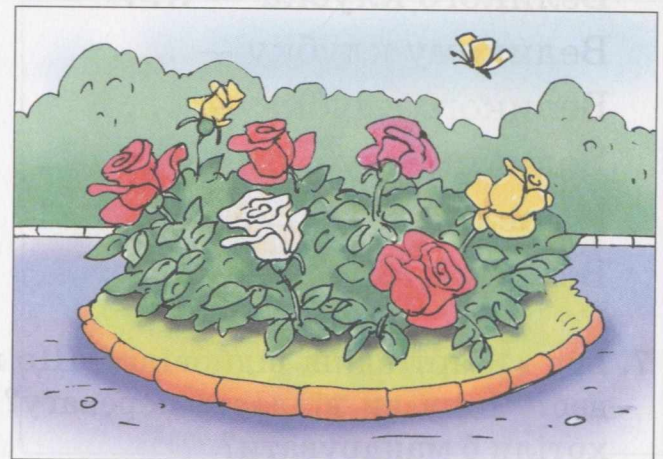
клен

клей

клоун

клумба

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [л] у назвах малюнків. Скласти та прочитати склади **гла, гло, гле, глу, гли**.

Прочитати підписи під малюнками.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала».

4. Додати до слів (слова) назву малюнка.

М'який круглий ...

Красивий розмальований ...

Ліловий довгастий ...

Червоний красивий ...

Новий залізний ...

Круглий ...

5. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я милувався гладіолусом.

Я налив молоко у глек.

Я знайшов Київ на глобусі.

Я їв баклажани.

Я змотував вовну в клубок.

Я мив мотоцикл.

6. Змінити словосполучення.

Великий клубок —
великі клубки.

Глиняний глек —
глиняні глеки.

Великого клубка — ...

Глиняного глека — ...

Великому клубку — ...

Глиняному глеку — ...

Великого клубка — ...

Глиняного глека — ...

Великим клубком — ...

Глиняним глеком — ...

На великому клубкові — ...

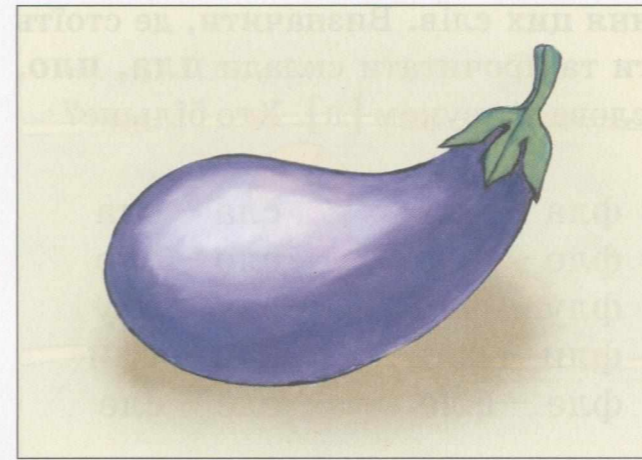
На глиняному глекові — ...

Великий клубку — ...

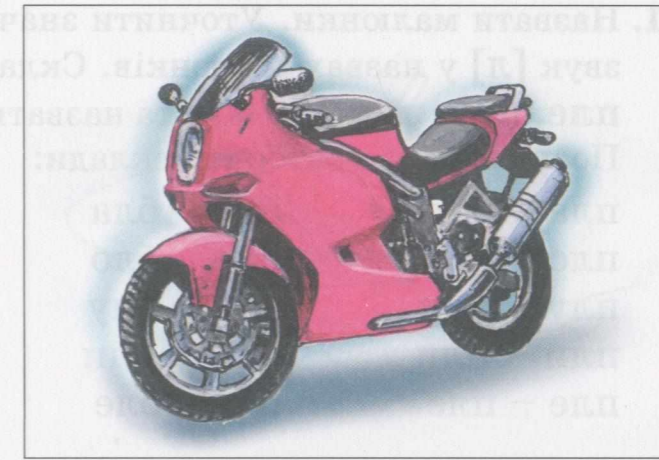
Глиняний глеку — ...

7. Гра «Жартівливі відповіді». Що ви бачите на малюнку? Чого немає у вас? Чому ви віддаєте перевагу? Чим ви милуєтеся? На (в) чому ви хотіли б мандрувати?

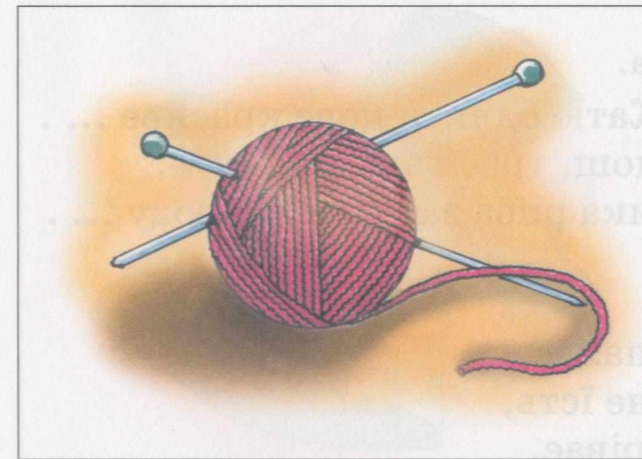
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

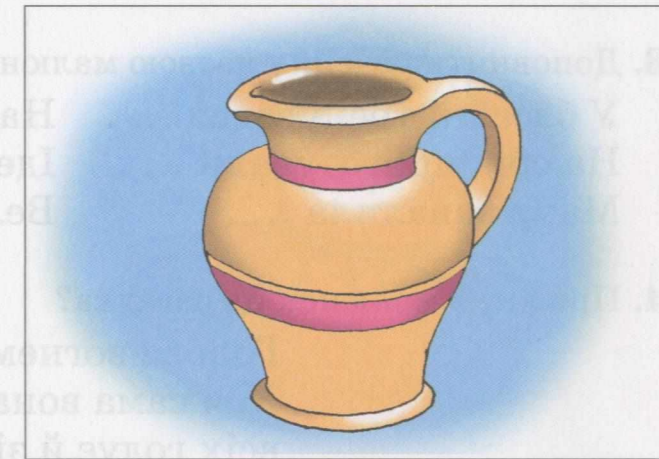
баклажан

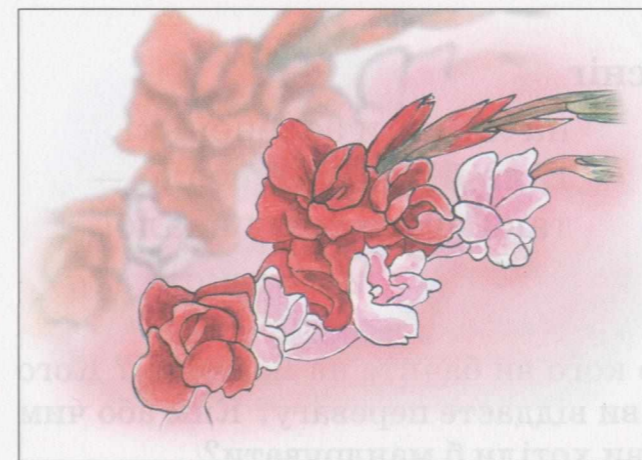
мотоцикл

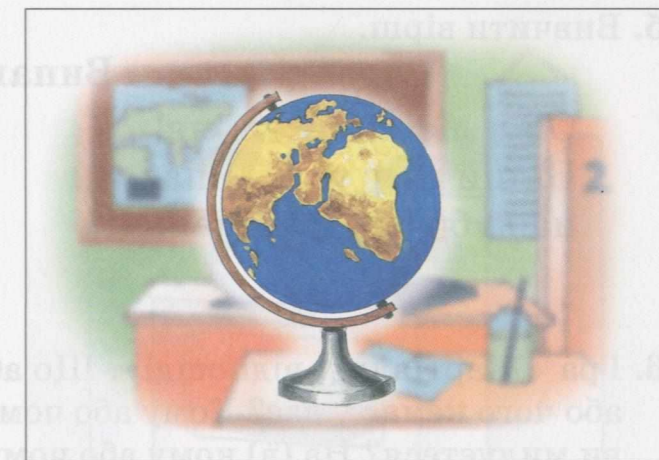
клубок

глек

гладіолус

глобус

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [л] у назвах малюнків. Скласти та прочитати склади **пла, пло, пле, плу, пли**. Згадати та назвати слова зі звуком [л]. Хто більше? Послухати та повторити склади:

пла – пла	бла – бла	фла – фла	сла – сла
пло – пло	бло – бло	фло – фло	сло – сло
плу – плу	блу – блу	флу – флу	слу – слу
пли – пли	бли – бли	фли – фли	сли – сли
пле – пле	пле – пле	фле – фле	сле – сле

2. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

3. Доповнити речення назвою малюнка.

У басейні тренувався ... . На Катю одягли нове красиве ... .
На обід приготували ... . Іде дощ, треба вдягнути ... .
Мама запалила ... . Велика риба затягла під воду ... .

4. Про який малюнок ця загадка?

Голова вогнем палає.
Хоч сама вона не їсть,
всіх годує й зігріває.

(та, пли)

5. Вивчити вірш.

Випав сніг

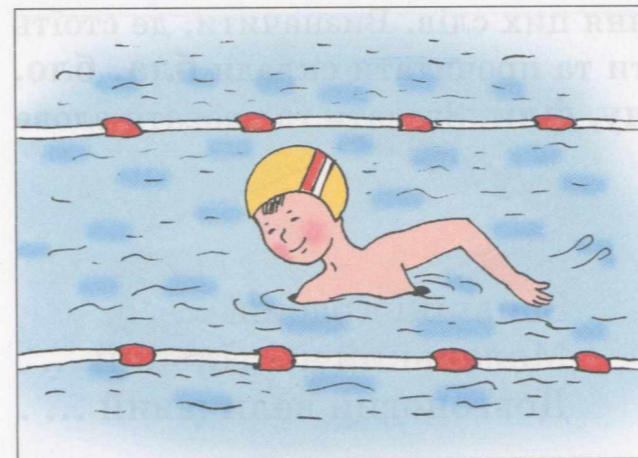
Ой у лісі лист зів'яв!
Білий сніг у лісі впав —
на дубочки молоденькі,

на ялинки зелененькі.
Біло-біло в лісі стало —
так багато снігу впало!

М. Познанська

6. Гра «Жартівливі відповіді». Що або кого ви бачите на малюнку? Кого або чого немає у вас? Кому або чому ви віддаєте перевагу? Ким або чим ви милуєтеся? На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати?

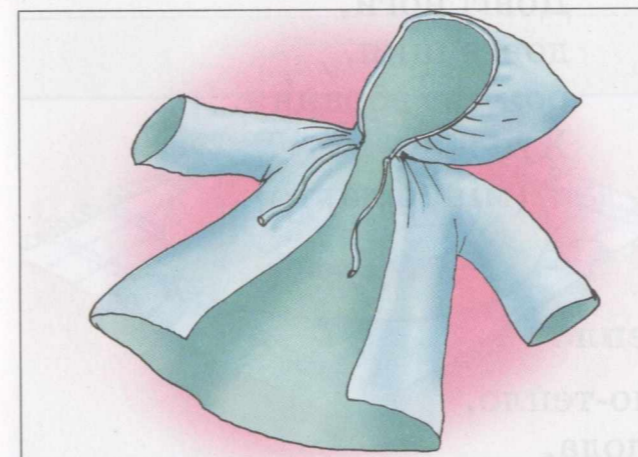
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

плавець

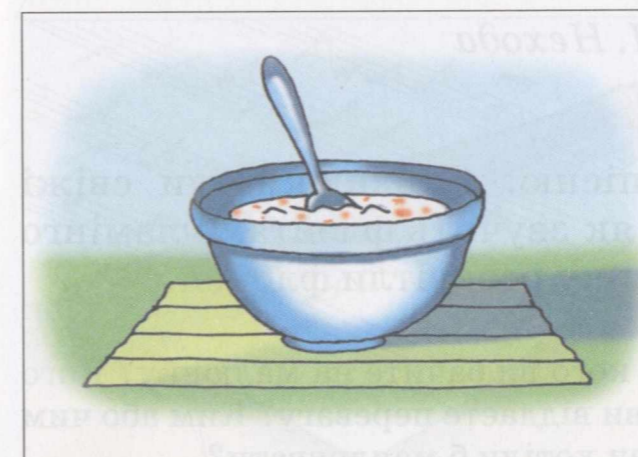
поплавок

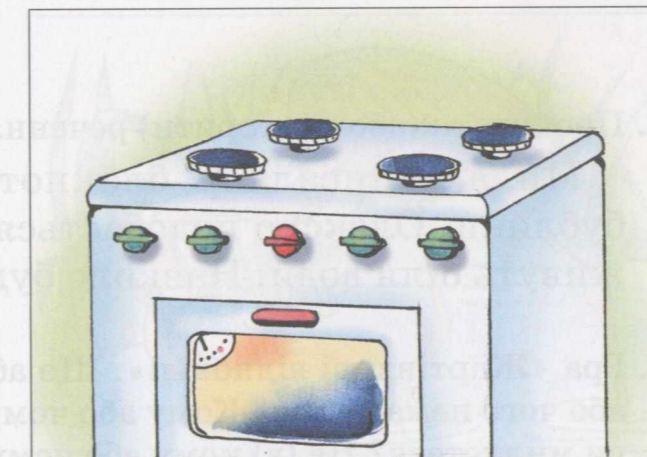
плащ

платтячко

плов

плита

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [Л] у назвах малюнків. Скласти та прочитати склади **бла, бло, бле, блу, бли; фла, фло, фле, флу, фли**. Згадати та назвати слова зі звуком [Л]. Хто більше?

2. Додати до слів назву малюнка.

Схожі симпатичні ...

Співуча чарівна ...

Свіжий смачний ...

Запашні красиві ...

Маленький настільний ...

Довгоногий величавий ...

3. Про які малюнки ці загадки?

Як навколо об'їси —
серединки не проси.

Ми такі гостинці:
дірка в серединці.

(лик, буб)

Довгі ноги,
довга шия,
рожеве вбрання.

Хто ж це я?

(мін, фла, го)

4. Вивчити вірш.

А вже тепло

А вже тепло-тепло,
зникли холода.

Кличуть нас до себе
сонце і вода.

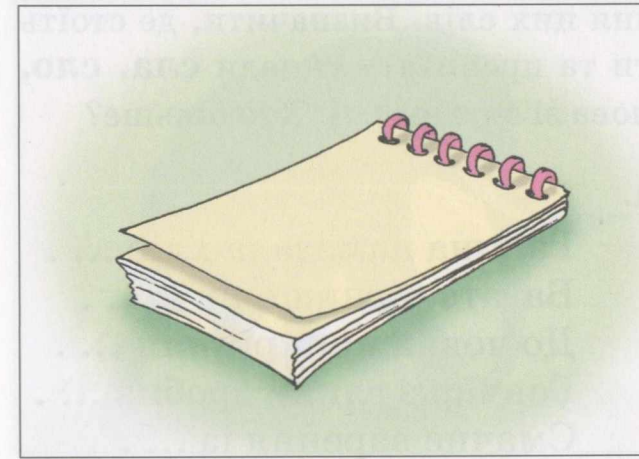
І. Нехода

5. Прочитати (або повторити) речення.

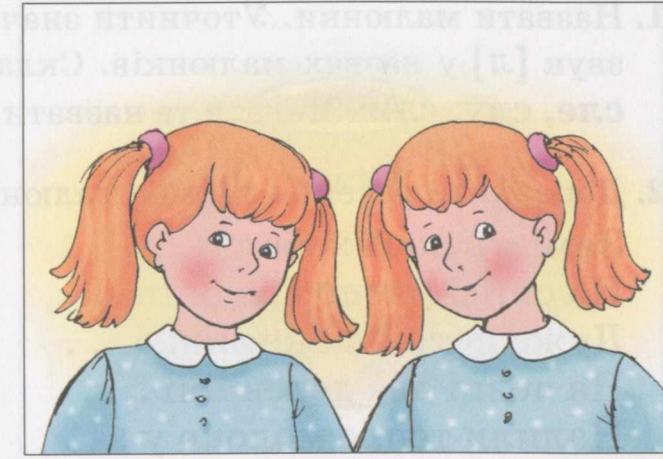
Мила записала у блокнот пісню. Близнюки їли свіжі бублики. Олексію подобається, як звучить флейта. Фламінго живуть біля води. Навколо будинку розквітли флокси.

6. Гра «Жартівливі відповіді». Що або кого ви бачите на малюнку? Кого або чого немає у вас? Кому або чому ви віддаєте перевагу? Ким або чим ви милуєтеся? На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати?

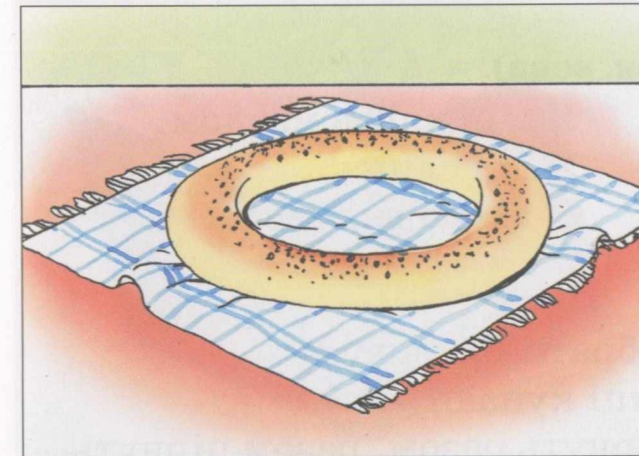
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

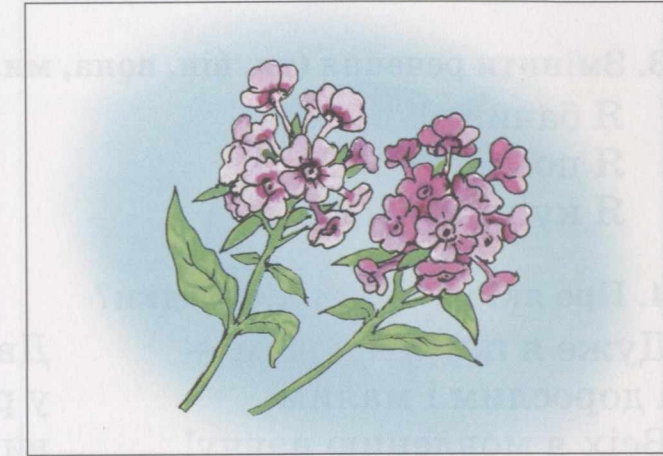
блокнот

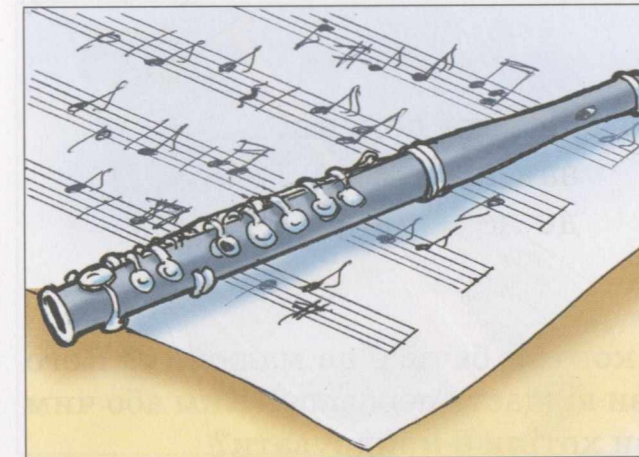
близнюки

бублик

флокси

флейта

фламінго

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [л] у назвах малюнків. Скласти та прочитати склади **сла, сло, сле, слу, сли**. Згадати та назвати слова зі звуком [л]. Хто більше?

2. Доповнити речення назвою малюнка.

Замість носа хобот у ... .

На сливі рясно вродили ... .

Дуже потрібна книжка ... .

На човні два дерев'яні ... .

Налили тепле молоко у ... .

Я люблю хліб, намазаний ... .

Допомагає людині сильний ... .

Галина намазала хліб ... .

Багато різних слів у ... .

До човна прикріпили ... .

Гончар з глини зробив ... .

Смачне варення із ... .

3. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я бачив слона.

Я помила слоїка.

Я купила словник.

Я з'їв хліб з маслом.

Я їла сливу.

Я взяла два весла.

4. Про які малюнки ці загадки?

Дуже я потрібен всім —
і дорослим і малим.

Всіх я мовленню навчу!

Але сам завжди мовчу.

(ник, слов)

Два брати-близнюки
у річці купаються:

випірнуть разом, разом пірнуть.

Човну на місці стоять не дадуть.

(ла, вес)

5. Вивчити вірш і скоромовку.

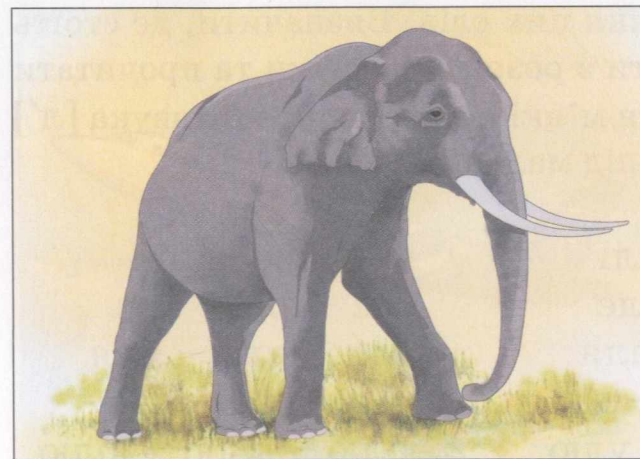
Білі лебеді летіли,
і на воду вони сіли.

Сіли, посиділи,
знову полетіли.

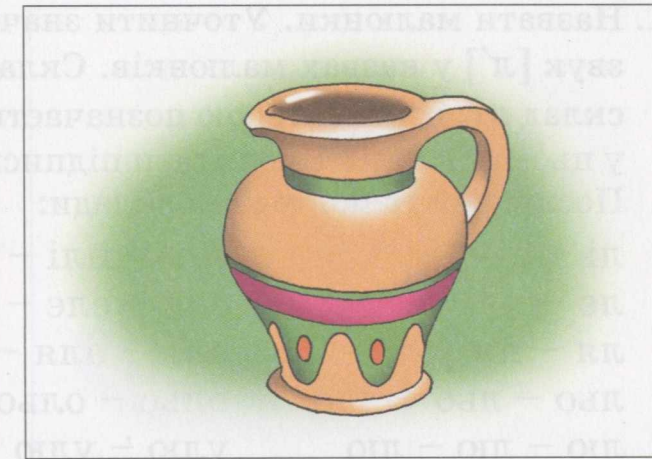
Летіла лелека,
заклекотіла
до лелеченят.

6. Гра «Жартівливі відповіді». Що або кого ви бачите на малюнку? Кого або чого немає у вас? Кому або чому ви віддаєте перевагу? Ким або чим ви милуєтеся? На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати?

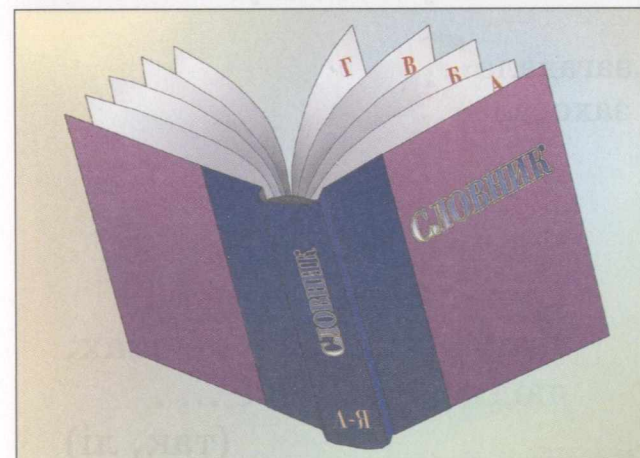
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

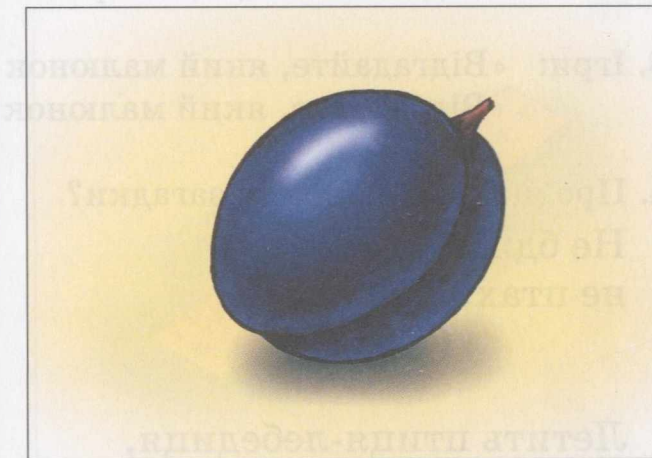
СЛОН

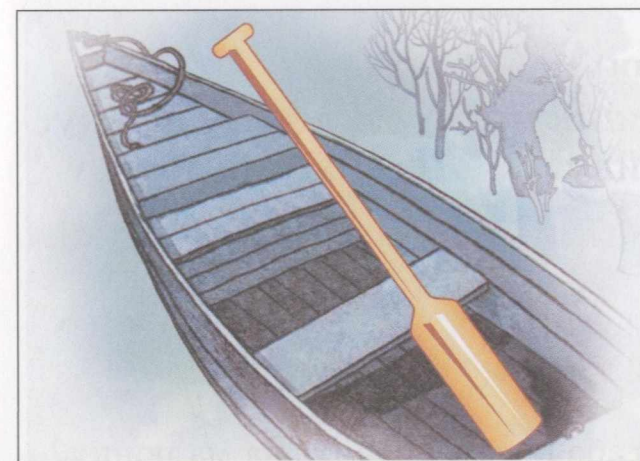
СЛОЇК

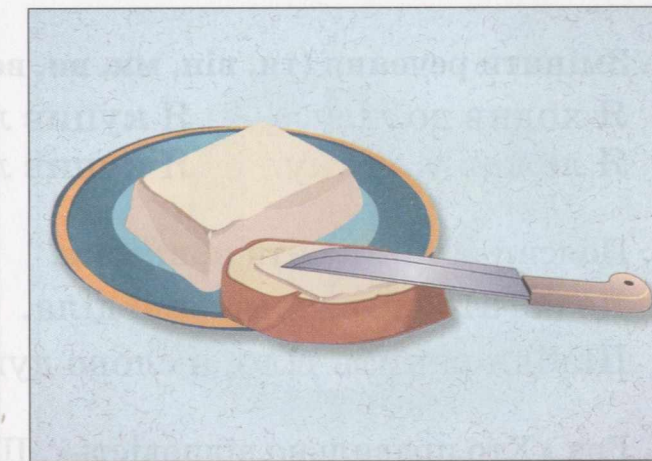
СЛОВНИК

СЛИВА

ВЕСЛО

МАСЛО

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [Л'] у назвах малюнків. Скласти з розрізної азбуки та прочитати склад лі. Якою літерою позначається м'якість приголосного звука [Л'] у цьому складі? Прочитати підписи під малюнками.

Послухати та повторити склади:

лі – лі – лі	или – или – или	ілі – ілі – ілі
ле – ле – ле	еле – еле – еле	еле – еле – еле
ля – ля – ля	аля – аля – аля	яля – яля – яля
льо – льо – льо	ольо – ольо – ольо	льо – льо – льо
лю – лю – лю	улю – улю – улю	юлю – юлю – юлю

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала».

4. Про який малюнок ці загадки?

Не бджола, а гуде,
не птах, а літає.

(так, лі)

У синім небі путь моя,
швидше всіх літаю я.
Маю крила, хоч не птах,
люди звать мене ... .

(так, лі)

Летить птиця-лебедиця,
а в ній люди сидять.

(так, лі)

5. Змінити речення (ти, він, ми, ви, вони).

Я ходив до лісу. Я купив лінійку.
Я лежав у ліжку. Я купив лійку.

Я летів у літаку.
Я ходив до лісу.

6. Пояснити та вивчити приказки.

Де багато слів, там мало діла.

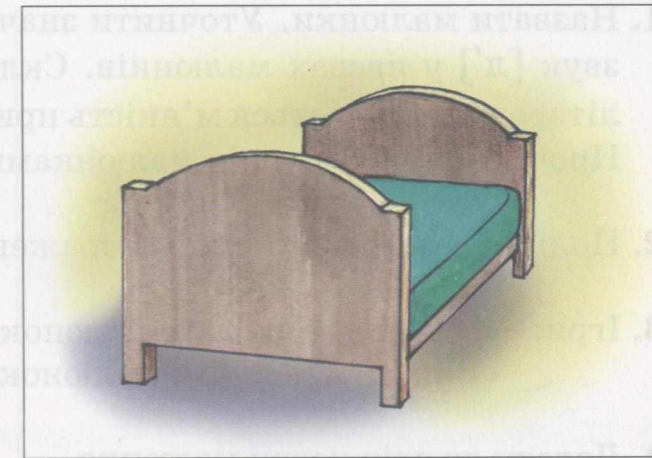
Шабля ранить тіло, а слово душу.

7. Гра «Хто правильно відповість». Що або кого ви бачите на малюнку?

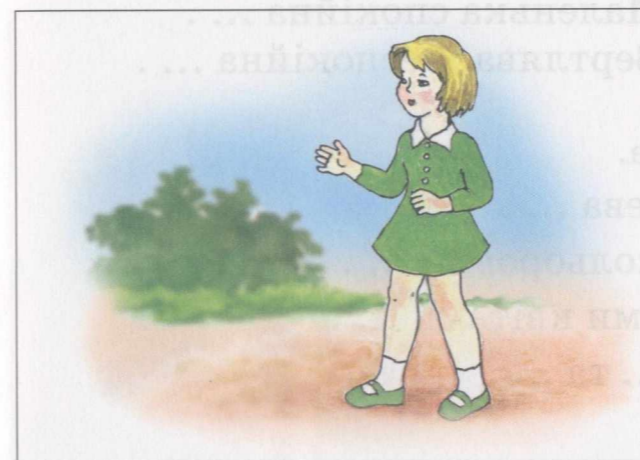
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

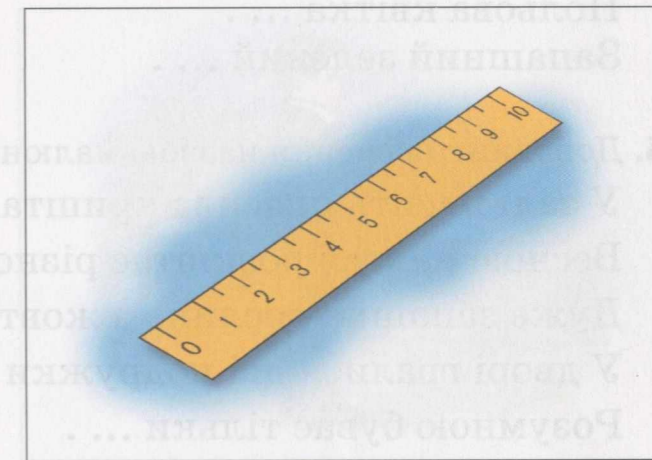
літак

ліжка

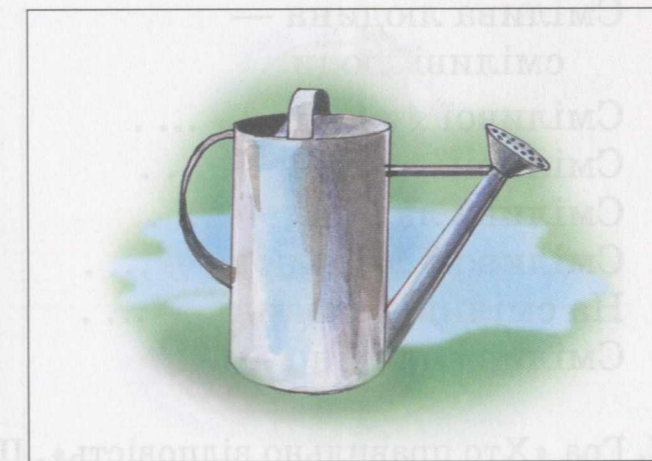
Ліда

лінійка

ліс

лійка

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [Л'] у назвах малюнків. Скласти та прочитати склад **ЛЮ**. Якою літерою позначається м'якість приголосного звука [Л'] у цьому складі? Прочитати підписи під малюнками.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала».

4. Додати до слів назву малюнка.

Красива кришталева ...	Добра, хороша ...
Польова квітка ...	Маленька спокійна ...
Запашний зелений ...	Вертлява, неспокійна ...

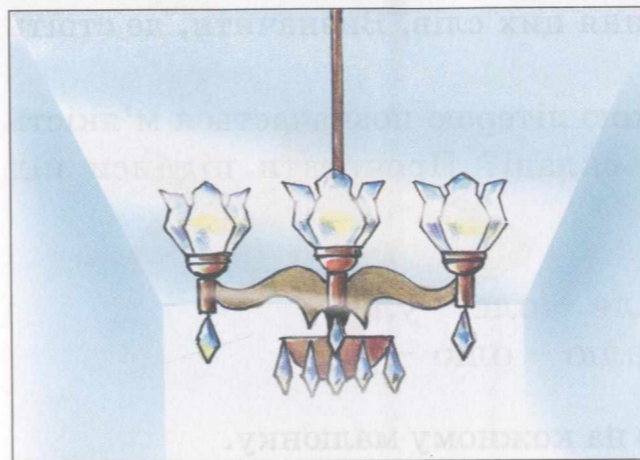
5. Доповнити речення назвою малюнка.

У залі висить красива кришталева ...
Весною на лузі розквітає різнокольоровий ...
Дуже запашна рослина з жовтими квітами ...
У дворі гралися дві подружки ... та ...
Розумною буває тільки ...

6. Змінити словосполучення.

Смілива людина — сміливі люди.	Блакитна люстра — блакитні люстри.
Сміливої людини — ...	Блакитної люстри — ...
Сміливій людині — ...	Блакитній люстрі — ...
Сміливу людину — ...	Блакитну люстру — ...
Сміливою людиною — ...	Блакитною люстрою — ...
На сміливій людині — ...	На блакитній люстрі — ...
Смілива людино — ...	Блакитна люстро — ...

7. Гра «Хто правильно відповість». Що або кого ви бачите на малюнку?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

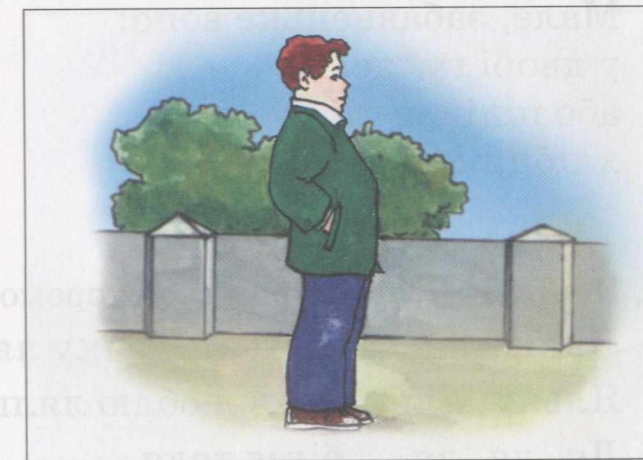
люстра

ЛЮПИН

любисток

людина

Люба

Люда

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [Л'] у назвах малюнків.

Скласти та прочитати склад **ЛЯ**. Якою літерою позначається м'якість приголосного звуку [Л'] у цьому складі? Прочитати підписи під малюнками.

Послухати та повторити склади:

лі – алі – олі – улі   ле – але – оле – уле
ля – аля – оля – уля   лю – алю – олю – улю

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Про які малюнки ці загадки?

Мале, забавненьке воно:
у дворі гуляє,
або підійде під вікно,
хлібця дожидає.

(ля, те)

На болоті гуляє
та жабенят хапає.
(ля, чап)

4. Повторити чистомовки та скоромовку.

Ляцц, ляцц, ляцц — на гачку ляцц.
Яльку, яльку — я люблю ляльку.

Ля, ля, ля — бігає теля.

Апля, апля — жабу ловить чапля.

Соля, соля, соля — у супі квасоля.

На зеленому лузі
весело клекотали лелеки

5. Доповнити речення назвою малюнка.

Я спіймав вудкою ...

Мені подарували гарну ...

Я забув закрити ...

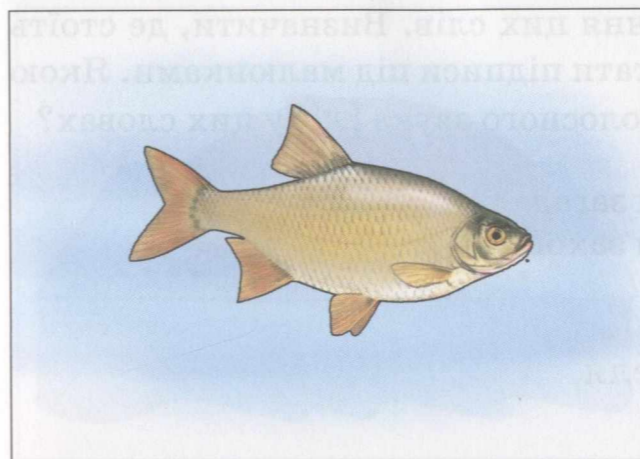
У дворі бігає ...

По болоті ходить ...

На тин в'ється ...

6. Гра «Жартівливі відповіді». Кого або чого немає у вас?

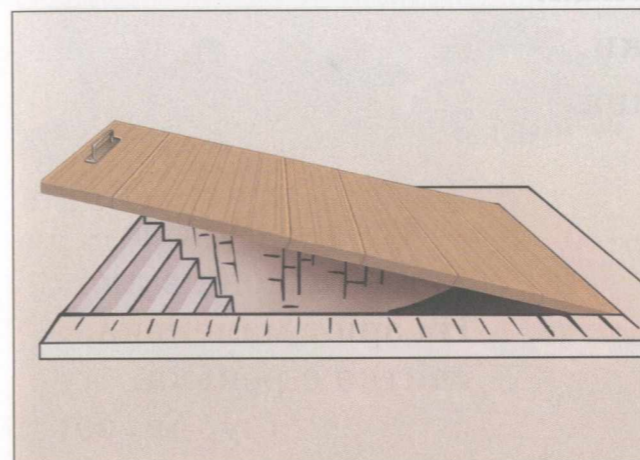
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

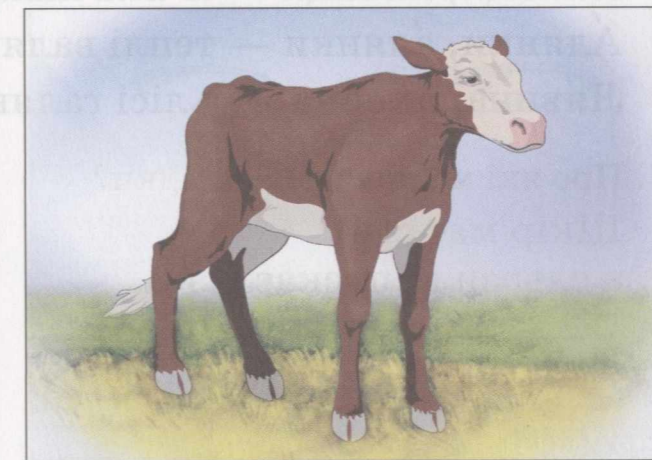
ляцц

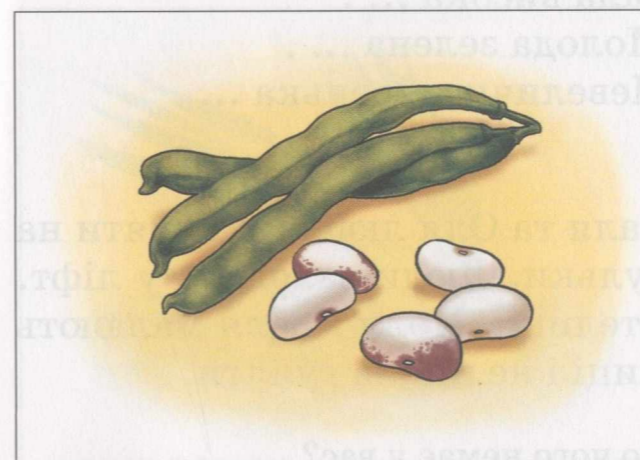
лялька

ляда

теля

квасоля

чапля

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [Л'] у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками. Якою літерою позначається м'якість приголосного звука [Л'] у цих словах?

2. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала».

3. Повторити чистомовки.

Тéля, тéля, тéля — побілена стеля.

Зúля, зúля, зúля — кує зозуля.

Бúля, бúля, бúля — зелена цибуля.

Ляні́ця, ляні́ця — м'яка паляниця.

А́лянки, а́лянки — теплі валянки.

Ля́вина, ля́вина — у лісі галявина.

4. Про які малюнки ці загадки?

Шкір має сім,
а сльози випускає всім.
(ля, ци, бу)

— Ку-ку, ку-ку! —
кричить вона в лісі.
На зріст маленька,
свитка сіренька.
(зу, ля, зо)

5. Додати до слів назву малюнка.

Свіжа смачна ...

Біла висока ...

Нові теплі ...

Молода зелена ...

Сонячна лісова ...

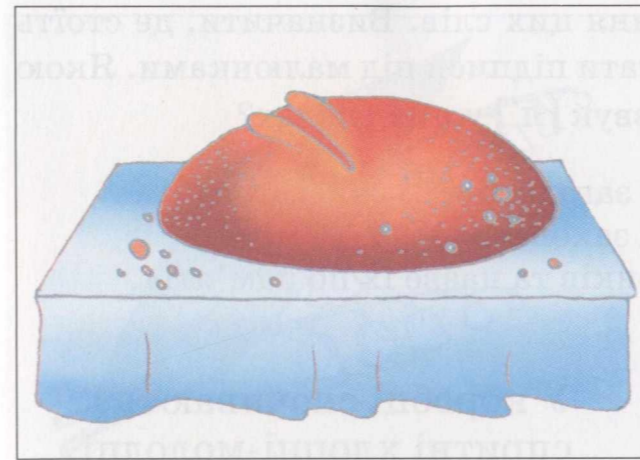
Невеличка сіренька ...

6. Прочитати або повторити речення.

Ліля намалювала білі лілії. Галя та Оля люблять гуляти на льоду. Льоня і Люда купили кульки. Люди заходять у ліфт. На полі синіє льон і літають метелики. Поля і Галя малюють пальму. Валя злякалася хурделиці і не пішла гуляти.

7. Гра «Жартівливі відповіді». Кого або чого немає у вас?

Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

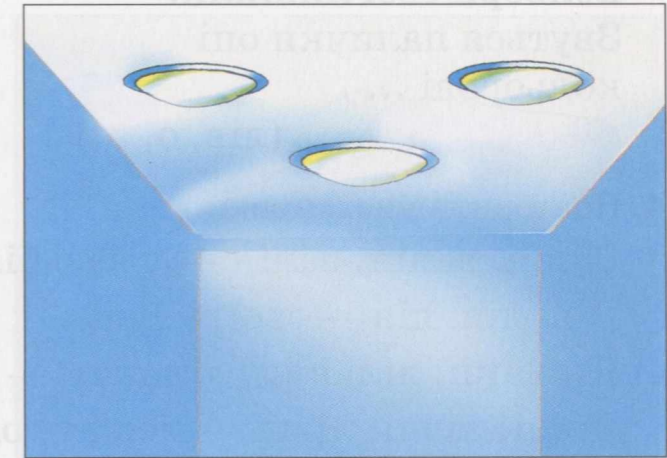
паляниця

валянки

галявина

стеля

цибуля

зозуля

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [Л'] у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками. Якою літерою позначається приголосний звук [Л'] у цих словах?

2. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

3. Про який малюнок ці загадки?

Довгі палички кругленькі — сині, жовті, червоненькі.

На папері походили, кольори свої лишили.

Звуться палички оці кольорові ...

(лів, о, ці)

У коробці спочивають спритні хлопці-молодці.

Убрання барвисте мають і загострені кінці.

На папері слід малюють і зовуться ...

(лів, о, ці)

4. Повторити чистомовки.

Вáлія, вáлія, вáлія — у вазі біла конвалія.

Лія́, лія́, лія́ — стоїть сулія.

Лі́льник, лі́льник, лі́льник — на стадіоні болі́льник.

Лівці́, лівці́, лівці́ — лежать олівці́.

5. Додати до слів (слова) назву малюнка.

Біла запашна ...

Велика скляна ...

Велика шкільна ...

Нові зручні ...

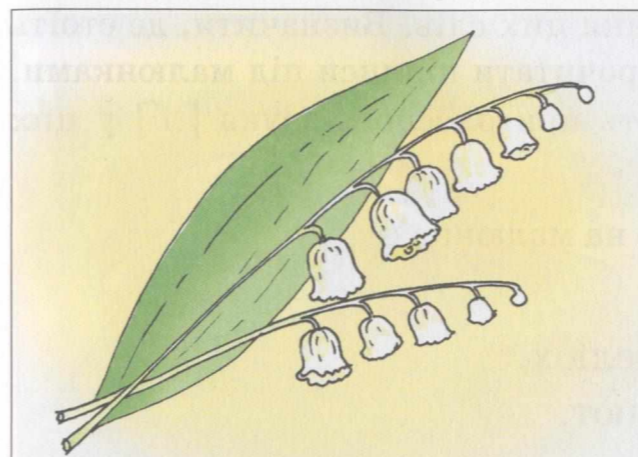
Різнокольорові ...

Футбольний ...

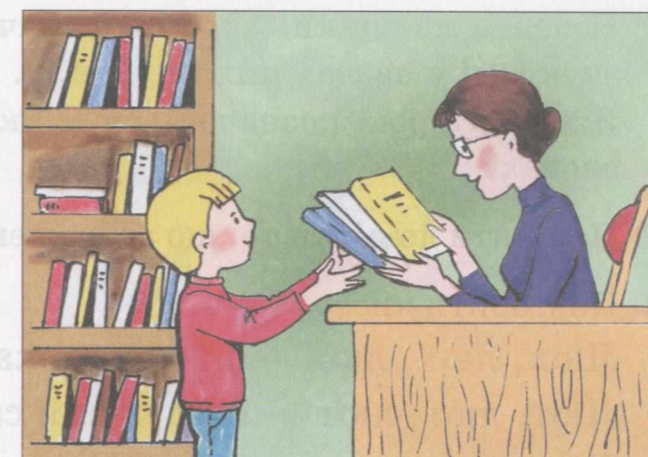
6. Прочитати або повторити речення.

У лісі діти знайшли конвалії. Люда взяла улюблену книжку в бібліотеці. Льоня малював олівцями зозулю. У залу бібліотеки занесли нові меблі. Біля футбольного поля стояли болільники.

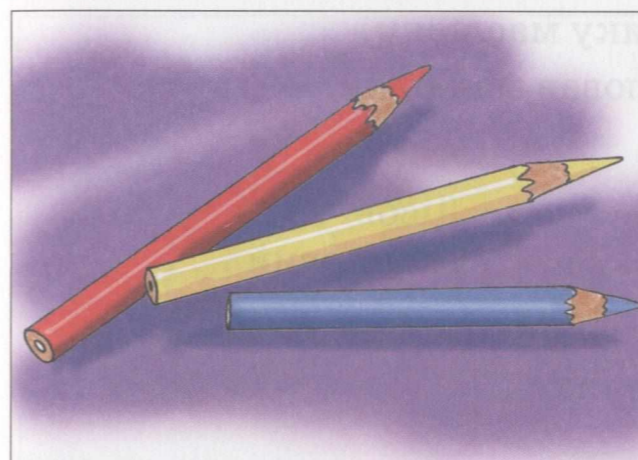
7. Гра «Жартівливі відповіді». Кому або чому ви віддаєте перевагу? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

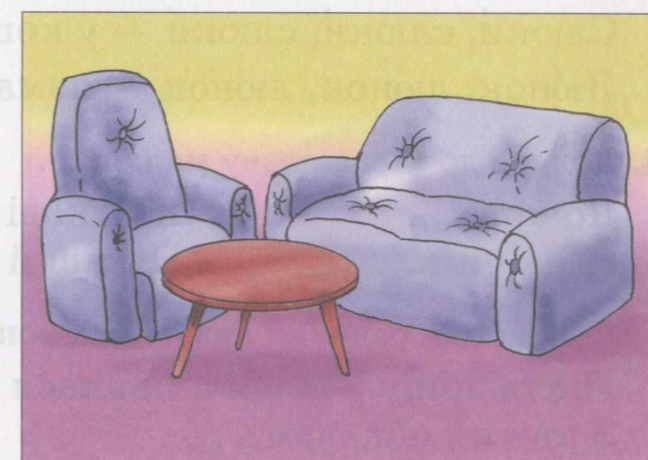
конвалія

бібліотека

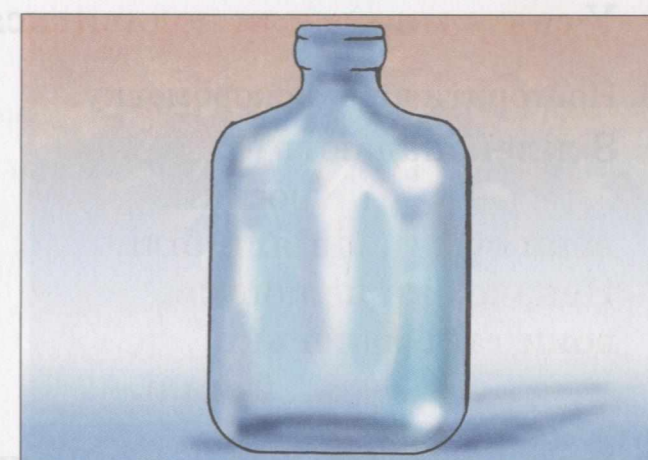
олівці

меблі

болільник

сулія

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [Л'] у назвах цих малюнків. Прочитати підписи під малюнками. Якою літерою позначається м'якість приголосного звука [Л'] у цих словах?

2. Полічити до п'яти те, що зображено на малюнках.

3. Повторити чистомовки.

Люх, люх, люх — на голові капелюх.

Лют, лют, лют — святковий салют.

Лю́жа, лю́жа, лю́жа — після дощу калю́жа.

Люсткі́, люсткі́, люсткі́ — білі пелюстки.

Слюкі́, слюкі́, слюкі́ — у кошику маслюки.

Люно́к, люно́к, люно́к — намалював малюно́к.

4. Додати до слова назву малюнка.

Дощова ...

Квіткові ...

Лісові ...

Жіночий ...

Цікавий ...

Святковий ...

5. Доповнити речення назвою малюнка.

Після дощу у дворі з'явилася велика ...

З квітки опадають ...

У молодому сосновому лісі багато ...

Мама вдягнула новий ...

У свято ми ходили подивитися на ...

6. Повторити вірш і скоромовку.

З лілеї опадають

пелюстки,

вони сумні, зів'ялі, білі.

Неначе білі пелюшки,

вони такі маленькі

й милі.

Маслюки сховалися під

ялинкою,

маслюки сховалися під

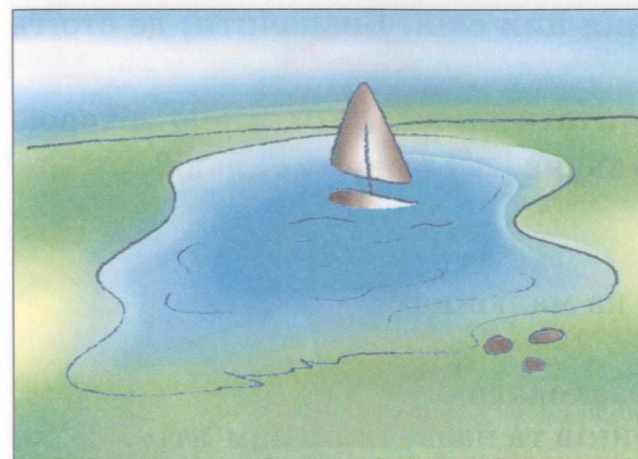
хвоїнкою.

Загляньте, діти, під ялинку,

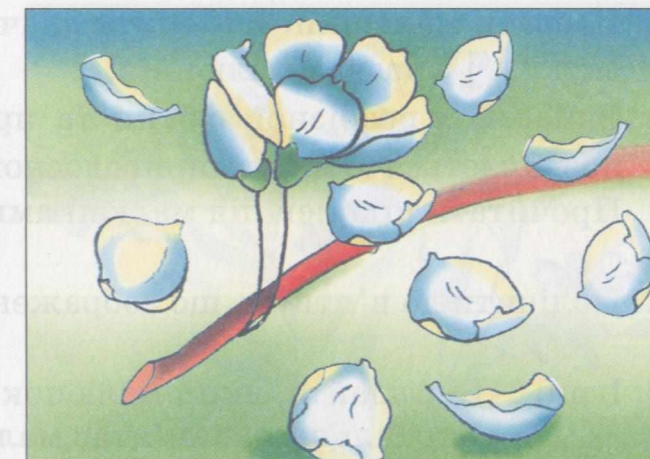
загляньте, діти, під хвоїнку.

7. Гра «Жартівливі відповіді». Чому ви віддаєте перевагу?

Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

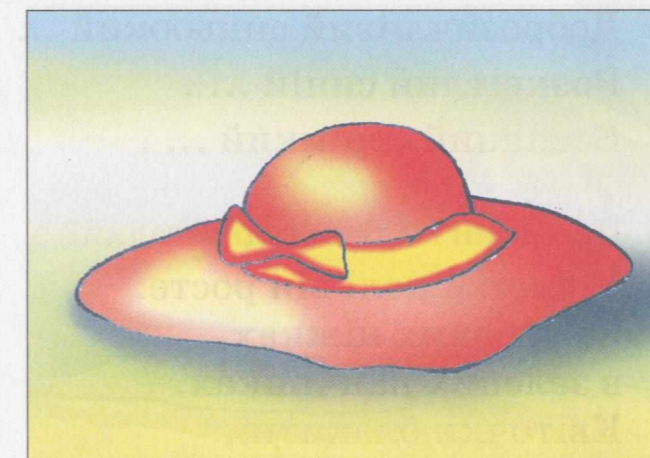
калю́жа

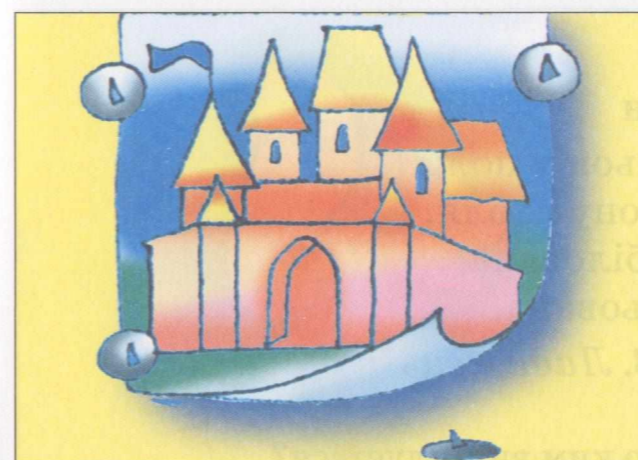
пелюстки

маслюки

капелюх

малюно́к

салю́т

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [Л'] у назвах малюнків.

Скласти з розрізної азбуки та прочитати склад **ЛЬО**. Якою літерою позначається м'якість приголосного звука [Л'] у цьому складі? Прочитати підписи під малюнками.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на малюнках.

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

4. Додати до слів назву малюнка.

Доброзичливий синьоокий ...	Хоробрий вольовий ...
Розквітлий синій ...	Солодкий смачний ...
Весняний стрімкий ...	Дитяча маленька ...

5. Про який малюнок ці загадки?

У чистім полі він росте: на високих ніжках, в зелених панчішках. Квіточки блакитні, оченьки привітні. (н, о, л, ь)	За ліском-проліском синенький вогонь горить. (о, н, л, ь)
---	---

6. Вивчити вірш.

Льон

Зелен, зелен льон у полі.
Буде лялі з льону льоля.
Білим, білим білована,
мов лілея мальована.

В. Ладигець

7. Гра «Жартівливі відповіді». Чим або ким ви милуєтеся?

Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

Льоня

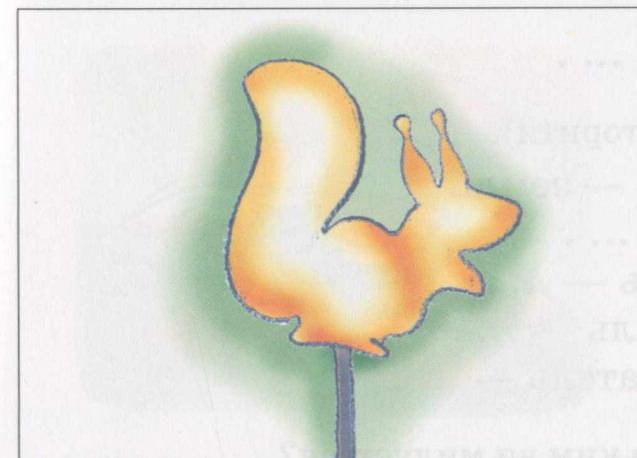
Льон

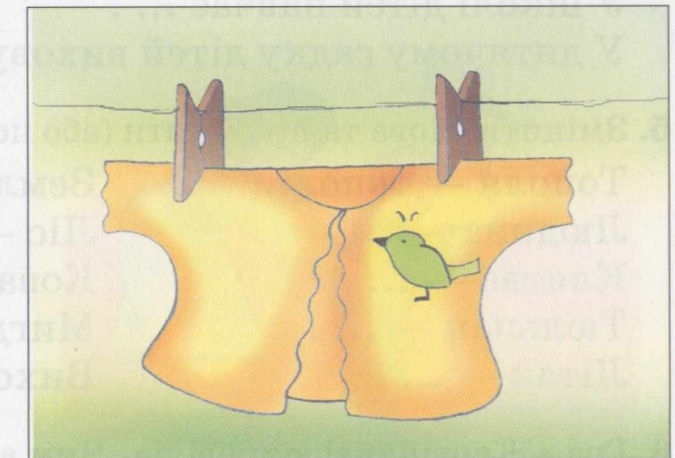
Льотчик

Льодохід

Льодяник

Льоля

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [Л'] у назвах малюнків. Скласти та прочитати склади **аль, іль, ель, уль, иль, оль, яль**. Якою літерою позначається м'якість приголосного звука [Л'] у цих складах? Прочитати підписи під малюнками.

2. Про які малюнки ці загадки?

У воді росте, у воді ховається,
А кинь у воду — злякається.
(л, ь, і, с)

По дорогах роз'їжджає,
два ока, чотири ноги має.
(мо, біль, то, ав)

3. Повторити чистомовки.

Іль, іль, іль — насипали в сільничку сіль.

Іль, іль, іль — їде автомобіль.

Аль, аль, аль — у торті мигдаль.

Аль, аль, аль — кує залізо коваль.

Чітель, чітель, чітель — дітей навчає вчитель.

Вателька, вателька, вателька — з дітьми вихователька.

4. Доповнити речення назвою малюнка.

Мама забула покласти в суп ... .

У горах Криму росте гіркий ... .

Перед світлофором зупинився ... .

У кузні залізо кує ... .

У школі дітей навчає ... .

У дитячому садку дітей виховує ... .

5. Змінити слова та прочитати (або повторити).

Тополя — тополі.

Земля — землі.

Людина — ... .

Ліс — ... .

Клятва — ... .

Коваль — ... .

Тюльпан — ... .

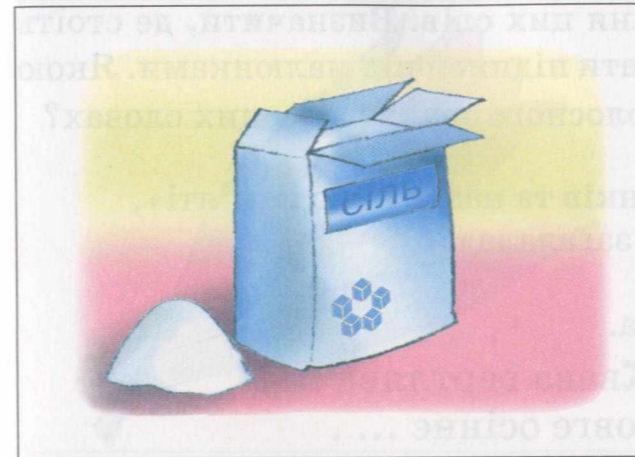
Мигдаль — ... .

Літак — ... .

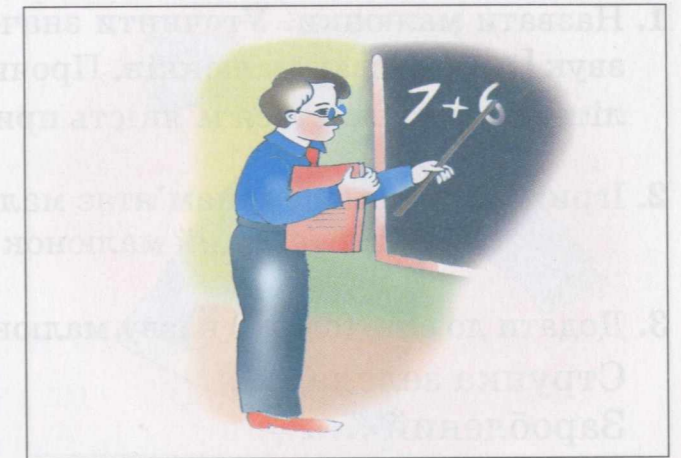
Вихователь — ... .

6. Гра «Жартівливі відповіді». Чим або ким ви милуєтеся?

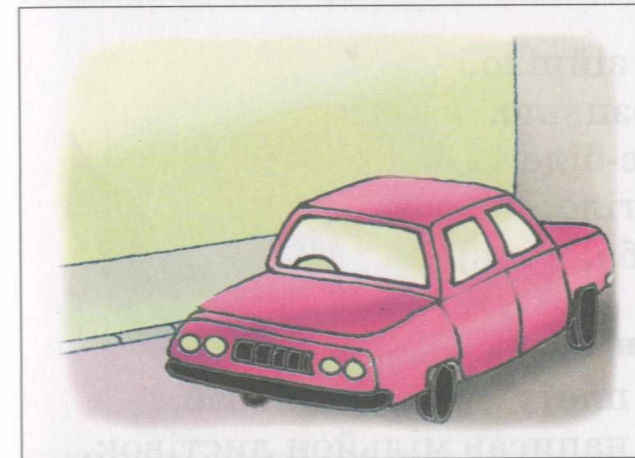
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

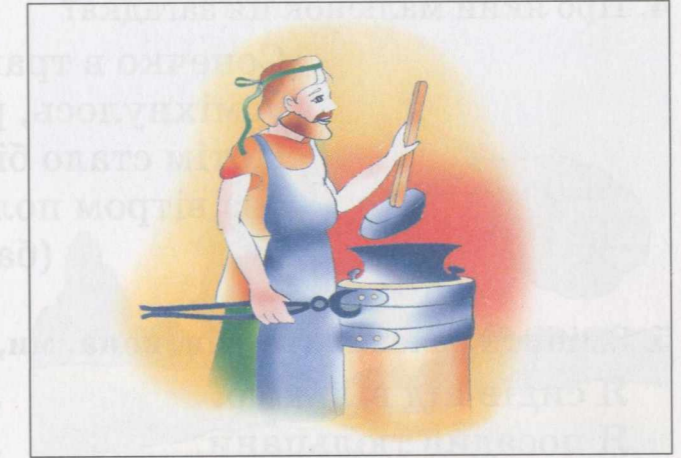
сіль

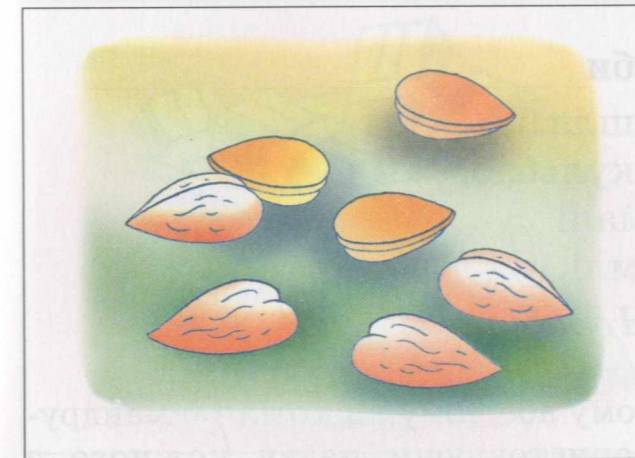
вчитель

автомобіль

коваль

мигдаль

вихователь

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [л'] у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками. Якою літерою позначається м'якість приголосного звука [л'] у цих словах?

2. Ігри: «Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті», «Відгадайте, який малюнок я загадала».

3. Додати до слів (слова) назву малюнка.

Струнка зелена ...	Жвава вертлява ...
Зароблений ...	Довге осіннє ...
Жовта ...	Красивий червоний ...

4. Про який малюнок ця загадка?

Сонечко в траві зійшло,
усміхнулось, розцвіло.
Потім стало біле-біле
і за вітром полетіло.
(ба, ба, куль)

5. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я сидів під вільхою.	Я плету вінок з кульбаб.
Я посадив тюльпани.	Я написав мільйон листівок.
Я вдягнув пальто.	Я слідкував за вільшанкою.

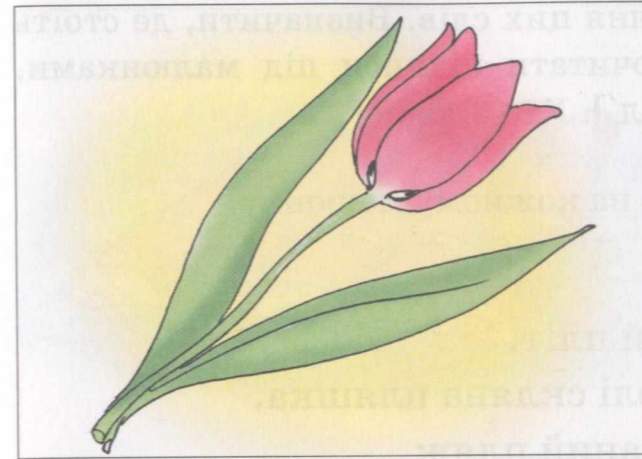
6. Вивчити вірш.

Кульбаби

На леваду я пішла б,
ціла купа там кульбаб.
Ніби сонечка малі
посідали на землі.

Н. Забіла

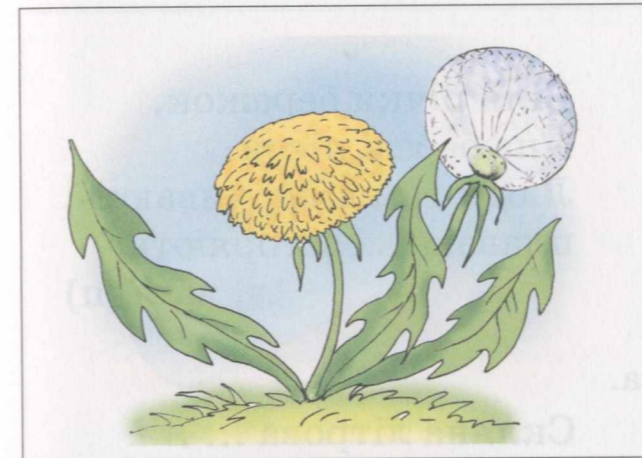
7. Гра «Жартівливі відповіді». На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

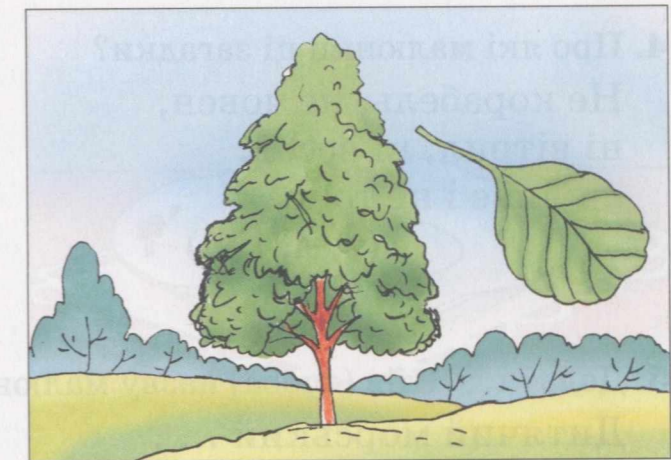
тюльпан

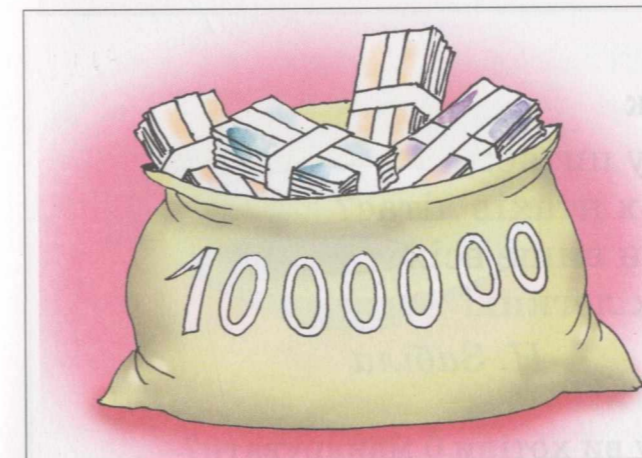
пальто

кульбаба

вільха

мільйон

вільшанка

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [Л'] у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками. Згадати та назвати слова зі звуком [Л']. Хто більше?

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Повторити чистомовки.

Літ, літ, літ — пливе дерев'яний пліт.

Ля́шка, ля́шка, ля́шка — на столі скляна пляшка.

Ляж, ляж, ляж — дитячий піщаний пляж.

Людо, людо, людо — велике порцелянове блюдо.

4. Про які малюнки ці загадки?

Не корабель, не човен,
ні вітрил, ні весел,
а пливе і не тоне.

(т, л, і, п)

Біля річки бережок,
а на березі пісок.
Люди там відпочивають,
плавають і загоряють.

(л, ж, я, п)

5. Додати до слів (слова) назву малюнка.

Дитячий морський ...

Міцний дерев'яний ...

Блакитне ...

Скляна літрова ...

Залізна ...

Порцелянове ...

6. Вивчити вірш.

Літак

Лелека ластівку питає:

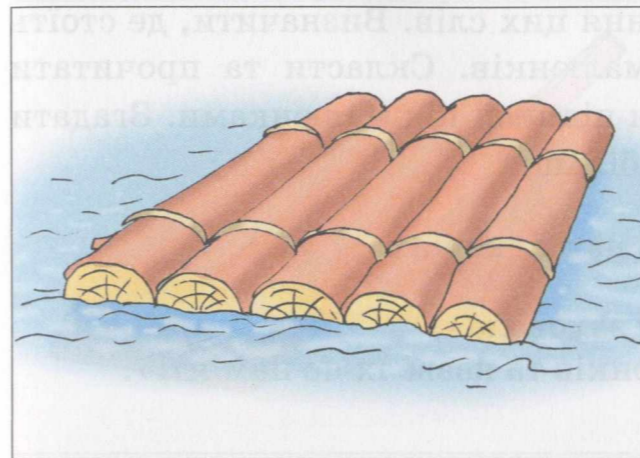
— Хто вище всіх птахів літає?

— Літають люди вище всіх
на літаках своїх легких!

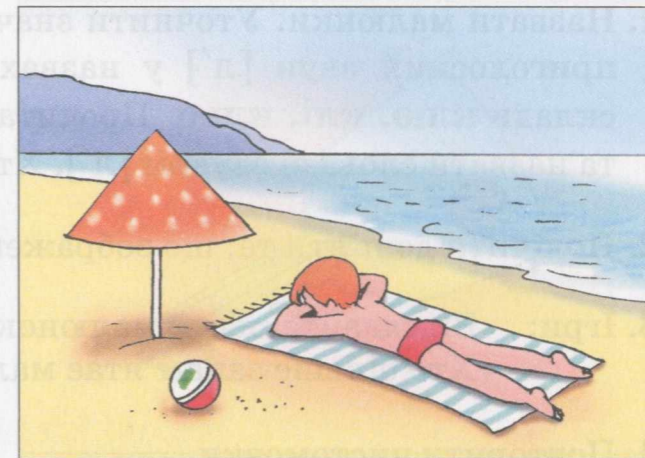
Н. Забіла

7. Гра «Жартівливі відповіді». На чому ви хотіли б мандрувати?

Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

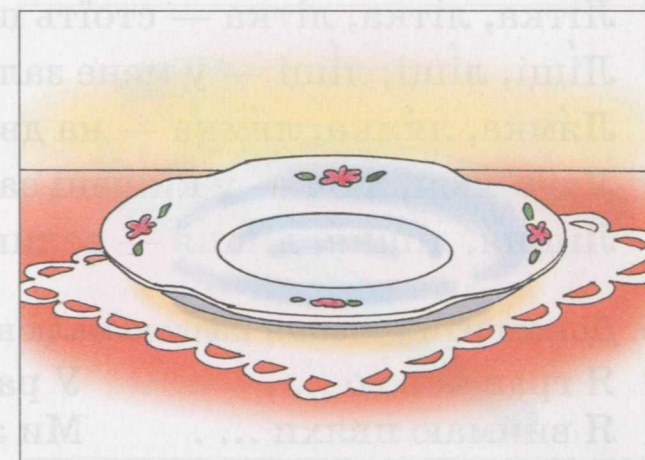
пліт

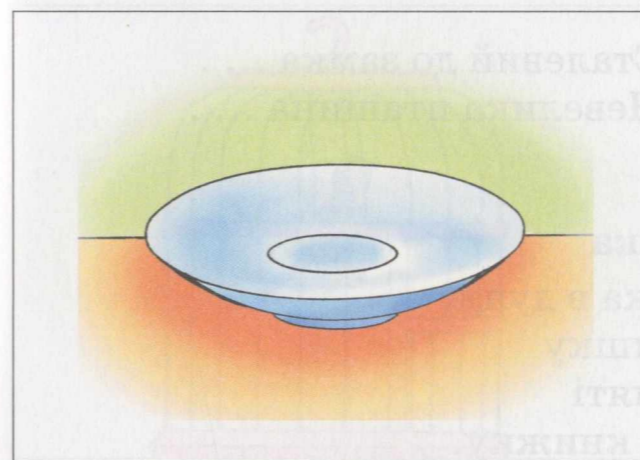
пляж

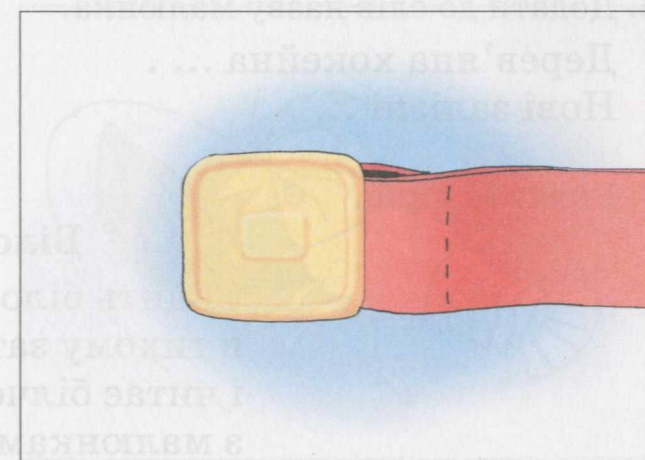
пляшка

блюдо

блюдечко

бляшка

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть приголосний звук [Л'] у назвах малюнків. Скласти та прочитати склади **клю**, **клі**, **кльо**. Прочитати підписи під малюнками. Згадати та назвати слова зі звуком [Л']. Хто більше?

2. Полічити до п'яти те, що зображено на малюнках.

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

4. Повторити чистомовки.

Лю́чка, лю́чка, лю́чка — новенька ключка.

Лі́тка, лі́тка, лі́тка — стоїть пташина клі́тка.

Лі́щі, лі́щі, лі́щі — у мене залі́зні клі́щі.

Ля́мка, ля́мка, ля́мка — на дверях залі́зна кля́мка.

Люч, люч, люч — у кишені залі́зний ключ.

Лі́шня, лі́шня, лі́шня — велика клі́шня.

5. Доповнити речення назвою малюнка.

Я грав новою ... . У рака може вирости нова ... .

Я виймаю цвяхи ... . Ми зачинили двері на ... .

Не носи в кишені ... . Ми купили паугу та ... для нього.

6. Додати до слів назву малюнка.

Дерев'яна хокейна ... . Сталевий до замка ... .

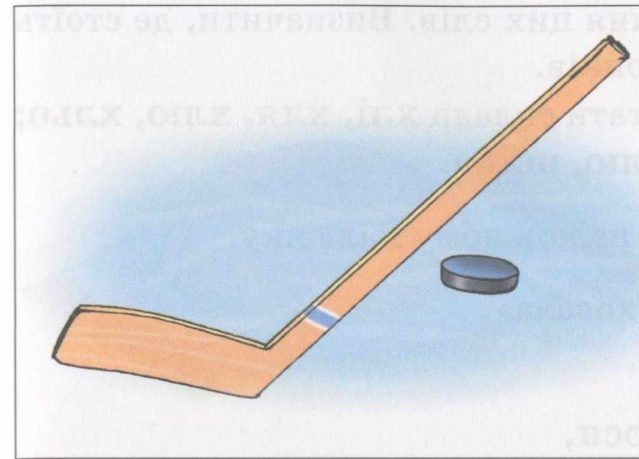
Нові залі́зні ... . Невелика пташина ... .

7. Вивчити вірш.

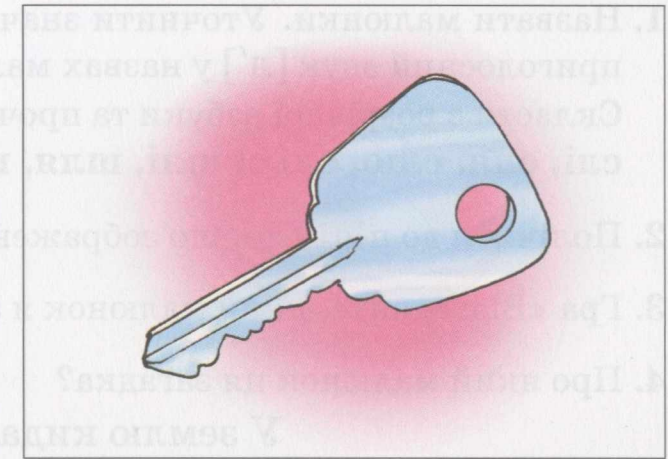
Білочка

Сидить білочка в дуплі
в тихому затишку
і читає білченяті
з малюнками книжку.

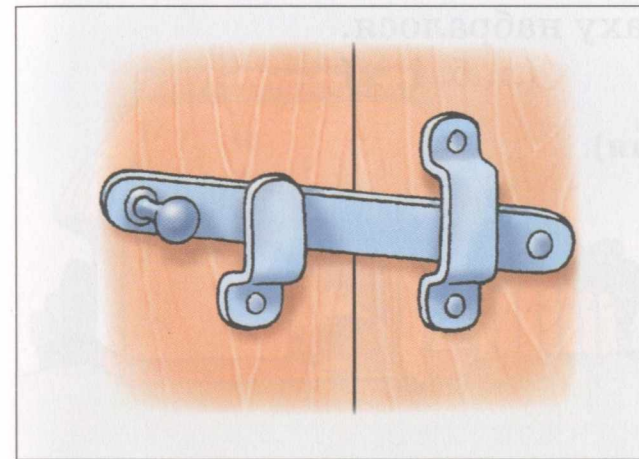
В. Пазушко

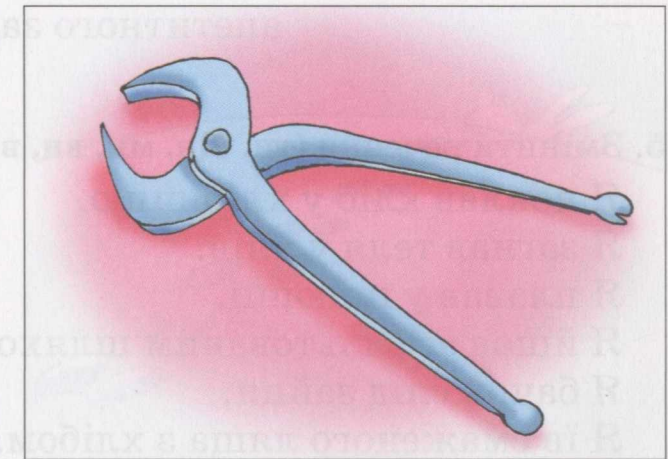
ключка

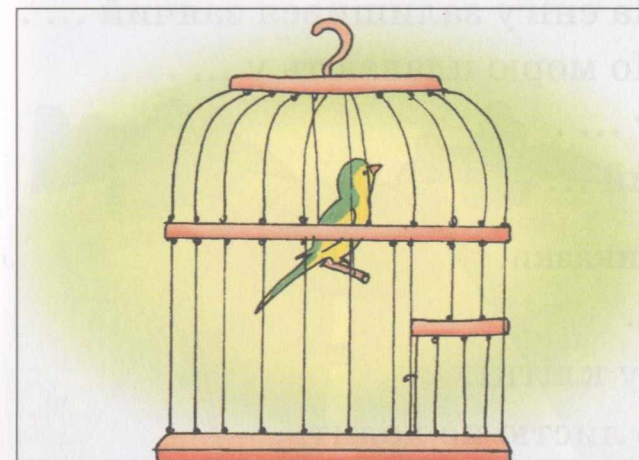
ключ

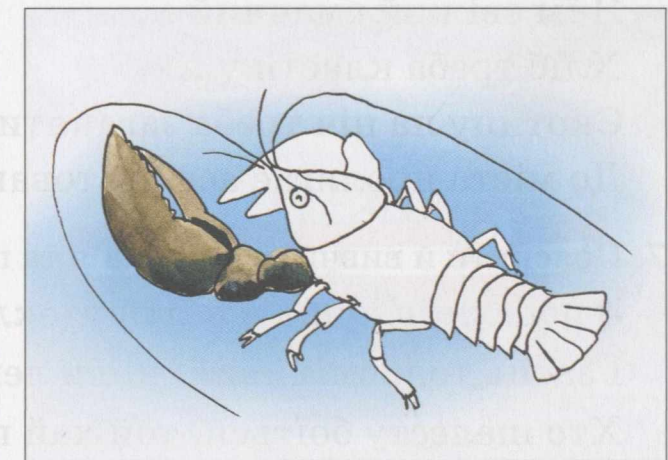
клямка

кліщі

клітка

клішня

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть приголосний звук [Л'] у назвах малюнків.

Скласти з розрізної азбуки та прочитати склади **хлі**, **хля**, **хлю**, **хльо**; **слі**, **сля**, **сю**, **сььо**; **шлі**, **шля**, **шлю**, **шльо**.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Гра «Відгадайте, який малюнок я заховала».

4. Про який малюнок ця загадка?

У землю кидалося,
на полі розгулялося,
у печі гартувалося,
апетитного запаху набралося.

(л, б, і, х)

5. Змінити речення (ти, він, ми, ви, вони).

Я поклав хліб у хлібницю.

Я загнав теля у хлів.

Я плавав у шлюпці.

Я йшов асфальтованим шляхом.

Я бачив слід зайця.

Я їв смаженого ляца з хлібом.

6. Доповнити речення назвою малюнка.

Я їм свіжий смачний ... . На снігу залишився заячий ....

Хліб треба класти у ... . По морю плавають у ... .

Скотину на ніч треба заганяти у ... .

До міста пролягає асфальтований ... .

7. Пояснити й вивчити прислів'я та приказки.

З переляку душа в п'яти утекла.

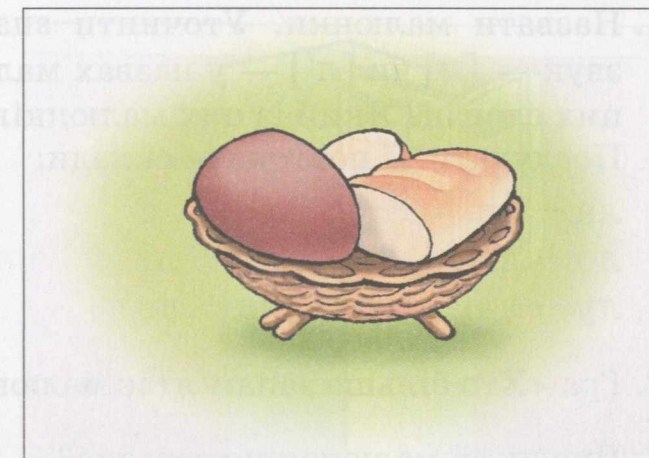
І заєць тоді сміливий, коли лев у клітці.

Хто шелесту боїться, той хай по листю не ходить.

У лиху годину визнаєш вірну людину.

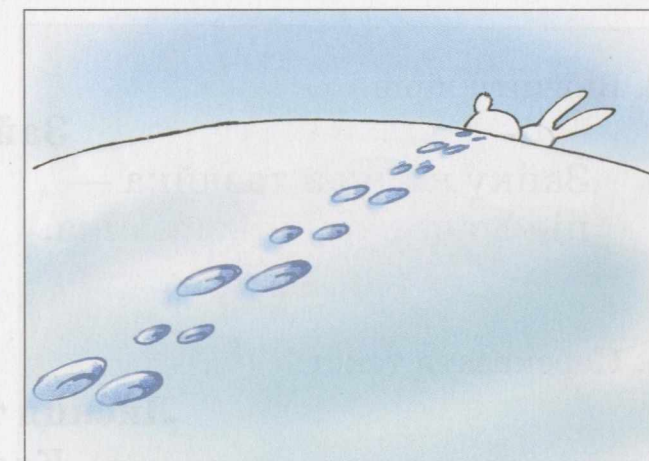
хліб

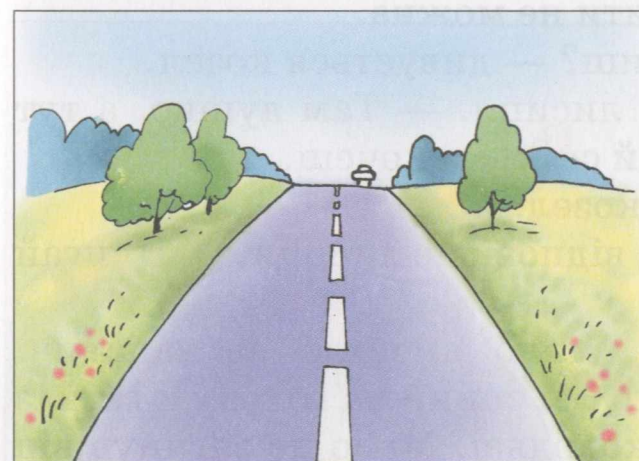
хлібниця

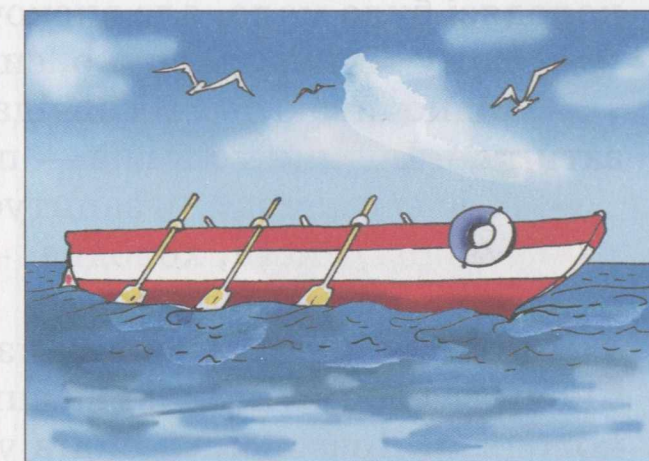
хлів

слід

шлях

шлюпка

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [л] чи [л'] — у назвах малюнків. Де стоять звуки [л] та [л'] у цих словах? Який із цих малюнків «зайвий» і чому?

Послухати та повторити склади:

ла — ля	ле — ле	ала — аля	еле — еле
ло — льо	ли — лі	оло — ольо	или — илі
лу — лю	ла — ля	улу — улю	оло — ольо

2. Гра «Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

3. Про який малюнок ця загадка?

Живе в лісі, хижий, дикий, душить курей та індиків.
(с, и, л)

4. Вивчити вірш.

Зайка

Зайку кинула хазяйка — З лавки злізти він не зміг,
під дощем лишився зайка. змок від голови до ніг.

А. Барто

5. Переказати текст.

Лисиця та козел

Казка

Бігла лисиця, задивилась і впала у колодезь. Води у колодезї було мало, але вискочити не можна.

— Чому ти там, лисичко, сидиш? — дивується козел.

— Відпочиваю, — відповідає лисиця. — Там душно, а тут затишно. Водиця холодна — пий скільки хочеш.

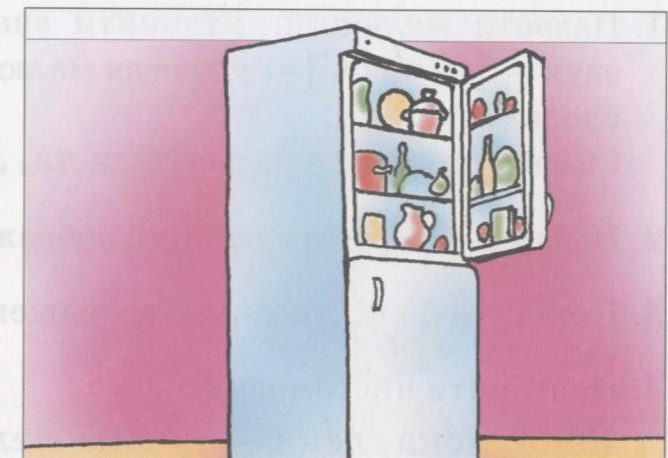
— А вода смачна? — запитує козел.

— Смачна, чиста, холодна, — відповідає лисиця. — Плигай сюди, тут нам не буде тісно.

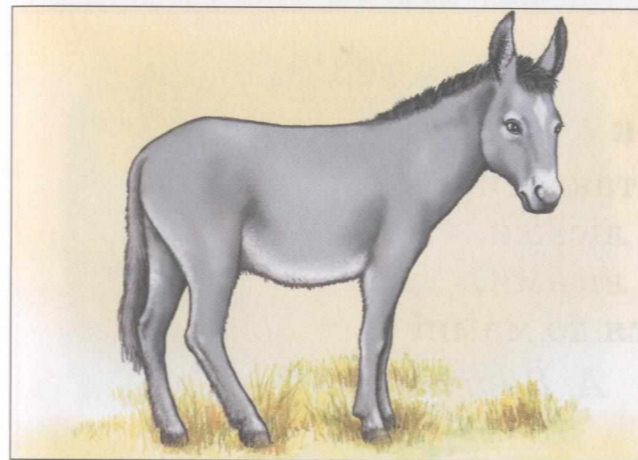
Плигнув козел у колодезь, мало лисицю не задавив. Скочила лисиця козлові на спину, зі спину на голову й геть із колодезя! Довго козел сидів у колодезї. Мало не загинув від голоду. Ледве його люди знайшли та витягли.

козел

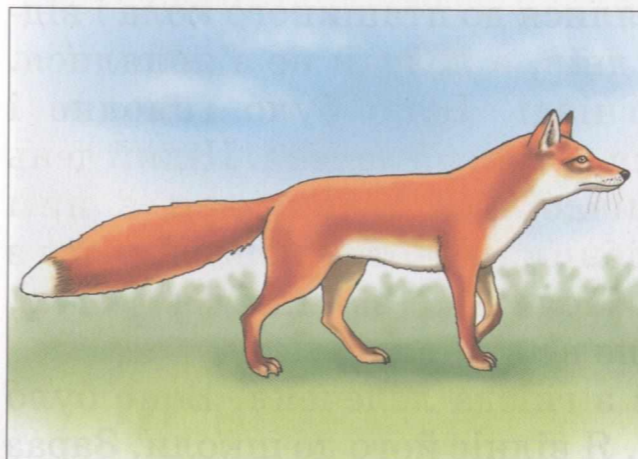
ХОЛОДИЛЬНИК

осел

соболь

лис

ЛОСЬ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [л] чи [л'] — у назвах малюнків. Де стоїть звук [л] або [л'] у цих словах?

Скласти та прочитати склади **ла, ля, ло, льо, лу, лю, ли, лі**.

2. Назвати риб (потім птахів), зображених на малюнках.

3. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

4. Повторити чистомовки.

Лéка, лéка, лéка — летить лелека.

Зúля, зúля, зúля — летить зозуля.

Ляцц, ляцц, ляцц — пливе ляцц.

5. Вивчити вірш.

Літак

Збудували літака ми,
полетіли над лісами,
полетіли над лісами,
й повернулися до мами!

А. Барто

6. Переказати текст.

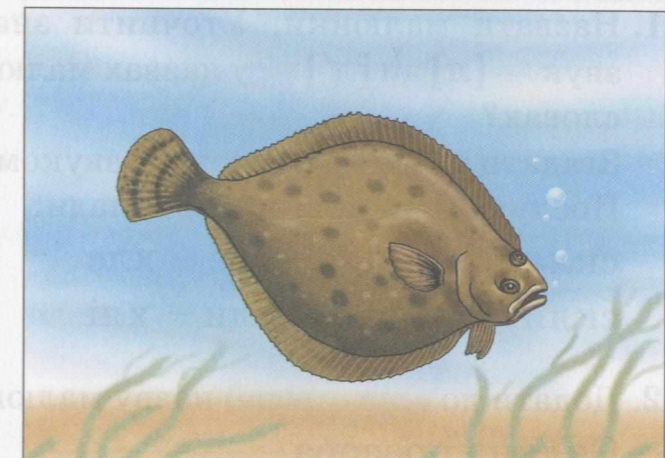
Лелеки

Лелеки злетіли, швидко піднялися до пташиного кола і відлетіли за село. Минуло кілька днів, а лелеки не з'являлися. Самотнє лелеченя сиділо в гнізді. Воно було голодне і засмучене. Та ось на гніздо впала стомлена лелека. Цілий день вона носила лелеченяті в гніздо їжу і ночувати з ним залишилася. На світанку з жалібним клекотом вона знялася з гнізда і полетіла на південь. Лелеченя залишилось одне. Чекало на маму. Але вона більше не з'явилась.

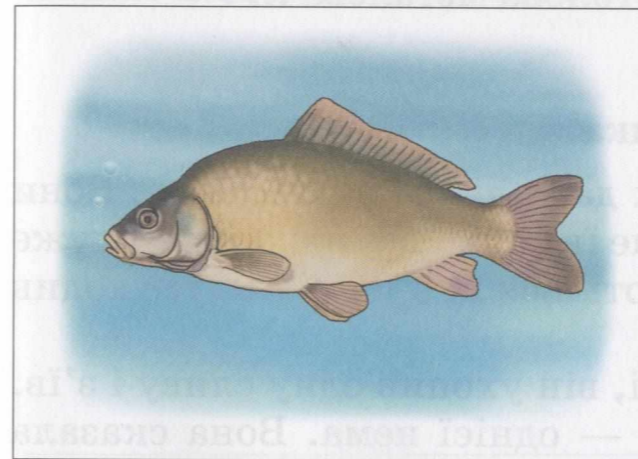
І тоді я поліз на дуба, дістав з гнізда лелеченя. Воно було калікою, тому і не могло літати. Я відніс його до школи. Зараз воно живе у живому куточку. Його годують і доглядають.

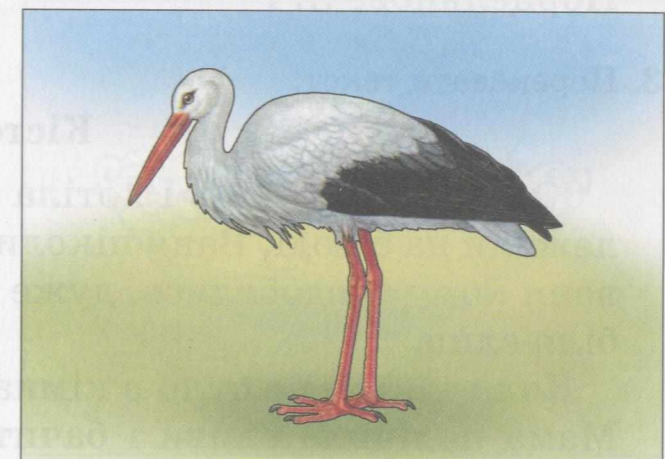
ляцц

камбала

ляцц

лелека

шуліка

зозуля

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [Л] чи [Л'] — у назвах малюнків. Де стоїть звук [Л] або [Л'] у цих словах?

Згадати та назвати слова зі звуком [Л], потім з [Л']. Хто більше?

Послухати та повторити склади:

скла – скля	хле – хлє	слу – слю	плу – плю
скли – склі	хли – хлі	сла – сля	пло – пльо

2. Додати до слів (слова) назву малюнка.

Скляна прозора ...	Плетена легка ...
Красивий глиняний ...	Красивий порцеляновий ...
Порцелянове ...	Столова металева ...

3. Переказати текст.

Кісточка

Купила мама слив і хотіла їх дати дітям після обіду. Вони лежали на блюді. Ваня ніколи не їв слив і все нюхав їх. І дуже вони йому сподобались, дуже хотілося їх з'їсти. Він усе ходив біля слив.

Коли нікого не було в кімнаті, він ухопив одну сливу і з'їв. Мама полічила сливи і бачить — однієї нема. Вона сказала батькові.

За обідом батько спитав:

— А що, діти, чи не з'їв хто-небудь одну сливу?

Усі сказали: «Ні». Ваня опустив додолу очі і теж сказав: «Ні, я не їв».

Тоді батько сказав:

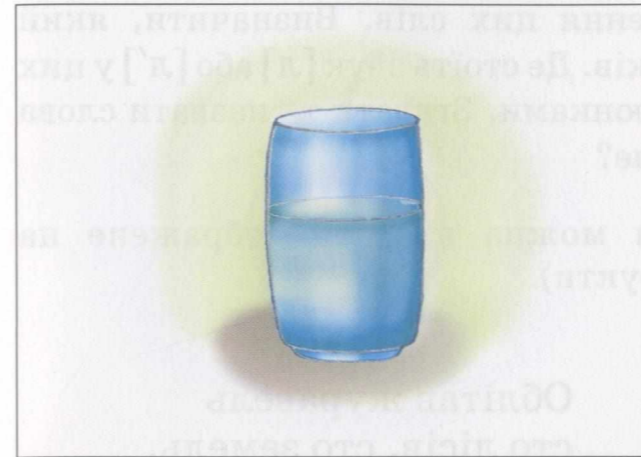
— Що з'їв хтось із вас, це погано, але не в цьому біда. Біда в тому, що в сливах є кісточки, і коли хто не вміє їх їсти і ковтне кісточку, то вмре. Я цього боюсь.

Ваня зблід і сказав:

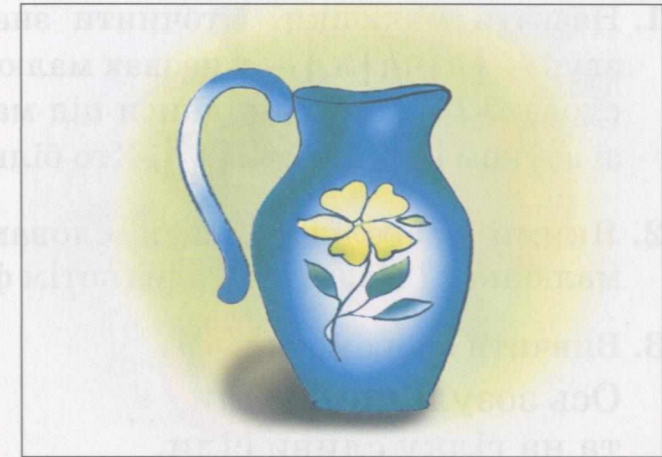
— Ні, я кісточку викинув у вікно.

І всі засміялись, а Ваня заплакав.

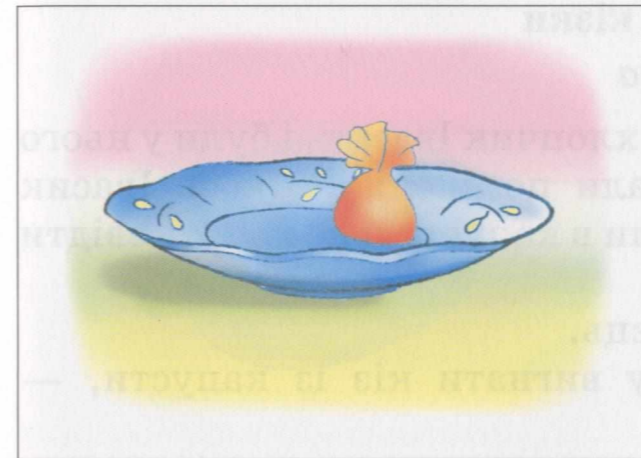
Л. Толстой

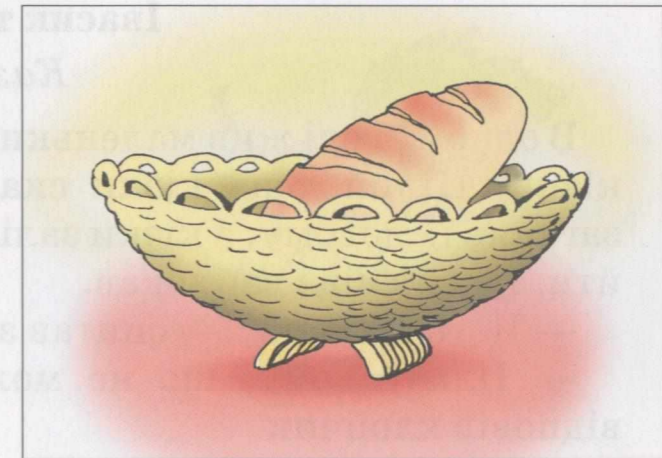
склянка

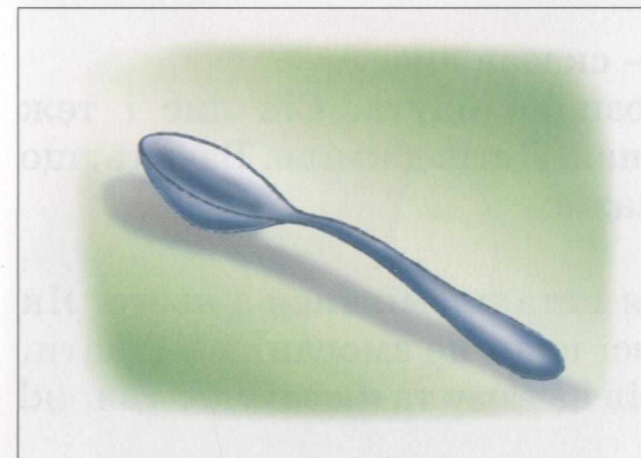
МОЛОЧНИК

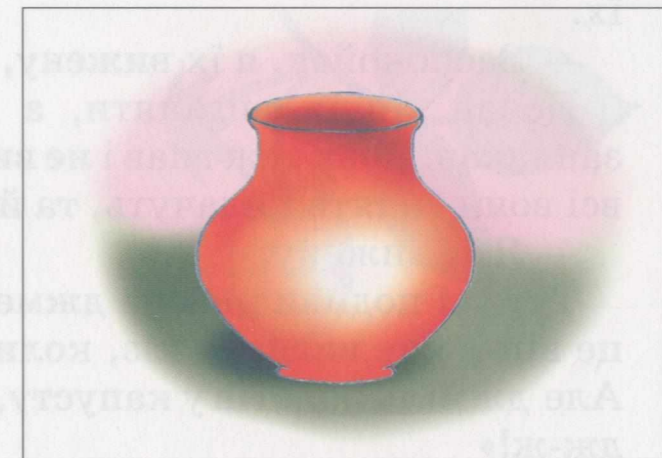
блюдце

хлібниця

ложка

глечик

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [л] чи [л'] — у назвах малюнків. Де стоїть звук [л] або [л'] у цих словах? Прочитати підписи під малюнками. Згадати та назвати слова зі звуком [л], потім з [л']. Хто більше?

2. Якими узагальнюючими словами можна назвати зображене на малюнках? Назвати ягоди (потім фрукти).

3. Вивчити скоромовки.

Ось зозулі прилетіли
та на гілку сливи сіли.

Облітав журавель
сто лісів, сто земель.

4. Переказати текст.

Івасик та кізки

Казка

В одному селі жив маленький хлопчик Івасик, і були у нього кізки. Цілий день кізки скакали по скелях. Якось Івасик заганяв їх додому, а кізки залізли в капусту й не хочуть звідти йти. Івасик сів і заплакав.

— Чого плачеш? — спитав заєць.

— Плачу тому, що не можу вигнати кіз із капусти, — відповів хлопчик.

— Я їх вижену, — сказав заєць.

Почав заєць виганяти кіз із капусти, та й не може вигнати їх.

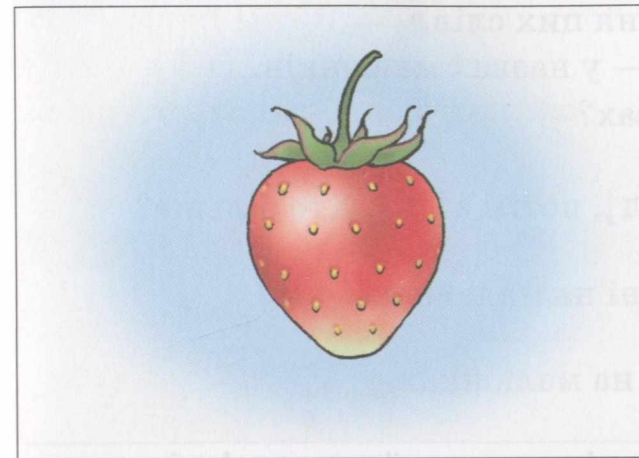
— Заспокойся, я їх вижену, — сказав лис.

Почав він їх виганяти, а кози не йдуть. Сів лис і теж заплакав. Вовк теж гнав і не вигнав. Летів джміль. Бачить, що всі вони сидять і плачуть, та й каже:

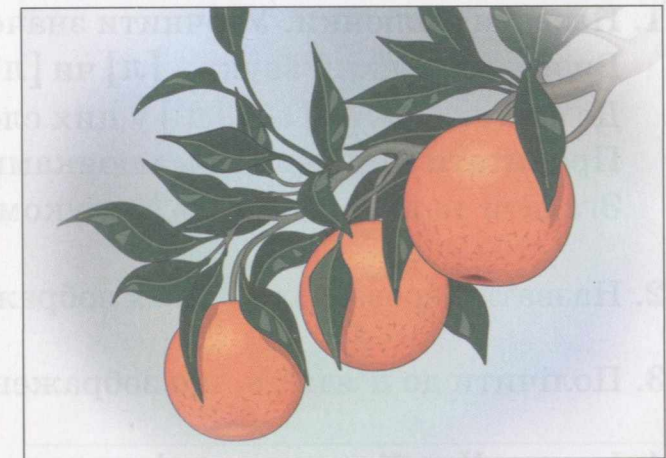
— Я їх вижену.

Тут усі подивились на джмеля і стали сміятися з нього. Як це він може вигнати кіз, коли всі вони не змогли їх вигнати. Але джміль полетів у капусту, сів на козу та як загуде: «дж-ж! дж-ж!»

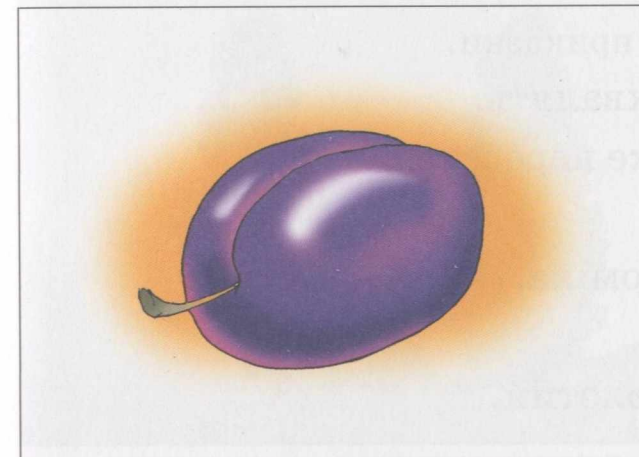
Як кинулись кози тікати та й побігли із капусти додому.

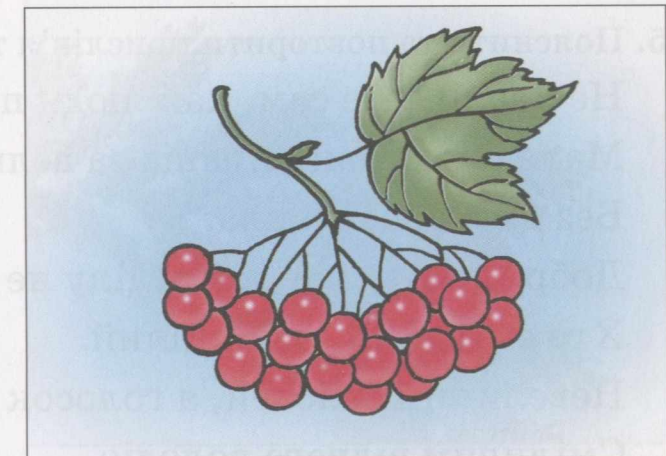
полуниця

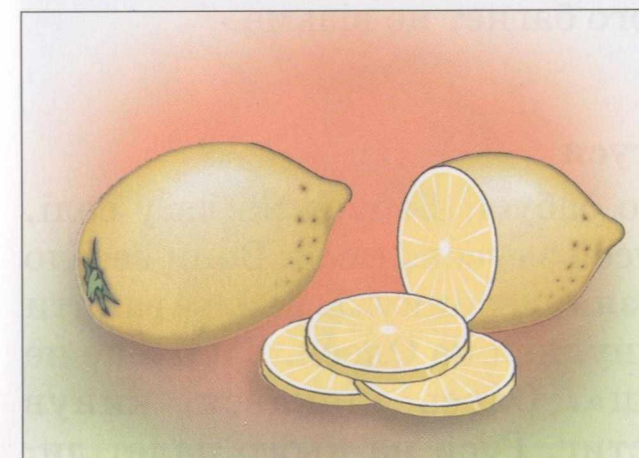
апельсини

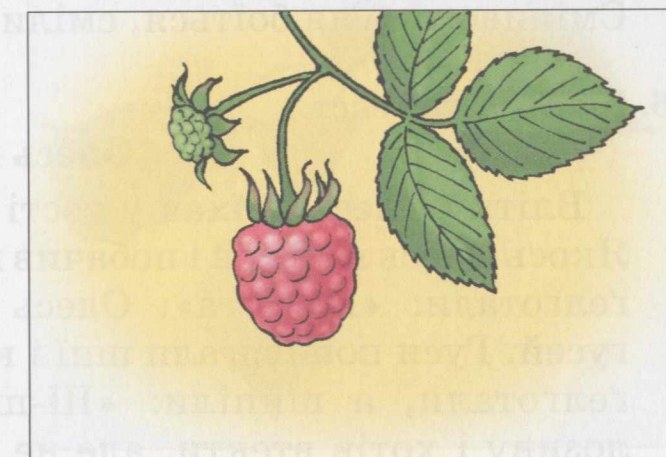
слива

калина

лимони

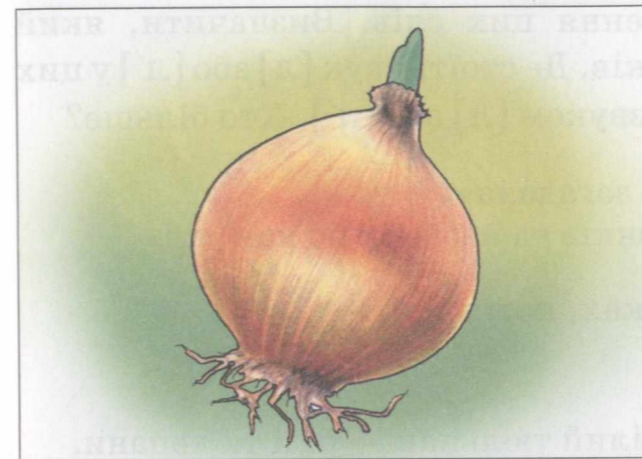

малина

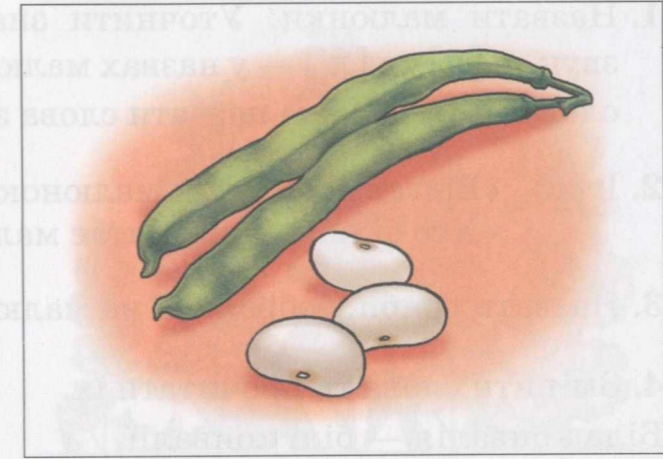
1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів.
Визначити, який звук — [Л] чи [Л']— у назвах малюнків.
Де стоїть звук [Л] або [Л'] у цих словах?
Прочитати підписи під малюнками.
Згадати та назвати слова зі звуком [Л], потім з [Л']. Хто більше?
2. Назвати дерева, гілки яких зображені на малюнках.
3. Полічити до п'яти те, що зображено на малюнках.
4. Ігри: «Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала».
5. Пояснити та повторити прислів'я та приказки.
Не хвали себе сам, хай люди похвалять.
Маленька праця краща за велике неробство.
Без діла слабше сила.
Добре діло утіха, коли ділу не поміха.
Хто сміливий, той і цілий.
Невеликий соловей, а голосок золотий.
Сміливим відвага володіє.
Лінивого й ноги не носять.
Сміливого куля боїться, сміливого багнет не візьме.
6. Переказати текст.

Олесь і гуси

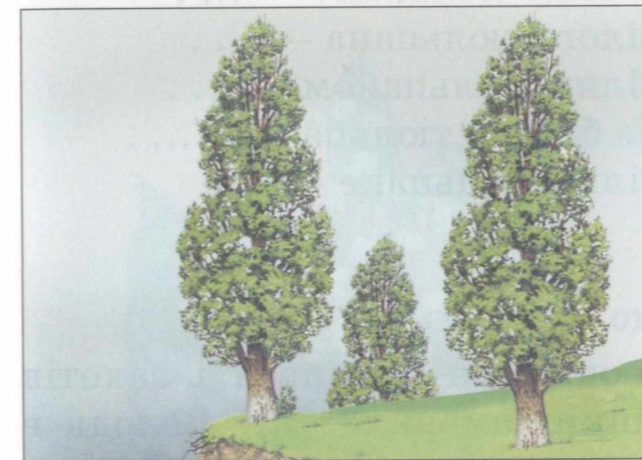
Влітку Олесь поїхав у гості до бабусі. Бабуся жила у селі. Якось Олесь вийшов і побачив гусей з гусенятами. Вони весело гелготали: «Га-га-га». Олесь взяв лозинку і почав ганяти гусей. Гуси повитягали шиї і кинулися на Олеся. Гуси вже не гелготали, а шипіли: «Ш-ш-ш». Олесь злякався, кинув лозину і хотів втекти, але не встиг. Гуси на нього налетіли. Вони боляче щипали Олеся. Так йому дісталося за пустоці.

цибуля

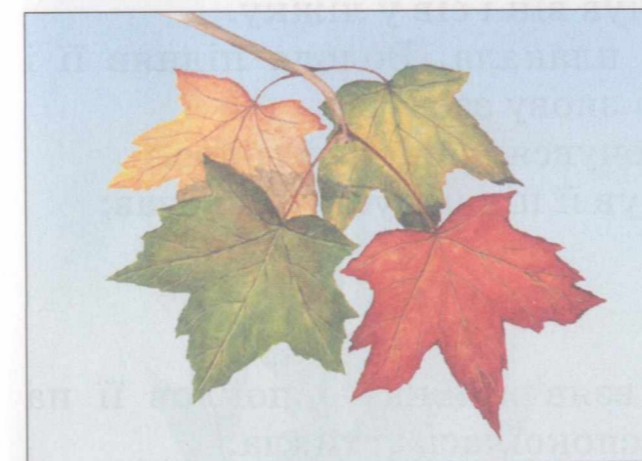
квасоля

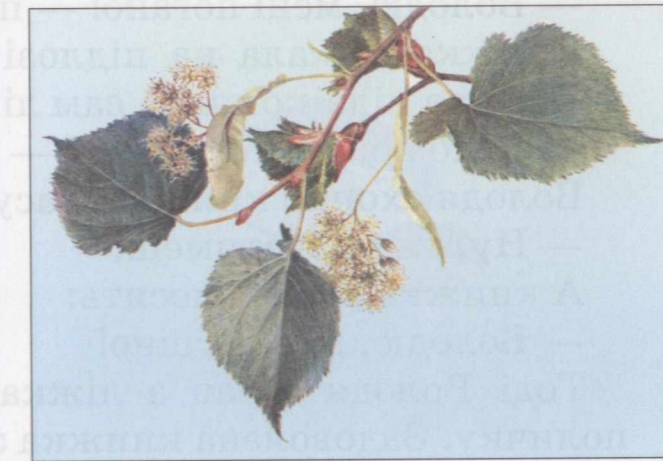
тополі

гілка ялини

гілка клена

гілка липи

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [л] чи [л'] — у назвах малюнків. Де стоїть звук [л] або [л'] у цих словах? Згадати та назвати слова зі звуком [л] або [л']. Хто більше?

2. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

3. Назвати гриби, зображені на малюнках, потім квіти.

4. Змінити слова та прочитати їх.

Біла конвалія — білі конвалії.

Білий тюльпан — білі тюльпани.

Білої конвалії — ... .

Білого тюльпана — ... .

Білій конвалії — ... .

Білому тюльпану — ... .

Білу конвалію — ... .

Білого тюльпана — ... .

Білою конвалією — ... .

Білим тюльпаном — ... .

На білій конвалії — ... .

На білому тюльпані — ... .

Біла конваліє — ... .

Білий тюльпане — ... .

5. Переказати текст.

Про книжки, що говорять

Володя читав книжку. Читаючи, він стомився і захотів спати. Вже зайшло сонце, пташки замовкли. Ліг Володя в ліжко і заснув, з ним поснули пташки, хлопчики та дівчатка, намальовані в його книжці.

— Володю, мені погано! — почув він і сів у ліжку.

Книжка лежала на підлозі і плакала. Володя підняв її і поклав на підвіконні. А сам ліг і знову заснув.

— Володю, мені холодно! — почувся жалібний голос.

Володя схопив книжку, засунув її під подушку і сказав:

— Ну, ти мовчатимеш!

А книжка як заголосить:

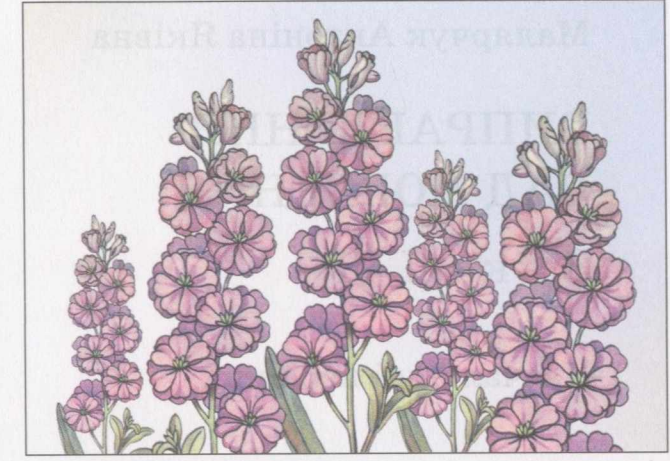
— Володю, мені душно!

Тоді Володя встав з ліжка, взяв книжку і поклав її на полицку. Задоволена книжка заспокоїлась і стихла.

Вони боліли і плакали Олеса. Так йому дівчатам
Він у в Р. Кашаускас

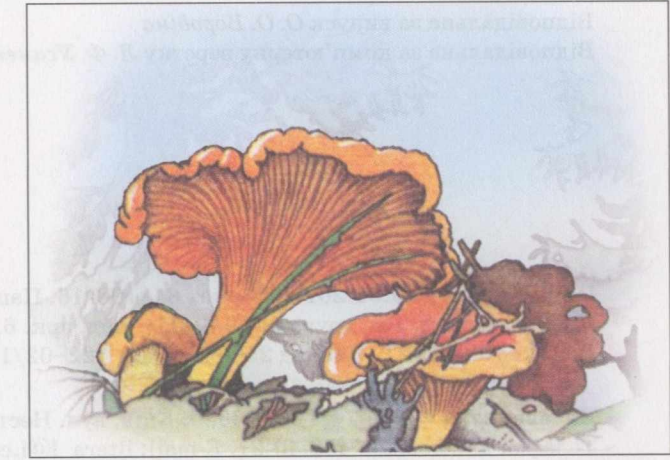
лілії

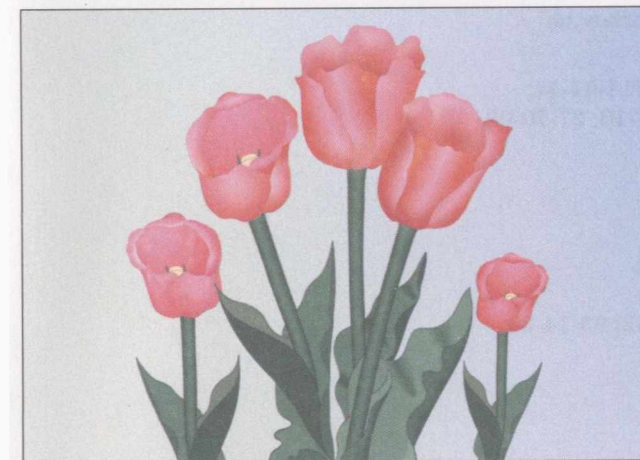
левкої

конвалії

лисички

тюльпани

маслюки

Малярчук Антоніна Яківна

ВИПРАВЛЕННЯ ВАД МОВЛЕННЯ

Звуки Л, Л'

Навчальний посібник

Відповідальна за випуск *О. О. Бородіна*

Відповідальна за комп'ютерну верстку *Л. Ф. Усаненко*

Підп. до друку 10.02.2016. Формат 84x108/16. Папір офсетний.

Друк офсетний. Ум. друк арк. 9,2. Обл.-вид. арк. 6,3.

Вид. код Л0049УТ. Наклад 2500 пр. Зам. 122-02/16.

Видавництво «Літера ЛТД». 03680, Київ, вул. Нестерова, 3, оф. 508.

Телефон для довідок 456-40-21. E-mail: litera_l@i.com.ua

Свідоцтво про реєстрацію № 923 від 22.05.2002 р.

Надруковано в друкарні ТОВ «Тріада Принт».

Свідоцтво ДК № 4594 від 12.08.2013.

м. Харків, вул. Киргизька, 19. E-mail: sale@triada.kharkov.ua

З питань реалізації звертатися за телефонами:

у Києві – (044) 456-40-21; 599-14-53; Харкові – (057) 712-91-44;

Білій Церкві – (04563) 3-38-90; Вінниці – (0432) 55-61-10, 27-70-08;

Дніпропетровську – (056) 785-01-74, 735-18-33;

Житомирі – (0412) 41-27-95, 46-52-13;

Івано-Франківську – (067) 343-11-37;

Луцьку – (067) 370-10-23, (0332) 23-39-53;

Львові – (032) 244-14-36; Миколаєві – (0512) 67-01-38;

Одесі – (048) 737-46-54; Тернополі – (0352) 49-58-36;

Черкасах – (0472) 51-22-51, 36-72-14; Чернігові – (0462) 93-14-30.

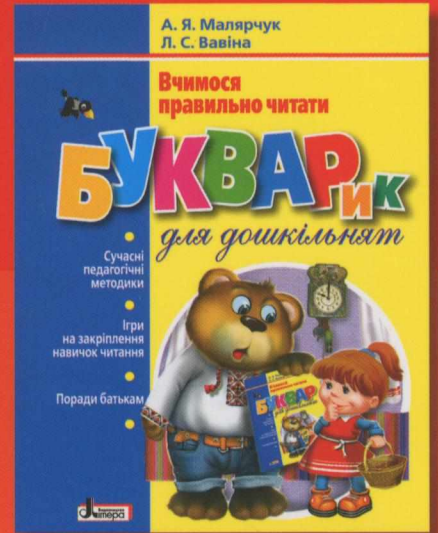
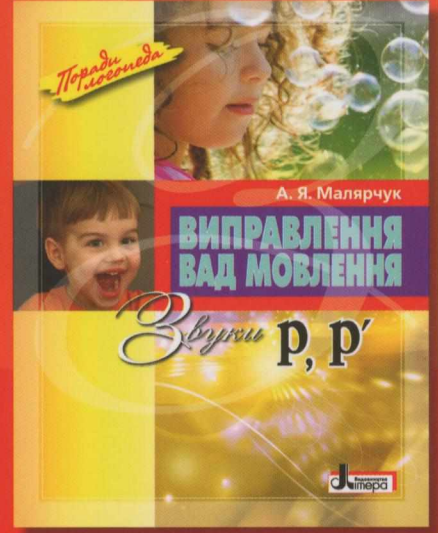
«Книга поштою»: 61045 Харків, а/с 3355.

Тел. (057) 717-74-55, (067) 546-53-73.

E-mail: pochta@ranok.com.ua

www.ranok.com.ua

www.litera-ltd.com.ua

ISBN 978-966-2032-52-9

9 789662 032529 >